

ครอบครัวกับการอนุรักษ์ วัฒนธรรมทางจิตใจของไทย

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท ๒๑ กรุงเทพฯ ๑๑

ด้วยทุนสนับสนุนจากคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ครอบครัวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจของไทย

ลิตดาวิทย์ พรศรีสมุทร

วิลาสลักษณ์ ชิววิไล

สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

โครงการนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก

คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา

2524

คำนำ

รายงานการวิจัยฉบับนี้ เป็นรายงานฉบับที่ 25 ของสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ ที่ศึกษาเรื่อง ครอบครัวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจของไทย การศึกษาเรื่องดังกล่าวนี้ นับว่าเหมาะสมกับกาลเวลาและสภาพการณ์ในขณะปัจจุบัน กว้างในภาวะปัจจุบันวัฒนธรรมทางตะวันตกได้เข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของครอบครัวไทยมากขึ้น โดยเฉพาะมีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลและเด็กรุ่นใหม่ ก่อรูปทั้งเวลาในการสั่งสอนอบรมบุตรหลานในครอบครัวไทยลดน้อยลงอย่างมาก ถ้าไม่ได้มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมที่เป็นของสังคมไทยเราโดยเฉพาะต่อไปแล้ว ก็จะทำให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อการถ่ายทอดสิ่งที่ถึงมาต่าง ๆ ในวัฒนธรรมของเราไปอย่างน่าเสียดาย ดังนั้นคณะผู้วิจัยจึงได้กระทำการศึกษาค้นคว้าขึ้นโดยวางวัตถุประสงค์หลักไว้ 2 ประการ คือ (1) เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจของไทย 5 ด้าน ซึ่งได้แก่ ความซื่อสัตย์ การมีสัมมาคารวะ ความเอื้อเฟื้อ ความกตัญญูกตเวที และการยึดมั่นบุญ ระหว่างเด็กนักเรียนที่มาจากลักษณะภูมิหลังของครอบครัวต่าง ๆ กัน และ (2) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ในเรื่องการถ่ายทอดวัฒนธรรมระหว่างประเภทของครอบครัวกับฐานะความเป็นอยู่ และระดับการศึกษาของบิดา กับระดับการศึกษาของมารดา โดยหวังว่าจะได้รับประโยชน์จากการวิจัยหลายประการ โดยเฉพาะจะให้ประโยชน์ต่อบิดามารดา ครูอาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องในการส่งเสริมหรือปรับปรุงครอบครัว เพื่อช่วยให้การอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยอันมีคุณค่าสูงยิ่งของเราสืบต่อไป

สถาบันฯใคร่ขอขอบคุณคณะผู้วิจัยที่ช่วยให้การศึกษาที่มีคุณค่าเรื่องนี้ไว้ และขอขอบคุณความอนุเคราะห์จากสภาวิจัยแห่งชาติผู้สนับสนุนทางการเงิน ตลอดจนขอขอบคุณผู้เกี่ยวข้องในการให้ความร่วมมือต่อการศึกษาค้นคว้าทุกท่าน

ปิรดา ใจเมตตา

(ศาสตราจารย์ ดร.จรรยา สุวรรณทัต)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์

ประกาศคณะกรรมการ

งานวิจัยเรื่อง "ครอบครัวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจของไทย" ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ สาขาสังคมวิทยา ผู้ที่ให้การสนับสนุนเริ่มแรกคือ ศาสตราจารย์ ดร.จรรยา ชูวรรณทัต ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ซึ่งได้ให้กำลังใจและแรงผลักดันในการเสนอโครงการวิจัยต่อสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติเพื่อขอรับทุน นอกจากนี้เขายังได้กรุณาเป็นผู้นำเสนอโครงการร่วมกับรองศาสตราจารย์ ดร. กวงเกี้ยน พินทุมนาวัน และกรุณาตรวจแก้ไขรายงานการวิจัยจนเสร็จสมบูรณ์ ส่วนรองศาสตราจารย์ ดร.กวงเกี้ยน พินทุมนาวัน ยังได้อนุญาตให้นำแบบสอบถามการยอมรับเสียงดู 2 ฉบับมาใช้ในการวิจัยด้วย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ และผู้นำเสนอโครงการทั้งสองท่านเป็นอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้ด้วย

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียน และขอขอบคุณนักเรียนโรงเรียนที่มีรายชื่อทั้งต่อไปนี้ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยความเต็มใจยิ่ง

โรงเรียนดอนที่รัฐธารานวิทยาคม

โรงเรียนไชยฉิมพลี

โรงเรียนคอนเมือง

โรงเรียนทวีธาภิเศก

โรงเรียนมทินทร์เกษรา

โรงเรียนปทุมคงคา

โรงเรียนปทุมวารฉณ

โรงเรียนพระราชานุเคราะห์อุปถัมภ์

โรงเรียนพญาไท

โรงเรียนมหาราชพาราม

โรงเรียนโยธินบูรณะ

โรงเรียนวิชาสุทอง
 โรงเรียนวัดสระเกษ
 โรงเรียนวัดรางบัว
 โรงเรียนวัดสุทธาวาราม
 โรงเรียนวัดปากน้ำ
 โรงเรียนวัดดาวคะนอง
 โรงเรียนวัดกุสุตาราม
 โรงเรียนศิลาจารึกพัฒนา
 โรงเรียนศรีพิพัฒนา
 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย
 โรงเรียนสวนอัมรินทร์
 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย
 โรงเรียนสตรีวัดอัมรินทร์
 โรงเรียนหอวัง

ผู้ทำนุบำรุงวิจิตรศิลป์ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์เกษม สันตพันธ์ประทุม ที่ได้ช่วยกรุณา
 เขียนโปรแกรมเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ขอขอบพระคุณ คุณวรพจน์ ไทยจันทร์ทอง ผู้ออกแบบปก
 และคุณอัจฉรา วัฒนรัตน์ ผู้พิมพ์รายงานการวิจัยไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ดิเรกวิทย์ ทวีศรีสมุทร
 วิลาศลักษณ์ ชีวดี

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาวัฒนธรรมทางจิตใจของไทย 5 ด้าน คือ ความซื่อสัตย์ การมีสัมมาคารวะ ทักษะการเจรจาและผู้อาวุโส ความเชื่อเพื่อ ความกตัญญูทุกเวที และการยักยอกบุญ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือ (1) เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจของไทย 5 ด้าน ระหว่างนักเรียนที่ภูมิลำเนาทางครอบครัวแตกต่างกัน (2) เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจของไทย 5 ด้าน ระหว่างนักเรียนชายกับนักเรียนหญิง นักเรียนที่ภูมิลำเนาทางครอบครัวแตกต่างกัน นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจมากน้อยแตกต่างกัน และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2522 ของโรงเรียนรัฐบาลในกรุงเทพมหานคร จำนวน 979 คน เป็นชาย 523 คน หญิง 456 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าจำนวน 12 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าที และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนเมื่อพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยใช้วิธีทดสอบของเซฟเฟ หรือ กิมแคน ในการหาความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายกลุ่ม

สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้านมาก มีการอนุรักษ์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย
2. นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้รับการถ่ายทอดและมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย
3. นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้รับการถ่ายทอดและมีการอนุรักษ์เรื่องความซื่อสัตย์ การมีสัมมาคารวะ ความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างกัน

แต่นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่ำได้รับการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทุกเวทีมากกว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่สูง ส่วนในเรื่องการอนุรักษ์พบว่า นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่

แตกต่างกัน มีการอนุรักษ์ไม่แตกต่างกัน ในด้านการยึดมั่นปณิธานว่า นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่ำ มีการอนุรักษ์มากกว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ปานกลาง

4. นักเรียนที่บิดา มารดามีระดับการศึกษาสูง ได้รับการถ่ายทอดและมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนที่บิดา มารดามีระดับการศึกษาต่ำ

5. นักเรียนหญิงมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนชาย

6. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย

7. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย

8. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษา

ABSTRACT

FAMILY AND CONSERVATION OF THAI CULTURE OF MIND

This research was planned to examine five important components of Thai cultural values (which is transliterated as Thai culture of mind) : honesty, seniority, generosity, gratitude, and religious belief. The main purpose of the study was to investigate the amount of parents' transfer of the culture as received by students and the amount of students' conservation of the cultural values by comparing the students who came from different family backgrounds and received different amount of parents' transfer and different types of child rearing practices. The family backgrounds were economic statuses, levels of parents' education, and types of family (nuclear or extended).

A sample of 523 male and 456 female grade 7 students was randomly selected from public schools in Bangkok in the academic year 1979. The research instruments were 12 rating - scale typed questionnaires. The data were analyzed by using various statistical methods and using Statistical Package for the Social Sciences (SPSS).

The major research findings were :

1. Students who received high amount of cultural transfer conserved Thai cultural values more than those receiving low amount.
2. There was no difference in the amount of receiving the cultural transfer and of conserving it in Thai cultural values between the

students who came from different types of family.

3. There was no difference in the amount of receiving the cultural transfer and of conserving it in three components of cultural values, namely, honesty, seniority and generosity between the students who came from different economic statuses.

Students who came from low economic status received more parents' transfer of sense of gratitude than students from high economic status. On the conservation of Thai cultural values, it was found that there was no difference among students of different economic statuses. For religious belief, students showed no difference in receiving parents' transfer regardless of their economic statuses. But there was more conservation of religious belief in low economic status students than that in the middle class.

4. Students whose parents had high level of education received and conserved more of Thai cultural values than those from low education families.

5. Girls conserved Thai cultural values more than boys

6. Thai cultural values were conserved more by students brought up in more love oriented style by parents than those brought up by less love oriented style.

7. Thai cultural values were conserved more by students raised with more control by parents than those raised by parents' less control.

8. There was no interaction between independent variables.

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ประกาศคณะกรรมการ

มทคัยภาษาไทย

มทคัยภาษาอังกฤษ

บทที่ 1 บทนำ

ความนำ	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ประโยชน์ที่ไ้ร้จากการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
คำจำกัดความ	4

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของ " วัฒนธรรม "	8
ส่วนประกอบของวัฒนธรรม	9
ความหมายของวัฒนธรรมทางจิตใจที่ศึกษา	10
การถ่ายทอดวัฒนธรรม	12
วัฒนธรรมทางจิตใจกับการยอมรับเสี่ยงภัย	13
วัฒนธรรมทางจิตใจกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลังทางครอบครัว	16
สมมติฐานทางการวิจัย	23

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	25
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	25
การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การตรวจเช็คคะแนน	35
วิธีจัดการกับข้อมูล	35

บทที่ 4 ผลการวิจัย

39

บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย	143
การอภิปรายผล	145
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	150

บรรณานุกรม	151

ภาคผนวก

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ ที่นักเรียนซึ่งมาจากครอบครัวเดี่ยว และครอบครัวขยายได้รับ.....	38
ตารางที่ 2	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความ ซื่อสัตย์ที่นักเรียนซึ่งมีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้รับ.....	39
ตารางที่ 3	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความ ซื่อสัตย์ที่นักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ.....	39
ตารางที่ 4	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ที่นักเรียน ซึ่งมีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่.....	40
ตารางที่ 5	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความ ซื่อสัตย์ที่นักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ.....	41
ตารางที่ 6	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ที่นักเรียน ซึ่งมีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่....	42
ตารางที่ 7	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ โดยพิจารณาตามชนิดของครอบครัว และฐานะความเป็นอยู่.....	43
ตารางที่ 8	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของ มารดา	44
ตารางที่ 9	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ	

	ที่นักเรียนซึ่งมาจากครอบครัวเดี่ยว และครอบครัวขยายได้รับ	45
ตารางที่ 10	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาการะ ที่นักเรียนซึ่งมีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้รับ.....	45
ตารางที่ 11	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการมี สัมมาการะที่นักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ	46
ตารางที่ 12	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาการะที่ นักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่	47
ตารางที่ 13	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการมี สัมมาการะที่นักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ	48
ตารางที่ 14	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาการะที่ นักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่	49
ตารางที่ 15	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการมี สัมมาการะ โดยพิจารณาความหนักของครอบครัว และฐานะ ความเป็นอยู่	50
ตารางที่ 16	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการมี สัมมาการะ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา และระดับ การศึกษาของมารดา	51
ตารางที่ 17	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ ที่นักเรียนซึ่งมาจากครอบครัวเดี่ยว และครอบครัวขยายได้รับ	52

ตารางที่ 18	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความ เชื่อเพื่อให้นักเรียนซึ่งมีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้รับ	52
ตารางที่ 19	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความ เชื่อเพื่อให้นักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ	53
ตารางที่ 20	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ ให้นักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่	54
ตารางที่ 21	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความ เชื่อเพื่อให้นักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ	55
ตารางที่ 22	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ ให้นักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่	56
ตารางที่ 23	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความ เชื่อเพื่อ โดยพิจารณาตามชนิดของครอบครัว และฐานะความเป็น อยู่	57
ตารางที่ 24	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความ เชื่อเพื่อ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา และระดับ การศึกษาของมารดา	58
ตารางที่ 25	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความ ถูกต้องทุกเวที ที่นักเรียนซึ่งมาจากครอบครัวเดี่ยว และครอบครัว ขยายได้รับ	59

การวางที่	26	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความ กตัญญูทกเวที่ ที่นักเรียนซึ่งมีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้รับ.....	59
การวางที่	27	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทกเวที่ ที่นักเรียนซึ่งมีฐานะความเป็นอยู่สูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่	60
การวางที่	28	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความ กตัญญูทกเวที่ที่นักเรียนซึ่งมีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ	61
การวางที่	29	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทกเวที่ ที่นักเรียนซึ่งมีความรู้ระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่	62
การวางที่	30	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่อง ความกตัญญูทกเวที่ ที่นักเรียนซึ่งมีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่าง กันได้รับ	63
การวางที่	31	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทกเวที่ ที่นักเรียนซึ่งมีความรู้ระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่	64
การวางที่	32	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความ กตัญญูทกเวที่ โดยพิจารณาตามชนิดของครอบครัว และฐานะ ความเป็นอยู่	65
การวางที่	33	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความ กตัญญูทกเวที่ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา และ ระดับการศึกษาของมารดา	66

ตารางที่ 34	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการฝึก นาลูกฟุตบอลที่นักเรียนซึ่งมาจากครอบครัวเดี่ยว และครอบครัวขยาย ได้รับ	67
ตารางที่ 35	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่อง การฝึกนาลูกฟุตบอลที่นักเรียนซึ่งมีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับ	67
ตารางที่ 36	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่อง การฝึกนาลูกฟุตบอลที่นักเรียนซึ่งมีคามระับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับ	68
ตารางที่ 37	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องการฝึกนาลูก ฟุตบอลที่นักเรียนซึ่งมีคามระับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับเป็นรายคู่	69
ตารางที่ 38	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่อง การฝึกนาลูกฟุตบอลที่นักเรียนซึ่งมีคามระับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับ	70
ตารางที่ 39	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องการฝึกนาลูก ฟุตบอลที่นักเรียนซึ่งมีคามระับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับเป็นรายคู่	71
ตารางที่ 40	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่อง การฝึกนาลูกฟุตบอล โดยพิจารณาความหนาของครอบครัว และ ฐานะความเป็นอยู่	72

ตารางที่ 41	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่อง การยืมมาบุญ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของนิคา และระดับการศึกษาของมารคา	73
ตารางที่ 42	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความซื่อสัตย์ระหว่าง นักเรียนชายและนักเรียนหญิง	74
ตารางที่ 43	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความซื่อสัตย์ระหว่าง นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย	74
ตารางที่ 44	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ของ นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน	75
ตารางที่ 45	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ของ นักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน	75
ตารางที่ 46	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ของนักเรียนที่ นิคามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่	76
ตารางที่ 47	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ของ นักเรียนที่มารคามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน	77
ตารางที่ 48	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ของนักเรียนที่ มารคามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่	78
ตารางที่ 49	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความซื่อสัตย์ระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์มากและน้อย	79

ตารางที่ 50	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความซื่อสัตย์ระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากและรักน้อย	79
ตารางที่ 51	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความซื่อสัตย์ระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและ ควบคุมน้อย	80
ตารางที่ 52	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ โดย พิจารณาตามฐานะความเป็นอยู่ และชนิดของครอบครัว	80
ตารางที่ 53	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ โดย พิจารณาตามการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ และชนิดของ ครอบครัว	81
ตารางที่ 54	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ โดย พิจารณาตามการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ และฐานะ ความเป็นอยู่	82
ตารางที่ 55	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ โดย พิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรม เลี้ยงดูแบบรัก	83
ตารางที่ 56	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ โดย พิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรม เลี้ยงดูแบบควบคุม	84
ตารางที่ 57	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ โดย พิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์	85

ตารางที่ 58	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีสัมมาคารวะระหว่าง นักเรียนชายและนักเรียนหญิง	86
ตารางที่ 59	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีสัมมาคารวะระหว่าง นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย	86
ตารางที่ 60	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะของ นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน	87
ตารางที่ 61	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะของ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน	87
ตารางที่ 62	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะของนักเรียนที่ บิดามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่	88
ตารางที่ 63	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะของ นักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน	89
ตารางที่ 64	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะของนักเรียนที่ มารดามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่	90
ตารางที่ 65	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีสัมมาคารวะระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะมากและน้อย...	91
ตารางที่ 66	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีสัมมาคารวะระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากและรักน้อย	91
ตารางที่ 67	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีสัมมาคารวะระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและควบคุมน้อย	92

ตารางที่ 68	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะ โดย พิจารณาตามฐานะความเป็นอยู่ และชนิดของครอบครัว	93
ตารางที่ 69	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะ โดย พิจารณาตามการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ และชนิด ของครอบครัว	94
ตารางที่ 70	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะ โดยพิจารณาตามการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ และ ฐานะความเป็นอยู่	95
ตารางที่ 71	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรม เลี้ยงดูแบบรัก	96
ตารางที่ 72	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรม เลี้ยงดูแบบควบคุม	97
ตารางที่ 73	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของ มารดา และการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ	98
ตารางที่ 74	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อใจระหว่าง นักเรียนชายและนักเรียนหญิง	99
ตารางที่ 75	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อใจระหว่าง นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย	99

ตารางที่ 76	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อของ นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน	100
ตารางที่ 77	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อของ นักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาแตกต่างกัน	100
ตารางที่ 78	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเชื่อเพื่อของนักเรียนที่ มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่	101
ตารางที่ 79	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อของ นักเรียนที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาแตกต่างกัน	102
ตารางที่ 80	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเชื่อเพื่อของนักเรียนที่ มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่	103
ตารางที่ 81	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเพื่อระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อมากและน้อย	104
ตารางที่ 82	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเพื่อระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากและรักน้อย	104
ตารางที่ 83	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อเพื่อระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและควบคุมน้อย	105
ตารางที่ 84	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ ไทย พิจารณาตามฐานะความเป็นอยู่ และอาชีพของครอบครัว	106
ตารางที่ 85	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ ไทย พิจารณาตามการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ และอาชีพของ ครอบครัว	107

ตารางที่ 86	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ โดย พิจารณาตามการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ และฐานะ ความเป็นอยู่	108
ตารางที่ 87	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ โดย พิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการยอมรับเลี้ยง ดูแบบรัก	109
ตารางที่ 88	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ โดย พิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการยอมรับเลี้ยง ดูแบบควบคุม	110
ตารางที่ 89	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ โดย พิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของ มารดา และการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ	111
ตารางที่ 90	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกตัญญูทุกเวทีระหว่าง นักเรียนชายและนักเรียนหญิง	112
ตารางที่ 91	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกตัญญูทุกเวทีระหว่าง นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย	112
ตารางที่ 92	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกตัญญูทุกเวทีของ นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน	113
ตารางที่ 93	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกตัญญูทุกเวทีของ นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน	113
ตารางที่ 94	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความกตัญญูทุกเวทีของนักเรียนที่ บิดามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่	114

ตารางที่ 95	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกตัญญูกตเวทีของ นักเรียนที่มีมารคามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน	115
ตารางที่ 96	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความกตัญญูกตเวทีของนักเรียนที่ มารคามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่	116
ตารางที่ 97	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกตัญญูกตเวทีระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูกตเวทีมากและ น้อย	117
ตารางที่ 98	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกตัญญูกตเวทีระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากและรักน้อย	117
ตารางที่ 99	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกตัญญูกตเวทีระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและควบคุมน้อย....	118
ตารางที่ 100	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกตัญญูกตเวที โดย พิจารณาตามฐานะความเป็นอยู่ และชนิดของครอบครัว	119
ตารางที่ 101	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกตัญญูกตเวที โดย พิจารณาตามการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูกตเวที และชนิดของ ครอบครัว	120
ตารางที่ 102	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกตัญญูกตเวที โดย พิจารณาตามการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูกตเวที และฐานะความ เป็นอยู่	121
ตารางที่ 103	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกตัญญูกตเวที โดย พิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดู แบบรัก	122

ตารางที่ 104	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกตัญญูกตเวที โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม	123
ตารางที่ 105	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกตัญญูกตเวที โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูกตเวที	124
ตารางที่ 106	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการยึดมั่นปณฺธุระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง	125
ตารางที่ 107	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการยึดมั่นปณฺธุระหว่างนักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย	125
ตารางที่ 108	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการยึดมั่นปณฺธุของนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน	126
ตารางที่ 109	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการยึดมั่นปณฺธุของนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายตัว	127
ตารางที่ 110	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการยึดมั่นปณฺธุของนักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน	128
ตารางที่ 111	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการยึดมั่นปณฺธุของนักเรียนที่มีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายตัว	129
ตารางที่ 112	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการยึดมั่นปณฺธุของนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน	130
ตารางที่ 113	การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการยึดมั่นปณฺธุของนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายตัว	131

ตารางที่ 114	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการศึกษาระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการศึกษามากและน้อย.....	132
ตารางที่ 115	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการศึกษาระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากและรักน้อย	133
ตารางที่ 116	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการศึกษาระหว่าง นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและควบคุม น้อย	133
ตารางที่ 117	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการศึกษาระหว่าง ไทย พิจารณาตามฐานะความเป็นอยู่ และทิศของครอบครัว	134
ตารางที่ 118	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการศึกษาระหว่าง ไทย พิจารณาตามการถ่ายทอดเรื่องการศึกษา และทิศของ ครอบครัว	135
ตารางที่ 119	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการศึกษาระหว่าง ไทย พิจารณาตามการถ่ายทอดเรื่องการศึกษา และฐานะความ เป็นอยู่	136
ตารางที่ 120	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการศึกษาระหว่าง ไทย พิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดู แบบรัก	137
ตารางที่ 121	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการศึกษาระหว่าง ไทย พิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดู แบบควบคุม	138

ตารางที่ 122	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการฝึกบาปบุญ โดย พิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของ มารดา และการถ่ายทอดเรื่องการฝึกบาปบุญ	139

ชาติไทยเป็นชาติเก่าแก่ซึ่งดำรงเอกราชมาช้านาน มีวัฒนธรรมอันดีงามของตนเอง ที่บรรพบุรุษได้รักษาและถ่ายทอดสืบมาจนถึงปัจจุบัน วัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญมาก ไม่เพียงแต่เป็นเครื่องหมายภายนอกที่แสดงแก่โลกว่าเรารู้อย่างไร แต่มีผลลึกซึ้งถึงจิตใจของคน วัฒนธรรมเป็นเครื่องผูกพันที่ธรรม เป็นปัจจัยแห่งความเจริญของงานและแข็งแกร่งมั่นคงของชาติ (หลวงวิจิตรวาทการ 2505 : 117) มรดกทางวัฒนธรรมเหล่านี้สมควรที่ทุกคนจะต้องช่วยกันรักษาไว้ เพื่อดำรงเอกลักษณ์ของชาติ

ในภาวะปัจจุบันวัฒนธรรมทางตะวันตกเข้ามามีบทบาทต่อการดำรงชีวิตของชาวไทยมากขึ้น คนไทยจำนวนไม่น้อยหันไปค่าเบ็ดเสร็จแบบชาวตะวันตก ซึ่งเป็นไปในรูปแบบทางกายภาพ ทำให้การมีน้ำใจหรือความเอื้อเฟื้อเกื้อกูลต่อกันลดน้อยลง ความมีสัมมาคารวะต่อบุคคลและการเคารพและปฏิบัติอย่างสุภาพเปลี่ยนไปทางที่ความเสมอภาคกันมากขึ้น ซึ่งบางครั้งเป็นไปในทางก้าวร้าว เด็กรุ่นใหม่ไม่ถือว่าการเคารพผู้มีอาวุโสเป็นเรื่องสำคัญ นอกจากนั้นภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่ตกต่ำลง ทำให้ทุกคนต้องขวนขวายเรื่องการหาหากิน ก่อพยายามใช้ความสามารถทุกวิถีทางเพื่อเพิ่มรายได้ให้พอจุนเจือรายจ่าย ซึ่งในบางครั้งรายได้ที่เพิ่มขึ้นอาจได้มาด้วยความไม่สุจริต แต่ก็สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้โดยไม่ก่อละอายในสิ่งที่ตนได้กระทำลงไป และจากการที่ต้องใช้เวลาส่วนมากไปในเรื่องการหาหากิน คนส่วนมากจึงไม่ค่อยมีเวลาที่จะคอยดูแลเอาใจใส่รับใช้บิดามารดาญาติผู้ใหญ่ ทั้งเวลาที่จะให้การอบรมสั่งสอนบุตรที่พลอยลดน้อยไปด้วย จากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่กล่าวถึงจะเห็นได้ว่าวัฒนธรรมทางจิตใจของไทยที่งดงาม เช่น ความเอื้อเฟื้อ การมีสัมมาคารวะ ความซื่อสัตย์ ความกตัญญูทุกเวลา และการมีกตเวทิตะ ฯลฯ กำลังเสื่อมลง ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะได้มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมเหล่านี้ไว้ วัฒนธรรมมีลักษณะเป็นแนวทางแห่งพฤติกรรมที่การเรียนรู้

และถ่ายทอดกันได้ (Bierstedt. 1964 : 134 - 137) การถ่ายทอดวัฒนธรรมที่เห็น
ได้ชัดที่สุดก็คือ การที่พ่อแม่สอนลูกว่าจะไรควรทำอะไรไม่ควร เช่น พ่อแม่สอนลูกให้ไหว้ผู้ใหญ่
มีอายุใสกว่า ยืนอยู่ไม่ควรมีนั่งถ้ามีผู้ใหญ่ เป็นต้น (สุจิต บุญนงการ 2521 : 77)
การฝึกฝนอบรมของบิดามารดาจะก่อให้เกิดบุตรมากน้อยเพียงไร ขึ้นอยู่กับความรู้สึกรักของบุตร
ว่าตนได้รับความรักความอบอุ่นจากครอบครัวเพียงไรด้วย ถ้าบุตรรู้สึกว่าเขาได้รับความรัก
ความอบอุ่นจากบิดามารดามาก คำพูดที่อบรมสั่งสอนของบิดามารดาจะมีความสำคัญต่อบุตรมาก
(จรรยา สุวรรณทัต และดวงเดือน พันธุมนาวิน 2521 : 31 - 32) จากที่ได้อธิบายมา
ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรให้มีการศึกษาเรื่องการอบรมสั่งสอนบุตรทางจิตใจ อันได้แก่ ความเชื่อเพื่อ
การมีสัมมาคารวะต่อบิดามารดาและผู้มีอาวุโส ความซื่อสัตย์ ความกตัญญูต่อบุคคลทั่วไป และการยึด
มั่นของเด็กลไทย ในแง่ความสัมพันธ์กับการถ่ายทอดของบิดามารดาหรือญาติผู้ใหญ่และแบบ
การอบรมเลี้ยงดู

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ศึกษาทั่วไปทางค่านิยมหลังของครอบครัว ซึ่งได้แก่ ระเบียบการศึกษา
ของบิดามารดา ฐานะความเป็นอยู่ และชนิตของครอบครัวเพิ่มขึ้นอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในเรื่องปริมาณการได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจของนักเรียน

1. เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจของไทย
5 คำน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ การมีสัมมาคารวะต่อบิดามารดาและผู้มีอาวุโส ความเชื่อเพื่อ
ความกตัญญูต่อบุคคลทั่วไป และการยึดมั่นของเด็กลไทย ระหว่างนักเรียนที่

- 1.1 มาจากชนิตของครอบครัวที่แตกต่างกัน
- 1.2 มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน
- 1.3 บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน
- 1.4 มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง

2.1 ชนิดของครอบครัวกับฐานะความเป็นอยู่

2.2 ระดับการศึกษาของบิดา กับระดับการศึกษาของมารดา

ในเรื่องปริมาณการอุปถัมภ์วัฒนธรรมทางจิตใจของนักเรียน

1. เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการอุปถัมภ์วัฒนธรรมทางจิตใจของไทย 5 ด้าน ระหว่าง
นักเรียนที่

1.1 มีเพศต่างกัน

1.2 มาจากชนิดของครอบครัวที่แตกต่างกัน

1.3 มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน

1.4 บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

1.5 มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

1.6 ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจมากน้อยแตกต่างกัน

1.7 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากน้อยแตกต่างกัน

1.8 ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากน้อยแตกต่างกัน

2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง

2.1 ชนิดของครอบครัว กับฐานะความเป็นอยู่

2.2 ชนิดของครอบครัว กับปริมาณการได้รับการถ่ายทอด

2.3 ฐานะความเป็นอยู่ กับปริมาณการได้รับการถ่ายทอด

2.4 ระดับการศึกษาของมารดา กับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

2.5 ระดับการศึกษาของมารดา กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม

2.6 ระดับการศึกษาของบิดา กับระดับการศึกษาของมารดา กับปริมาณการ

ที่ได้รับการถ่ายทอด

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ผลของการวิจัยนี้จะทำให้ทราบว่าทิวแปรโคบางที่มีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจของไทย เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องดังกล่าวในแง่อื่นต่อไป
2. ถ้าทราบว่าทิวแปรโคในผลของการวิจัยมีความสัมพันธ์กับการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจของไทย ก็จะเป็นประโยชน์ตามการหา ครูอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องในการส่งเสริมหรือปรับปรุงครอบครัว เพื่อให้เกื้อหนุนการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยมากขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ นิตเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนรัฐบาล ปีการศึกษา 2522 ในเขตกรุงเทพมหานคร
วัฒนธรรมทางจิตใจของไทย 5 ด้าน ที่ศึกษาได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความเอื้อเฟื้อ การมีสัมมาคารวะก่อนการคาราและผู้มีอาวุโส ความกตัญญูทุกเวที และการยึดมั่นบุญ

คำจำกัดความ

วัฒนธรรม คือวิถีการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งสมาชิกในสังคมนั้นได้ประพฤติปฏิบัติถ่ายทอดกันมา วัฒนธรรมแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

วัฒนธรรมทางวัตถุ (Material Culture) ได้แก่สิ่งที่จำเป็นเบื้องต้น
ในชีวิตหรือปัจจัยสี่ และสิ่งอื่น ๆ เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ สิ่งประดิษฐ์
และเทคโนโลยีต่าง ๆ

วัฒนธรรมทางจิตใจ (Culture of Mind) ได้แก่

1. วัฒนธรรมทางสังคม เป็นวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนตามมารยาทในสังคม แบบพิธีการที่ค้ำอยู่ในสังคม เช่น การไหว้

2. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เพื่อให้ทุกคนรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนที่มีต่อกฎและต่อส่วนรวม เช่น ทุกคนมีสิทธิในร่างกายและทรัพย์สินของตนเอง หากผู้ใดละเมิดสิทธิของผู้อื่น ผู้นั้นก็ถือว่าละเมิดกฎหมาย และถ้าผู้ใดมีรถยนต์ หรือเป็น ผู้นั้นก็มีหน้าที่จะต้องไปจดทะเบียนในกฎของตามกฎหมาย

3. วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับจิตใจและศีลธรรม เช่น ความกตัญญูต่อกเวที่ ความซื่อสัตย์ ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาวัฒนธรรมทางจิตใจ 5 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความเชื่อเพื่อ การมีสัมมาคารวะต่อบิดามารดา และผู้มีอาวุโส ความกตัญญูต่อกเวที่ และการยิคนาบุญ ความซื่อสัตย์ หมายถึง ความไม่คดโกง ความไม่หลอกลวง ความซื่อตรงต่อผู้อื่น หน้าที่การงาน วาจา และต่อตนเอง

การมีสัมมาคารวะต่อบิดามารดาและผู้มีอาวุโส หมายถึง การเคารพบนอบ และการ สำนวณกิริยาวาจาต่อบิดามารดา ครู บุคคล และสถานที่ที่ควรเคารพ ความเชื่อเพื่อ หมายถึง พฤติกรรมที่ช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งแสดงออกในด้านการให้สิ่งของ เงินทอง การช่วยเหลือทางกำลังกาย และการช่วยเหลือทางวาจา และความกตัญญู ความกตัญญูต่อกเวที่ หมายถึง การรู้จักบุญคุณ และตอบแทนผู้มีพระคุณ ในเมื่อมีโอกาส หรือกำลังพอที่จะทำได้

การยิคนาบุญ หมายถึง การเชื่อว่า การกระทำทำให้เกิดผลต่าง ๆ หากดีก็จะได้ดี หากชั่วก็จะได้ชั่ว และรับรู้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนนั้นเป็นผลอันเนื่องมาจากการกระทำของตนเอง โดยตรง

การอนุรักษ์ หมายถึง การปฏิบัติตามคำสั่งสอน หรือการปฏิบัติตามที่ได้เห็นตัวอย่าง การกระทำของบิดามารดาหรือผู้มีอาวุโส

การอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจ 5 ด้าน ศึกษาคะแนนที่ได้จากแบบสอบถามการอนุรักษ์ วัฒนธรรมทางจิตใจ 5 ด้าน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น นักเรียนที่ได้คะแนนมากถือว่าการอนุรักษ์มาก นักเรียนที่ได้คะแนนน้อยถือว่าการอนุรักษ์น้อย

การถ่ายทอด หมายถึง การสั่งสอนและการกระทำเป็นตัวอย่างของนิทานมารคาหรือผู้มีอายุใสในมาน

การถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจ 5 ด้าน วัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนรายงานว่านิทานมารคาหรือผู้มีอายุใสในมานได้มีการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจเหล่านี้มากน้อยเพียงไร นักเรียนที่ได้คะแนนมาก ถือว่าได้รับการถ่ายทอดมาก นักเรียนที่ได้คะแนนน้อยถือว่าได้รับการถ่ายทอดน้อย

การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก หมายถึง การรายงานของนักเรียนว่าได้รับการปฏิบัติจากมารคาในลักษณะที่แสดงความสนิทสนม รักใคร่ ซื่อสัตย์ สนใจทุกข์สุข และช่วยแก้ปัญหาให้ลูก นักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบสอบถามมาก ถือว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก นักเรียนที่ได้คะแนนน้อยถือว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย

การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม หมายถึง การรายงานของนักเรียนว่ามารคาของตนได้ออกคำสั่ง และควบคุมการกระทำของตนในเรื่องต่าง ๆ อยู่เสมอ โดยไม่ยอมปล่อยให้ลูกเป็นหัวของตัวเอง นักเรียนที่ได้คะแนนจากแบบสอบถามมากถือว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก นักเรียนที่ได้คะแนนน้อย ถือว่าได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย

ระดับการศึกษาของบิดา หมายถึง ปริมาณการศึกษาที่บิดาของนักเรียนได้รับ แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับต่ำ หมายถึง ไม่จบประถมศึกษา 4 ถึงจบประถมศึกษา 7 ระดับปานกลาง หมายถึง จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 ถึงจบมัธยมศึกษาปีที่ 5 และระดับสูง หมายถึง ได้ประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญา ถึงได้รับปริญญาตรีหรือมากกว่า

ระดับการศึกษาของมารดา ใช้นิยามเดียวกับระดับการศึกษาของบิดา

ฐานะความเป็นอยู่ หมายถึง สภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่ ระดับต่ำ หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่าตนมีความเป็นอยู่ค่อนข้างลำบาก จนถึงลำบาก ระดับปานกลาง หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่าตนมีความเป็นอยู่แบบพอมีพอกิน และระดับสูง หมายถึง การที่นักเรียนรายงานว่าตนมีความเป็นอยู่ค่อนข้างสบาย จนถึงสบาย

ชนิดของครอบครัว หมายถึง ลักษณะการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในครอบครัว แบ่งเป็น 2 ชนิด ได้แก่ ครอบครัวเดี่ยว และครอบครัวขยาย

ครอบครัวเดี่ยว หมายถึง ครอบครัวที่ประกอบด้วย บิดา มารดา และบุตร
ครอบครัวขยาย หมายถึง ครอบครัวที่ประกอบด้วยครอบครัวเดี่ยว และญาติ
พี่น้อง เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า เป็นต้น อาศัยในบ้านเดียวกัน หรือเชตบ้าน
เดียวกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของ "วัฒนธรรม"

คำว่า วัฒนธรรม (Culture) ไม่มีให้ความหมายไว้ดังนี้

จอห์น กูเบอร์ (Guber. 1955 : 56) ได้ให้ความหมายว่า วัฒนธรรมเป็นแบบแผนของพฤติกรรมและความประพฤติที่ใคร่เรียนรู้มาแล้ว และเปลี่ยนแปลงต่อเนื่องกัน ซึ่งรวมทั้งทัศนคติ ค่านิยม ความรู้ และวัตถุ มีการถ่ายทอดสืบต่อกันในสังคม

ไคลด์ คลัคโฮห์น (Kluckhohn. 1949 : 50) ให้ความหมายว่า วัฒนธรรมเป็นแนวทางแห่งความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ

ชานนท์ อานาธิรม (ชานนท์ อานาธิรม 2519 : 99) ให้ความหมายว่า วัฒนธรรมคือ วิธีการดำเนินชีวิต กระบวนการพฤติกรรม และบรรดาผลงานทั้งหมดที่มนุษย์ได้สร้างสรรค์ขึ้น ตลอดจนความคิด ความเชื่อและความรู้

อมรา พงศาพิชญ์ (2521 : 76) ให้ความหมายว่า วัฒนธรรมคือ สิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น กำหนดขึ้น ไม่ใช่สิ่งที่มนุษย์ทำตามสัญชาตญาณ คำว่าสิ่ง ในที่นี้หมายถึงวัตถุก็ได้ หมายถึงพฤติกรรมก็ได้ หมายถึงแนวความคิดก็ได้ หรือจะหมายถึงวิธีการทำอะไรๆ ก็ได้ รวมเข้าไว้ด้วยกันหมด (สุจิต บุญบงการ : 2521)

นอกจากนี้ ฟรานซิส อี เมอร์ริล (Merrill. 1961 : 116) ได้กล่าวสรุปความหมายของวัฒนธรรม ไว้ว่า วัฒนธรรม

ก. เป็นผลเนื่องมาจากการมีปฏิสัมพันธ์กันในสังคมของมนุษย์

ข. ให้แบบแผนที่เป็นที่ยอมรับในสังคม ในการตอบสนองความต้องการทางร่างกายและสังคม

ค. เป็นสิ่งที่สะสมสืบทอดจากชนรุ่นหนึ่งไปยังชนอีกรุ่นหนึ่ง

- ง. เป็นสิ่งที่มีความหมายต่อมนุษย์ เพราะเป็นสัญลักษณ์
  - จ. เป็นสิ่งที่มนุษย์เรียนรู้ในขณะที่เขาเติบโตขึ้นในสังคม
  - ฉ. เป็นสิ่งกำหนดบุคลิกภาพพื้นฐาน
  - ช. การคงอยู่ของวัฒนธรรมขึ้นกับหน้าที่ของสังคมที่ดำเนินต่อเนื่องกันไป แต่ไม่ได้ขึ้นกับบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง
- เพราะฉะนั้นอาจกล่าวสรุปได้ว่า วัฒนธรรม คือวิถีการดำเนินชีวิตในสังคม ซึ่งสมาชิกในสังคมนั้นได้ประพฤติปฏิบัติถ่ายทอดกันมา

ส่วนประกอบของวัฒนธรรม

วัฒนธรรมแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ (Wright II and others. 1975 : 81 - 82 ; Ogburn. 1950 อ้างอิงมาจาก วัฒนา สถิตานนท์ 2520 : 15 ; ธรรมศาสตร์ ศาสตราจารย์ และวัฒนธรรม 2519 : 101)

1. วัฒนธรรมทางวัตถุ (Material Culture) ประกอบด้วยสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นซึ่งสัมผัสได้ เห็นได้ รู้สึกได้ และวัดได้โดยตรง อันได้แก่สิ่งจำเป็นเบื้องต้นในชีวิตหรือปัจจัยสี่ รวมทั้งสิ่งอื่น ๆ เช่น เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ สิ่งประดิษฐ์ และเทคโนโลยีต่างๆ

2. วัฒนธรรมที่ไม่ใช่วัตถุ หรือวัฒนธรรมทางจิตใจ (Nonmaterial Culture) แบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ

2.1 วัฒนธรรมทางสังคม เป็นวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตนตามมารยาทในสังคม แบบพิธีการโคคอบในสังคม เช่น การไหว้

2.2 วัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับกฎหมาย เพื่อให้ทุกคนรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนที่มีต่อกันและต่อส่วนรวม

2.3 วัฒนธรรมเกี่ยวกับจิตใจและศีลธรรม เช่น ความกตัญญู กตเวทิตะ ความซื่อสัตย์

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจะศึกษาวัฒนธรรมทางจิตใจ 5 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ ความเอื้อเฟื้อ การมีสัมมาคารวะต่อบิดามารดา และผู้มีอาวุโส ความกตัญญูต่อเวท และการ ยึดมั่นปณณ

ความหมายของวัฒนธรรมทางจิตใจที่ศึกษา

ความซื่อสัตย์ กรมการวัฒนธรรม (2496 : 5 - 6) ได้ให้ความหมายของ ความซื่อสัตย์สุจริตว่า หมายถึง

1. ต้องซื่อตรงไม่คดโกง ประกอบอาชีพแต่ในทางสุจริต
2. ต้องซื่อสัตย์ต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อมิตรสหาย และจงรักภักดีต่อ

ประเทศชาติ

3. ต้องรักษาคำพูดของตนให้มั่นคงนานาเชื่อถือได้

พินิติน นาคะตะ (2509 : 85) ได้ให้ความหมายของ "อาชวะ" หรือ ความซื่อตรงว่า หมายถึง ความซื่อตรงต่อตนเอง ต่อการงานและบุคคลอื่น และมีความรักที่ ทั้งอยู่ในสุจริตธรรม

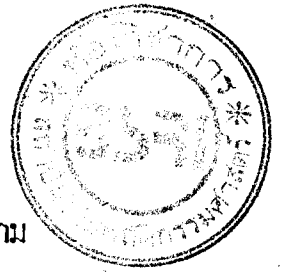
ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของ ความซื่อสัตย์ว่า หมายถึง ความไม่ คดโกง ความไม่หลอกลวง ความซื่อตรงต่อผู้อื่น ทั้งที่การงาน วาจา และต่อตนเอง

การมีสัมมาคารวะต่อบิดามารดาและผู้มีอาวุโส

พจนานุกรมไทย ฉบับสมบูรณ์ - ทันสมัยที่สุด (2520 : 965) ได้ให้ความหมาย ของสัมมาคารวะว่า หมายถึง การเคารพบนอบ

สุวัฒนา เอี่ยมอรพพร (2515 : 4) ได้ให้ความหมายของ ความมีอาวุโส ว่าหมายถึง ลักษณะที่สูงกว่า หรือแก่กว่า หรือมีมากกว่า ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งจาก 8 ลักษณะ คือ ตำแหน่งหน้าที่ ชาติสกุล ประสบการณ์ อิทธิพล ฐานะ วัย ฐานะ และอุปการคุณ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาการมีสัมมาคารวะในแง่ของการเคารพบนอบและการ สำนวณทักทายวาจาต่อบิดามารดา ครู บุคคลและสถานที่ควรเคารพ

ความเอื้อเฟื้อ กรมการวัฒนธรรม (2496 : 3) ได้ให้ความหมายของความ
เอื้อเฟื้อไว้หลายท่านดังนี้คือ

1. ต้องมีความเอื้อเฟื้อเต็มใจช่วยเหลือบำเพ็ญกุศลและบำรุงสุขให้แก่กันด้วยน้ำใส
ใจจริง โดยมีเห็นแก่หน้าหรือหวังอานิสงส์ลาภผลใด ๆ เป็นเครื่องกอบแทน อย่าเป็นคนดูถูก
ในเมื่อพอจะช่วยเหลือได้
  2. ต้องเป็นคนเอื้อเฟื้อเมื่อน้ำใจกว้างขวางไม่คับแคบ ใครทำอะไรก็ไม่กระทบที่ห่วงแทน
ไว้บริโลกคนเกี่ยว ออกกัที่ก็จะเจือจางให้ผู้อื่นเพื่อที่เขาได้กินได้ใช้ มีความสุขเช่นคนบางไม้ได้
  3. รู้จักใช้เงินทองที่เก็บออมและประหยัดไว้ได้ ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้อื่นบ้างตาม
ควรแก่กำลังและฐานะ มิใช่จะทิ้งขว้างแต่เก็บออมสะสมไว้เฉยเฉย ขณะเดียวกันก็ไม่เอื้อเฟื้อ
เจือจางแก่คนอื่นจนสิ้นเนื้อประดาตัว
  4. ต้องรู้จักเสียสละ คือยอมเสียสละสิ่งที่มีอยู่บ้าง จะเป็นทรัพย์สินเงินทอง
ความสุขส่วนตัว หรืออย่างสูง แม้ชีวิตอันมีค่าของตนตามโอกาสที่เห็นสมควรและจำเป็น
- ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของความเอื้อเฟื้อว่า หมายถึง พฤติกรรม
ที่ช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งแสดงออกในทางการให้สิ่งของเงินทอง การช่วยเหลือทางกำลังกายและ
การช่วยเหลือทางวาจาและความนึก

ความภักดีบุคคล กรมการวัฒนธรรม (2496 : 3 - 4) ได้ให้ความหมาย
ของความภักดีบุคคลไว้ว่า หมายถึง

1. ต้องหนักแน่นถึงอุปการคุณที่ผู้อื่นได้ทำของตนเสมอ แม้แต่เพียงเล็กน้อยก็ไม่ลืม
บุญคุณ
2. ต้องทำตอบแทนอุปการคุณที่ผู้อื่นได้ทำแก่ตนบ้าง ในเมื่อมีโอกาสหรือกำลังพอที่
จะทำได้ มิใช่คอยแต่จะรับอุปการะของเขาเรื่อยไป เพราะทำให้เกิดความลำบากมีใจแค้น
เคียดแค้นผู้อุปการคุณ และแสดงให้เห็นว่าใจอันงามของผู้ทำทอนสนองอีกด้วย
3. เมื่อตนได้รับอุปการคุณจากผู้อื่น แม้เพียงเขาอุทิศให้นั่งหรือช่วยเหลือสิ่งของ
ให้ หยิบสิ่งโน้นสิ่งนี้ให้ ก็อย่าลืมที่จะกล่าวคำขอบขอบคุณแก่ผู้เอื้อเฟื้อของตนเสมอ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของ ความกตัญญูทุกเวที ว่า หมายถึง การรู้จักบุญคุณ และตอบแทนผู้มีพระคุณ ในเมื่อมีโอกาสหรือกำลังพอที่จะทำได้

การยกยอปอปูน ผู้วิจัยได้อาศัยความหมายของคำว่า "กรรม" ของพระนวม แก้วกำแหง (มปป : 15) ในการอธิบายความหมาย "การยกยอปอปูน" ว่าหมายถึง การเชื่อว่ากรรมกระทำทำให้เกิดผลต่าง ๆ หากดีก็ท้องโตก็ หากชั่วก็ท้องโตรับผลชั่ว กระทำอย่างใดก็ท้องโตรับผลอย่างนั้น ทำบุญก็ไปบุญ ทำบาปก็ไปบาป

และในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้ความหมายของการยกยอปอปูน ว่าหมายถึง การเชื่อว่าการกระทำทำให้เกิดผลต่าง ๆ หากดีก็ท้องโตก็ หากชั่วก็ท้องโตรับผลชั่ว และรับรู้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นกับตนนั้น เป็นผลอันเนื่องมาจากการกระทำของตนเองโดยตรง

การถ่ายทอดวัฒนธรรม

จากความหมายของวัฒนธรรมที่ได้อธิบายมาแล้ว จักได้ว่าวัฒนธรรมเป็นมรดกแห่งสังคม การรับเขามรดกสังคมไว้ได้ก็ด้วยมีผู้อื่นถ่ายทอดให้ ด้วยยกเป็นหนังสือขึ้นไว้ ด้วยการอบรมสั่งสอนให้ หรือด้วยการเอาอย่างกัน (อุนานวราชชน 2513 : 8 - 9) บุคคลกลุ่มแรกที่จะทำหน้าที่ถ่ายทอดวัฒนธรรมให้กับสมาชิกใหม่ของครอบครัว คือ นิตามารกาหรือปู่ปกครอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมารกาซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุด เพราะโดยปกติลูก ๆ มักอยู่ใกล้ชิดกับมารกามากยิ่งกว่าบุคคลอื่น (อานนท์ อานาภิรม 2516 : 57)

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะศึกษาการถ่ายทอดวัฒนธรรมในแง่ของการสั่งสอนและการทำเป็นตัวอย่างของนิตามารกาและผู้ใหญ่ในบ้าน สภาพการณ์ทำให้เกิดการเลียนแบบมากที่สุดก็เมื่อ (1) ตัวแบบเป็นผู้มีชื่อเสียงหรือมีอำนาจ (2) ผู้สังเกตรับรู้ถึงความสัมพันธ์ทางนอกระหว่างตนเองกับตัวแบบ ตัวแปรทางอำนาจอำนาจของนิตามารกา (parental power) และการสนับสนุนของนิตามารกา (parental support) เป็นสภาพการณ์ที่มีอิทธิพลต่อการที่บุตรจะเลียนแบบนิตามารกา ถ้าทั้งอำนาจและการสนับสนุนของนิตามารกาที่มีต่อบุตรสูง บุตรก็จะเลียนแบบนิตามารกามากกว่าถ้าอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างต่ำ (Burr and others. 1979 : 354)

วัฒนธรรมทางจิตใจกับการอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การที่บิดามารดาปฏิบัติต่อเด็กและเรียกร้องให้เด็กปฏิบัติของตน และคอยดูไปในทิศทางต่าง ๆ ฉะนั้นการอบรมเลี้ยงดู คือ การที่ผู้เลี้ยงดูกับเด็กมีการติดต่อกันเกี่ยวกับ อันเป็นทางให้ผู้เลี้ยงดูสามารถให้รางวัล หรือลงโทษการกระทำต่างๆ ของเด็กได้ นอกจากนี้เด็กยังมีโอกาสเข้าสังเกตลักษณะและการกระทำต่างๆ ของผู้เลี้ยงดูด้วย ทำให้เด็กได้เลียนแบบผู้เลี้ยงดูอีกด้วย (กวงเกียน พันธุมภาวิน 2522 : 17)

งานวิจัยหลายเรื่องของไทยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูบุตร และการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจ ให้น่าสนใจด้วยกัน กล่าวคือ บิดามารดาของไทยบุตรจะเน้นเรื่อง

- (1) การควบคุมพฤติกรรมก้าวร้าวทางกายและวาจา (2) ความกตัญญูและความจงรักภักดี
- (3) ความเมตตา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และความเสียสละ (Chancha Suvannathat.

1979 : 480)

การเชื่อฟังและการเคารพอาวุโส และการมีมารยาทงามเป็นสิ่งที่เน้นมากในกระบวนการถ่ายทอดทางสังคม (socialization) ส่วนการแสดงความกตัญญูก็ถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะแสดงว่าเป็นคนดี เด็กไม่เพียงแต่ได้รับการสอนให้รู้คุณค่าบุคคล (บิดามารดา ปู่ย่า ตายาย ครูที่อาชุนมากกว่า และครู) แต่ยังให้รู้สิ่งมีชีวิตอื่น (เช่นวัว) และสิ่งไม่มีชีวิต (หนังสือ ข้าว) อีกด้วย คำนิยมจริยธรรมอีกกลุ่มหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย ความเมตตา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และความเสียสละก็เป็นสิ่งสำคัญที่บิดามารดาจะถ่ายทอด สิ่งเหล่านี้บิดามารดาและสมาชิกในครอบครัวจะทำได้โดยการสอน การอบรม และการทำเป็นตัวอย่าง (Chancha Suvannathat. 1979 : 481)

มีหลายทฤษฎีที่ให้ความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักที่มั่นคงต่อการเจริญ-
ธรรมในเด็ก เช่น ทฤษฎีพัฒนาการบุคลิกภาพของ แอริคสัน ที่กล่าวว่า การที่บิดามารดาให้ความ
รักความอบอุ่นแก่บุตรอย่างพอเพียง จะทำให้บุตรมีความมั่นคงทางอารมณ์และเกิดความรู้สึกมั่นใจ
ในการทำงานในโลกนี้ (กวงเกียน พันธุมภาวิน 2522 : 18) ส่วนเซียร์สและคณะ (Sears,
Maccoby and Levin. 1957 : 372 อ้างอิงมาจาก กวงเกียน พันธุมภาวิน 2522 :
18 - 19) ก็ได้กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า ความรักของบิดามารดาเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนา-

จริยธรรมในเด็ก เด็กจะต้องเรียนรู้ที่จะเกิดความรักความพอใจในผู้เลี้ยงดูตน ก่อนที่เด็กจะยอมรับการถ่ายทอดลักษณะทางสังคมจากบุคคลนั้น แต่ตามการศึกษาที่รักบุตรนั้น อาจแสดงความรักบุตรท้าวชีวิตการต่างๆ กัน เช่น รักแบบประคบประหงม รักแบบตามใจมาก รักแบบควบคุมมาก หรือรักแบบประชาธิปไตย ซึ่งอาจมีผลต่อการปลูกฝังลักษณะทางสังคมให้แก่เด็กได้แตกต่างกันมาก ทั้งนี้ นักจิตวิทยาพัฒนาการจึงเสนอให้พิจารณา การให้ความรัก และการควบคุมไปพร้อมกัน (Becker, 1964 : 175 อ้างอิงมาจาก กวงเกียน พันธุมาวัน 2522 : 20) ทั้งนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความสัมพันธ์ของวิธีการอบรมเลี้ยงดูแม่ให้ความรักและแบบควบคุมกับการอนุรักษวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้านของบุตร

ความเชื่อเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูแม่รักและควบคุม วารินทร์ ม่วงสุวรรณ (2517) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแม่ให้ความรัก และแบบควบคุมกับความเชื่อเพื่อโดยศึกษานักนักเรียน ป.ศศ. ปีที่ 1 ในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด จำนวน 450 คน เป็นชาย 220 คน และหญิง 230 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยปรากฏว่า เด็กที่ได้รับความรักมาก มีความเชื่อใ้หม่มากกว่าเด็กที่ได้รับความรักน้อย และเด็กที่ถูกควบคุมมากมีความเชื่อใ้หม่มากกว่าเด็กที่ถูกควบคุมน้อย

ตัววัฒนธรรมทางจิตใจทำนองอื่น ไม่มีส่วนวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการอบรมเลี้ยงดูแม่รักและแบบควบคุม แต่มีผู้ศึกษาดังการอบรมเลี้ยงดูแม่รักและแบบควบคุมกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม และคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดี เช่น กวงเกียน พันธุมาวัน (2520) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง วิธีการดูแลอบรมเลี้ยงดู 4 แบบ คือ แบบรัก แบบควบคุม แบบให้เหตุผล และแบบลงโทษทางกายหรือจิต กับการสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 1,3 และ 5 และนิสิตมหาวิทยาลัยชั้นปีที่ 2 ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 1,400 คน พบว่าผู้ที่ถูกเลี้ยงดูแม่รักมากมีจริยธรรมสูงกว่าผู้ที่ถูกเลี้ยงดูแม่รักน้อย เมื่อพิจารณาการดูแลเลี้ยงดูแม่รักและแบบควบคุมร่วมกัน พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับจริยธรรมของผู้ตอบในระดับที่เชื่อมั่นได้ ส่วนการพิจารณาคะแนนเฉลี่ยจริยธรรมของผู้ตอบทั้ง 4 ประเภท (รักมาก - ควบคุมมาก รักมาก - ควบคุมน้อย รักน้อย - ควบคุมมาก และรักน้อย - ควบคุมน้อย) ปรากฏว่า กลุ่มที่มีจริยธรรมสูงสุด คือกลุ่มที่รายงานว่าตนถูกเลี้ยงดู

แบบรักมากและถูกควบคุมมาก ส่วนกลุ่มที่มีคะแนนจริยธรรมต่ำที่สุด คือกลุ่มที่รายงานว่าตนถูกเลี้ยงดูแบบรักน้อยและควบคุมน้อย

ส่วนเสริมเกียรติ พรหมบุญ (2523) ได้ศึกษาอิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา 5 ของจังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 400 คน พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบการให้ความรักมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบอนาถศึกษา คือ แบบการลงโทษและแบบคาดหวังเอาจากเด็ก ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณธรรมแห่งพลเมืองดี

นอกจากนี้ยังศึกษาถึงการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยกับจริยธรรมของบุคคล การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีองค์ประกอบหลายประการที่สำคัญคือ การเลี้ยงดูแบบรักมาก การเลี้ยงดูแบบควบคุมปานกลางค่อนข้างน้อย และการให้เหตุผลในการฝึกนิสัยเด็ก (ทองเทียน พันธมวาทิน 2522 : 28) เกษ วิโย (2522) ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางจิตให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา 1 ถึงชั้นประถมศึกษา 6 เขตการศึกษา 9 จำนวน 180 คน พบว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่า เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดและแบบปล่อยปละละเลย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ บัณฑิต แก้วสอง (2522) ที่ทำการเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กวัยรุ่นระดับอายุ 13 - 18 ปี ที่มีต่อพุทธศาสนา และกำลังศึกษาในโรงเรียนมัธยมของรัฐในกรุงเทพมหานครและจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 300 คน พบว่าเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่าเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน และแบบปล่อยปละละเลยและการวิจัยของทิพย์สุภา นิลสินธุ (2523) ที่ศึกษาเด็กก่อนวัยเรียน อายุ 4 - 6 ปี ซึ่งกำลังศึกษาในโรงเรียนอนุบาลเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 90 คน ก็พบว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมีจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและแบบปล่อยปละละเลย

ถึงแม้ว่าจะยังไม่มีผู้ใดศึกษาถึงความสัมพันธ์ของการอบรมเลี้ยงดูแบบรักและแบบควบคุมกับวัฒนธรรมทางจิตจากงานอื่นโดยตรง แต่จากผลการวิจัยที่กล่าวมาข้างต้นก็พบหลักฐานที่น่าไปสู่การตั้ง

สมมติฐานไว้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย และนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความดูแลมาก มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความดูแลน้อย

วัฒนธรรมทางจิตใจกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลังทางครอบครัว

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับภูมิหลังทางครอบครัวที่ผู้วิจัยศึกษา ได้แก่ ชนิดของครอบครัว ฐานะความเป็นอยู่ของครอบครัว ระดับการศึกษาของบิดาและมารดา นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศด้วย ทั้งนี้เพราะบุคคลที่มีลักษณะดังกล่าว เช่น เพศ หรือฐานะทางกัน อาจทำให้เขาเหล่านั้นได้รับประสบการณ์ทางสังคมที่แตกต่างกันไปไ้มาก อันอาจจะมีผลต่อการพัฒนาจริยธรรมของบุคคลเหล่านั้นด้วย (กวงเกียน พันธุมนาวัน 2522 : 11)

ความซื่อสัตย์

ในการศึกษาตัวแปรเรื่องเพศกับความซื่อสัตย์ มีผู้ศึกษาเปรียบเทียบทั้งพัฒนาการทางจริยธรรม และพฤติกรรมซื่อสัตย์โดยตรงระหว่างเพศชายและเพศหญิงไว้หลายเรื่องดังนี้ กวงเกียน พันธุมนาวัน (2520) ได้เปรียบเทียบจริยธรรมของชายและหญิงในระคับอายุเดียวกันในแต่ละชั้นเรียน ผลปรากฏว่าในกลุ่มนักเรียนอายุประมาณ 13 - 15 ปี นั้น หญิงมีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่าชายอย่างเห็นได้ชัด ส่วนในระคับอายุ 17 - 19 ปี พัฒนาการทางจริยธรรมของชายและหญิงเท่าเทียมกัน และในระคับอายุ 19 - 21 ปี พัฒนาการทางจริยธรรมของชายก้าวหน้ากว่าหญิง นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบความแตกต่างในพฤติกรรมซื่อสัตย์ของวัยรุ่นสองกลุ่ม คือ วัยรุ่นหญิงจากครอบครัวฐานะปานกลาง กับวัยรุ่นชายจากครอบครัวฐานะปานกลางและต่ำ จากการวัดพฤติกรรมซื่อสัตย์ในการเล่นเกมชนิดเดียวกันในห้องเดียวกัน วัยรุ่นหญิงจากครอบครัวฐานะปานกลางจะโกงเพียง 5 เปอร์เซ็นต์ ของผู้เล่นทั้งหมด แก้ววัยรุ่นชายฐานะปานกลางและต่ำได้โกงเป็นจำนวน 53.6 เปอร์เซ็นต์ ของผู้เล่นชายทั้งหมด (กวงเกียน พันธุมนาวัน 2522 :

นอกจากนี้ ตาราง รอคเทศ (2523) วิวัฒน์ อิศวานิชย์ (2523) เมธี โพรพิพัฒน์ (2523) สมโชค พูลนวม (2523) และอุบลรัตน์ โพธิโกศล (2523) ก็ได้ศึกษานักเรียนทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 739 856 886 886 และ 731 คนตามลำดับ โดยใช้แบบสอบถามวัดความซื่อสัตย์ของ ส่วนนา พรพัฒน์กุล และคนอื่น ๆ ผลปรากฏว่า นักเรียนหญิงมีความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนชาย (ตาราง รอคเทศ : 2523 และวิวัฒน์ อิศวานิชย์ : 2523) ส่วนเมธี โพรพิพัฒน์, สมโชค พูลนวม และอุบลรัตน์ โพธิโกศล รายงานผลแต่เพียงว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีความซื่อสัตย์แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาถึงคะแนนเฉลี่ยของคะแนนความซื่อสัตย์ พบว่าส่วนมากนักเรียนหญิงจะมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนชาย

จากผลการวิจัยทั้งที่ได้กล่าวมา นับว่าเป็นหลักฐานที่หนักแน่นพอที่จะตั้งสมมติฐานได้ว่า นักเรียนหญิงในกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยจะศึกษา มีความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนชาย

ในเรื่องระดับการศึกษาของนิสิตามรรคา ตาราง รอคเทศ (2523) วิวัฒน์ อิศวานิชย์ (2523) เมธี โพรพิพัฒน์ (2523) สมโชค พูลนวม (2523) และอุบลรัตน์ โพธิโกศล (2523) พบว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยทั้งกล่าว ช่วยสนับสนุนการตั้งสมมติฐานได้ว่า นักเรียนนิสิตามรรคา มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

การมีสัมมาคารวะต่อนิทามรรคาและบุรุษอาวุโส

สุนทร โกมิน และสมิต สมศิริกร (2522) ได้ศึกษาทัศนคติเกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของน้องๆ โดยศึกษากลุ่มตัวอย่างซึ่งอยู่ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด ที่อายุหนังสือออก และมีอายุตั้งแต่ 15 ปี จนถึง 80 ปี จำนวนทั้งสิ้น 2469 คน กลุ่มตัวอย่างนี้มีหลายอาชีพแตกต่างกัน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ถามเรื่องค่านิยม และถามเกี่ยวกับทัศนคติและพฤติกรรมในเรื่องต่างๆ ผลปรากฏว่า สำหรับประโยคที่ว่า "น้องๆ ควรจะทอเครื่องและเชือกทั้งปี" กลุ่มตัวอย่างประมาณ 60 เปอร์เซ็นต์ เห็นว่าเป็นการถูกต้องแล้ว 10 เปอร์เซ็นต์ เห็นว่าไม่ถูกต้อง และ

30 เปอร์เซ็นต์ ทอมว่าไม่ทราบหรือแล้วแต่กรณี เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ พบว่า เพศชาย มีความเห็นคล้อยตาม คำกล่าวข้างต้นมากกว่าเพศหญิงเล็กน้อย (59.0% ต่อ 55.6 %)

นอกจากนี้ สุนทร โคมิน และสลิท สัมภัการ (2522) ยังได้ศึกษาเรื่องอำนาจ เกิดจากของพ่อแม่หรือญาติอาวุโสภายในครอบครัว โดยให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นต่อประโยคที่ว่า "เมื่อเป็นเด็ก พ่อแม่ก็จะสอนเสมอว่า เป็นเด็กเป็นเล็กห้ามเถียงผู้ใหญ่ไม่มีความเคารพ" ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างประมาณ 65 เปอร์เซ็นต์ตอบว่า ถูกต้อง ประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ ทอมว่าไม่ถูกต้อง และประมาณ 15 เปอร์เซ็นต์ ทอมว่า ไม่ทราบ แล้วแต่กรณี เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ พบว่า เพศหญิงเห็นด้วยกับคำกล่าวนี้มากกว่าเพศชายเล็กน้อย (68.3 % ต่อ 63.8 %)

จากผลการวิจัยทั้งกล่าวสรุปได้ว่า เพศหญิงมีแนวโน้มที่จะมีสัมมาคารวะต่อบิดามารดา และผู้มีอาวุโสมากกว่าเพศชาย

ความเชื่อใจ

โดแลนด์ และอดิเลเบิร์ก (Doland and Adelberg. 1967 อ้างอิงมาจาก Bryan and London. 1970 : 207) พบว่า เด็กที่มาจากโรงเรียนในแถบชานเมืองที่มีฐานะปานกลางค่อนข้างสูง มีความปรารถนาที่จะแบ่งปันสิ่งของมากกว่าเด็กที่มาจากสถานสงเคราะห์

บอนด์ (Bond. 1969 : 3454 อ้างอิงมาจาก นิธา บุญศรีสวัสดิ์ 2517 : 20) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ของความเชื่อใจกับบุคลิกลักษณะอื่นๆ ของเด็กชั้นประถม โดยวัดลักษณะของความเชื่อใจจากการประเมินผลของครู และดูจากจำนวนครั้งที่กลุ่มตัวอย่างบริจาคให้แก่เด็กยากจน ผลพบว่า เด็กหญิงมีลักษณะของความเชื่อใจมากกว่าเด็กชาย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วารินทร ม่วงสุวรรณ (2517) ที่ว่า เด็กหญิงมีความเชื่อใจรวมและเชื่อใจต่อพวกพ้องมากกว่าเด็กชาย

นอกจากนี้ มิทลาร์สกี และคณะ (Midlarsky and others. 1973 : 321 - 328) ได้ศึกษามลของการมีตัวแบบ และการให้แรงเสริมต่อพฤติกรรมเชื่อใจ ผู้วิจัยได้แบ่งการทดลองออกเป็น 2 การทดลอง การทดลองที่ 1 กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนหญิงเกรด 6 จำนวน

72 คน ผู้วิจัยได้สร้างสถานการณ์ขึ้นโดยให้ผู้ถูกทดลองได้เล่นเกมอย่างหนึ่งโดยมีตัวแบบ 3 อย่าง คือ ตัวแบบเอื้อเฟื้อ ตัวแบบวางเฉย และตัวแบบละโมภ การวัดพฤติกรรมเอื้อเฟื้อ ผู้วิจัยวัดจากพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของผู้ถูกทดลองที่ได้เห็นตัวแบบ เมื่อผู้ถูกทดลองมีพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อตามที่ต้องการ ผู้วิจัยก็จะพูดชมเชย ผลการทดลองพบว่า การมีตัวแบบและการให้คำชมเชยมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อของกลุ่มตัวอย่าง การทดลองที่ 2 ใช้วิธีการเช่นเดียวกัน แต่กลุ่มตัวอย่างเปลี่ยนเป็นนักเรียนชายและหญิง เกรด 3 จำนวน 90 คน โดยผลการทดลองเช่นเดียวกัน

จากผลการวิจัยดังกล่าว พอสรุปได้ดังนี้คือ

1. นักเรียนที่มีฐานะปานกลางค่อนข้างสูง มีความเอื้อเฟื้อมากกว่านักเรียนฐานะต่ำ
2. นักเรียนหญิงมีความเอื้อเฟื้อมากกว่านักเรียนชาย
3. นักเรียนที่ได้เห็นตัวแบบแสดงความเอื้อเฟื้อ มีความเอื้อเฟื้อมากกว่านักเรียน

ที่ได้เห็นตัวแบบวางเฉย และตัวแบบละโมภ

สำหรับตัวแปรอิสระของกรอบทฤษฎี ไพทอร์ย เกวียนแก้ว (2515 : 201 - 203) ได้กล่าวว่า กรอบทฤษฎีนี้จะทำให้ความสัมพันธ์และความช่วยเหลือระหว่างสมาชิกลดน้อยลงเมื่อเทียบกับกรอบทฤษฎีขยาย เพราะบุคคลมีความผูกพันเฉพาะสมาชิกในกรอบทฤษฎีและถูกพิทักษ์ที่ใกล้ชิดจริงๆ เท่านั้น ดังนั้นจึงอาจกล่าวสรุปได้ว่า นักเรียนที่มาจากกรอบทฤษฎีขยายมีความเอื้อเฟื้อมากกว่านักเรียนที่มาจากกรอบทฤษฎีเดี่ยว

ความกตัญญูแก่ชาติ

ประเสริฐ รุธิจ (2518) ได้ศึกษาค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา 2 ปีการศึกษา 2517 จำนวน 500 คน โดยให้แบบสอบถามพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักเลือกความกตัญญูเป็นอันดับ 1 รองลงมา คือ การศึกษา และความรักในชีวิตครอบครัว ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบของไทย

และแบบคาดหวังเอาทั้งเด็กเลือกการศึกษาเป็นอันดับ 1 รองลงมามีนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษเลือกความถูกต้องและความสำเร็จ ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบคาดหวังเอาทั้งเด็ก เลือกความรักในชีวิตครอบครัว และความซื่อสัตย์สุจริต

จากผลการวิจัยดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากมีแนวโน้มที่จะมีความถูกต้องกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย

การศึกษานอกระบบ

หลักปรัชญาสำคัญในทางพระพุทธศาสนา คือเรื่องกฎแห่งกรรม ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว และให้บุคคลประพฤติปฏิบัติอยู่ในศีลธรรม รู้จักละอายและเกรงกลัวต่อบาป สุเมธวิโคมม และสมิต สมักรการ (2522) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อในกฎแห่งกรรมของคนไทยในปัจจุบัน ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างแสดงความนึกเห็นต่อคำถามที่ว่า "ข้าพเจ้าเชื่อว่าคนเราก่อกรรมเอาไว้วันหนึ่งกรรมนั้นจะตามสนอง" ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ 75 เปอร์เซ็นต์ เห็นว่าถูกต้อง 13 เปอร์เซ็นต์ เห็นว่าไม่ถูกต้อง และ 13 เปอร์เซ็นต์ ตอบว่าไม่ทราบหรือแล้วแต่กรณี เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ เพศหญิงเห็นด้วย 81.0 เปอร์เซ็นต์ เพศชายเห็นด้วย 71.6 เปอร์เซ็นต์

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ถามเรื่องกรรมเก่า ซึ่งนับว่าเป็นส่วนหนึ่งของกฎแห่งกรรมมีความเชื่อในเรื่องกฎแห่งกรรมอย่างแนบแน่นแล้ว ย่อมจะต้องยอมรับว่าเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากกรรมเก่าและส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากกรรมปัจจุบัน ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างแสดงความนึกเห็นต่อคำถามที่ว่า "ข้าพเจ้ามักจะยอมรับว่าเป็นกรรมของตนเวลาเกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงปรารถนาเกิดขึ้น (แก่ตน)" ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วย 48 เปอร์เซ็นต์ ไม่เห็นด้วย 43 เปอร์เซ็นต์ และไม่ทราบ 15 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างเพศ ผู้หญิงมีความเชื่อมากกว่าผู้ชาย (44.1 % ต่อ 41.4 %)

ความเชื่อในเรื่องของกรรมเก่ามีแนบแน่นที่แสดงออกมามีคล้ายคลึงกับความเชื่อใน

เรื่องกฎแห่งกรรม แต่ในอัตราส่วนที่ต่ำกว่า คนที่ยึดมั่นในหลักศาสนาพุทธควรจะเป็นคนที่มีความ
เชื่ออำนาจภายในตนเอง (internal control) ซึ่งถือว่า สิ่งใดๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเป็นผล
เนื่องมาจากการกระทำของตนเอง (พจน จันทรวีระกุล 2515 : 3) พจน จันทรวีระกุล
(2515) ได้ศึกษาเรื่องความเชื่ออำนาจภายในตนเอง (internal control) ของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และประถมศึกษาปีที่ 7 ในกรุงเทพมหานครและนครราชสีมา จำนวน 297
คน โดยใช้แบบทดสอบทัศนคติแบบเชื่ออำนาจภายใน - ภายนอกตน ผลปรากฏว่า ในชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 4 เด็กหญิงมีทัศนคติแบบเชื่ออำนาจภายในตนเองในระดับที่สูงกว่าเด็กชาย แต่ในชั้น
ประถมศึกษาปีที่ 7 ไม่พบความแตกต่าง ผลการวิจัยส่วนนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรุณา
กิจขันธ์ (2517) ซึ่งได้ศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของโรงเรียนในภาคการศึกษา
1 จำนวน 300 คน เป็นชาย 173 คน หญิง 127 คน พบว่านักเรียนชายและหญิงมีความ
เชื่ออำนาจภายในตนเองไม่แตกต่างกัน

ความเชื่อและทัศนคติเป็นเพียงเครื่องมือให้เห็นว่า คนไทยส่วนมากยังยึดถือในหลัก
พระพุทธศาสนาเล็กน้อยเพียงใดอย่างผิวเผินเท่านั้น ซึ่งถ้าจะศึกษากันให้ลึกซึ้งลงไปก็ควรได้
ศึกษาพฤติกรรมทางศาสนา อันเป็นสิ่งที่กระทำโดยมิได้หวังผลตอบแทนทางวัตถุในทันทีทันใด
ได้แก่ การบวช การไปวัดฟังเทศน์ การทำบุญ และการร่วมพิธีกรรมทางศาสนาอื่นๆ เป็นต้น
สุนทร โกมิน และสนิท สมบัติการ (2522) ได้ศึกษาพฤติกรรมทางศาสนาของคนไทย พบว่า
ในด้านพฤติกรรมการทำบุญตักบาตร ผู้วิจัยได้ให้กลุ่มตัวอย่างตอบคำถามว่า "ในรอบปีที่แล้วท่าน
ทำบุญตักบาตรกี่ครั้ง" ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างเพียงประมาณ 15 เปอร์เซ็นต์ เท่านั้นที่ตอบว่า
ไม่เคยทำเลย นอกนั้นก็เหลือประมาณ 85 เปอร์เซ็นต์ ตอบว่าเคยทำตั้งแต่ 1 ครั้งไปจนถึง
มากกว่า 20 ครั้ง เพื่อเป็นการแยกแยะให้เห็นความแตกต่างในระดับของความเคร่งศาสนา
ผู้วิจัยได้แบ่งแยกพฤติกรรมการทำบุญตักบาตรออกเป็น 3 ระดับ คือตั้งแต่ 1 - 10 ครั้ง
ถือว่ามีความเคร่งศาสนาอยู่ต่ำสุด ตั้งแต่ 11 - 20 ครั้ง ถือว่าเป็นปานกลาง และในกรณีมากกว่า
กว่า 20 ครั้ง ถือว่าเป็นผู้ที่มีความเคร่งในศาสนาในระดับสูง ดังนั้นเมื่อแยกพิจารณาพฤติ-
กรรมการทำบุญตักบาตรตามเพศของกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยหลักเกณฑ์ทั้งกล่าว พบว่าทั้งสองเพศ

มีระดับความเคร่งศาสนาไม่แตกต่างกันมากนัก แม้ว่าเพศหญิงจะมีเปอร์เซ็นต์การทำบุญตักบาตร โดยส่วนรวมแล้วสูงกว่าเล็กน้อยก็ตาม

ตัวอย่างของความเคร่งศาสนาอีกประการหนึ่งได้แก่ พฤติกรรมร่วมพิธีกรรมทางศาสนา เช่น การร่วมทำบุญบวชนาค การทอดกฐิน เป็นต้น โดยอาศัยหลักเกณฑ์ของพฤติกรรมที่กำหนดไว้แล้ว ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามว่า "ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านได้เข้าร่วมพิธีทางพุทธศาสนาที่บวชพระ ทอดกฐิน กี่ครั้ง" ผลโดยส่วนรวมคือ ตัวอย่างส่วนใหญ่ประมาณ 84 เปอร์เซ็นต์ตอบว่า ได้เคยเข้าร่วมในพิธีทั้งกล่าวตั้งแต่หนึ่งครั้งขึ้นไปจนถึงมากกว่า 20 ครั้ง ส่วนที่เหลืออีกประมาณ 16 เปอร์เซ็นต์ตอบว่า ไม่เคย เมื่อแยกพิจารณาตามเพศพบว่า มีความแตกต่างกันเล็กน้อยระหว่างเพศหญิงกับเพศชาย โดยเพศชายมีเปอร์เซ็นต์การร่วมพิธีระหว่าง "11 - 20 ครั้ง" กับ "มากกว่า 20 ครั้งขึ้นไป" สูงกว่าเพศหญิงเล็กน้อย

สำหรับพฤติกรรมการไปวัดฟังเทศน์ สุนทรี โคมิน และสัณติ สมักรการ (2522) ได้ตั้งคำถามกลุ่มตัวอย่างว่า "ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านเคยไปวัดฟังเทศน์บ่อยครั้งเพียงไร" ตัวอย่างประมาณ 75 เปอร์เซ็นต์ ตอบว่า เคยไปตั้งแต่ 1 ครั้ง ถึงเกินกว่า 20 ครั้ง มีเพียงประมาณ 25 เปอร์เซ็นต์ เท่านั้นที่ตอบว่าไม่เคยไปเลย เมื่อแยกพิจารณาตามเพศ พบว่ามีความแตกต่างในพฤติกรรมการไปวัดฟังเทศน์ของทั้งสองเพศแต่เพียงเล็กน้อย

โดยสรุปในเรื่องการยึดมั่นปณธของคนไทยพบว่า คนไทยส่วนใหญ่ยังยึดถือในเรื่องนี้ เพศหญิงมีแนวโน้มที่จะยึดมั่นปณธมากกว่าเพศชาย

ท้ายเหตุที่วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน เป็นคุณธรรมประเภทเดียวกัน ผู้วิจัยจึงอาศัยงานวิจัยที่ได้รวบรวมมาทั้งหมดเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานสำหรับบางตัวแปรที่ไม่มีผู้ศึกษา

ในวัฒนธรรมบางท่านก็ยังไม่

สมมติฐานในการวิจัย

ในเรื่องปริมาณการได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจของนักเรียน

1. นักเรียนที่มาจากครอบครัวขยายได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยว
2. นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน
3. นักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนที่มีมารคามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน
5. นักเรียนที่มาจากชนิดของครอบครัวและมีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน
6. นักเรียนที่มีบิดาและมารคามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

ในเรื่องปริมาณการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจของนักเรียน

7. นักเรียนหญิงมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนชาย
8. นักเรียนที่มาจากครอบครัวขยายมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยว
9. นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน

10. นักเรียนที่มามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจ ทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

11. นักเรียนที่มามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างกัน

12. นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจมาก มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจน้อย

13. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย

14. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย

15. นักเรียนที่มาจากภูมิภาคของครอบครัวและมีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

16. นักเรียนที่มาจากภูมิภาคของครอบครัวแตกต่างกันและได้รับปริมาณการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจมากน้อยแตกต่างกัน มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

17. นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันและได้รับปริมาณการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจมากน้อยแตกต่างกัน มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน

18. นักเรียนที่มามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากน้อยแตกต่างกัน มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน แตกต่างกัน

19. นักเรียนที่มามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน และได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากน้อยแตกต่างกัน มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

20. นักเรียนที่มามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน และได้รับปริมาณการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจมากน้อยแตกต่างกัน มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้านแตกต่างกัน

วิธีการในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2522 ของโรงเรียนรัฐบาลสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 979 คน เป็นชาย 523 คน หญิง 456 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ซึ่งมีวิธีการดังนี้

เนื่องจากผู้วิจัยต้องการกลุ่มตัวอย่าง 1,000 คน จากการประมาณจำนวนนักเรียนใน 1 ห้องเรียนเท่ากับ 40 คน ดังนั้นจึงต้องใช้ห้องเรียนจำนวน 25 ห้อง เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีการกระจายมากที่สุด ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่าง 1 ห้องเรียนจาก 1 โรงเรียน และการสุ่มจำนวนโรงเรียนในแต่ละห้องที่การศึกษา ใช้เกณฑ์ดังนี้

- ห้องที่การศึกษาที่มีจำนวนโรงเรียน 15 โรง สุ่ม 4 โรง
  - ห้องที่การศึกษาที่มีจำนวนโรงเรียน 16 - 20 โรง สุ่ม 5 โรง
  - ห้องที่การศึกษาที่มีจำนวนโรงเรียน 20 โรงขึ้นไป สุ่ม 6 โรง
- รวมจำนวนโรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง 25 โรง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามทุกข้อ และแบบสอบถาม 12 ฉบับ ดังนี้

1. แบบสอบถามความซื่อสัตย์
2. แบบสอบถามการมีสัมมาคารวะต่อบิดามารดาและผู้มีอาวุโส
3. แบบสอบถามความเฉลียวฉลาด

4. แบบสอบถามความกตัญญูทศเวที
5. แบบสอบถามการยักยานบุญ
6. แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์
7. แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ คอบิการมาคาและบุญอาวโส
8. แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องความเอื้อเฟื้อ
9. แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทศเวที
10. แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องการยักยานบุญ
11. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก
12. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม

ลักษณะแบบสอบถาม

แบบสอบถาม 5 ฉบับแรก ผู้วิจัยมีจุดประสงค์ที่จะวัดพฤติกรรมของนักเรียนในเรื่องวัฒนธรรมทางจิตใจ 5 ด้าน แบบสอบถามแต่ละฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นข้อความที่ถามถึงเหตุการณ์ที่นักเรียนส่วนมากได้ประสบในชีวิตประจำวันแล้วให้นักเรียนรายงานว่าตนได้เคยแสดงพฤติกรรมเหล่านั้นบ่อยครั้งเพียงไร จำนวน 10 ข้อ ส่วนที่สองเป็นคำถามถึงความตั้งใจที่จะแสดงพฤติกรรม จำนวน 10 ข้อ การที่ผู้วิจัยเพิ่มคำถามส่วนที่สองเข้าไปเนื่องจากส่วนประกอบของแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจที่จะกระทำพฤติกรรมจะเป็นส่วนที่เป็นตัวแทนของส่วนประกอบทางพฤติกรรมหรือการปฏิบัติ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการแสดงออกที่บุคคลอื่นสังเกตได้ (V. Kothandapani. 1971 : 9 อ้างอิงมาจาก ประภาเพ็ญ สุวรรณ 2520 : 8)

แบบสอบถามฉบับที่ 6 - 10 เป็นแบบสอบถามเรื่องการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจ 5 ด้าน โดยให้นักเรียนรายงานว่า บิการมาคาหรือบุญใหญ่ในบ้านได้เคยสอนหรือทำเป็นตัวอย่างในเรื่องเหล่านั้นบ่อยครั้งเพียงไร จำนวน 15 ข้อ

แบบสอบถามฉบับที่ 11 เป็นแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักโดยให้นักเรียน
รายงานว่ มารดาของตนแสดงความรักใคร่ตนอย่างเอนกัต เปิดโอกาสให้ตนได้รวมในกิจกรรม
ต่างๆ และให้การสนับสนุนทางอารมณ์แก่ตนมากน้อยเพียงไร โดยแบ่งเป็นประโยคทางบวกครั้ง
หนึ่ง และทางลบอีกครึ่งหนึ่ง จำนวนทั้งหมด 10 ข้อ

แบบสอบถามฉบับที่ 12 เป็นแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม โดยให้
นักเรียนรายงานว่ มารดาของตนได้ออกคำสั่ง แทรกแซง แนะนำเกณฑ์กับ รวมทั้งคอย
สอดส่องควบคุมความประพฤติของตนมากเพียงไร โดยแบ่งเป็นประโยคทางบวกครั้งหนึ่ง และ
ทางลบอีกครึ่งหนึ่ง จำนวนทั้งหมด 10 ข้อ

การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามความซื่อสัตย์

ข้อคำถามในแบบสอบถามสร้างโดยอาศัยแนวการศึกษาวัฒนธรรม ภาคปฏิบัติ (กรม
การวัฒนธรรม 2496 : 5 - 7) โดยแบ่งเป็นความซื่อตรงต่อบุคคลอื่น 6 ข้อ ต่อหน้าการทำงาน
4 ข้อ ต่อวาจา 5 ข้อ และต่อตนเอง 5 ข้อ รวม 20 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาทางภาคปฏิบัติ
10 ข้อ และด้านความตั้งใจที่จะกระทำ 10 ข้อ

ตัวอย่างข้อคำถามที่วัดทางด้านการปฏิบัติ

ในการเล่นเอนกับเพื่อน นักเรียนใช้ชื่อนายเพื่อเอาชนะบ่อยครั้งเพียงไร

น้อยที่สุด   น้อยครั้งมาก   บอย   ค่อนข้างบอย   ค่อนข้างน้อยครั้ง   น้อยครั้ง   น้อยครั้งมาก   ไม่เคยเลย

ตัวอย่างข้อคำถามที่วัดทางด้านการตั้งใจที่จะกระทำ

คุณเก็บของมีค่าไว้ที่โรงเรียน จึงรีบมอบให้ครูเพื่อตามหาเจ้าของ   ด้านนักเรียนเป็น
คุณ นักเรียนจะทำเช่นนี้หรือไม่

ต้องทำอย่างนี้ ต้องทำ ทำ น่าจะทำ ไม่น่าทำ ไม่ทำ ต้องไม่ทำ ต้องไม่ทำอย่างนี้

แบบสอบถามการมีสัมมาคารวะต่อบุคคลมารดาและผู้มีอาวุโส

คำว่าผู้มีอาวุโส ผู้วิจัยได้แนวมจากการศึกษาวิจัยลักษณะความมีอาวุโส ของผู้วิชา
เรียนมรพรรณ (ผู้วิชา เรียนมรพรรณ 2515) ในแบบสอบถามผู้วิจัยได้แบ่งข้อความออก
เป็น การมีสัมมาคารวะทางกายต่อบุคคลมารดา 3 ข้อ ทอกร 4 ข้อ ทอบุคคลและสถานที่
ควรเคารพ 3 ข้อ และการมีสัมมาคารวะทางวาจาต่อบุคคลมารดา 4 ข้อ ทอกร 3 ข้อ
ทอบุคคลและสถานที่ควรเคารพ 3 ข้อ รวม 20 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้วัดทางกานพฤติกรรม
10 ข้อ และกานความตั้งใจที่จะกระทำ 10 ข้อ

ตัวอย่างข้อความที่วัดทางกานพฤติกรรม

เมื่อนักเรียนต้องการส่งของหรือทอกระถินเพื่อนทออื่น นักเรียนขออนุญาตทออยู่ใน
ทอทุกครั้งหรือไม่

ทุกครั้ง บอยครั้งมาก บอย คอนชางบอย คอนชางบอยครั้ง บอยครั้ง บอยครั้งมาก ไม่เคยเลย

ตัวอย่างข้อความที่วัดทางกานความตั้งใจที่จะกระทำ

เมื่อทอแม่ว่าแม่ แม่จะทอขอนทอแม่ ถ้านักเรียนเป็นแม่ นักเรียนจะทำเช่นนี้
หรือไม่

ต้องทำอย่างนี้ ต้องทำ ทำ น่าจะทำ ไม่น่าทำ ไม่ทำ ต้องไม่ทำ ต้องไม่ทำอย่างนี้

แบบสอบถามความเชื่อเพื่อ

ข้อความในแบบสอบถามสร้างโดยอาศัยแนวการศึกษาวัฒนธรรม ภาคปฏิบัติ (กรม

การวัฒนธรรม 2496 : 3) โดยแบ่งเป็นงานการให้สิ่งของเงินทอง 6 ข้อ งานการช่วยเหลือทางกำลังกาย 7 ข้อ งานการช่วยเหลือทางวาจาและความคิด 7 ข้อ รวม 20 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้วัดทางานพฤติกรรม 10 ข้อ และงานความตั้งใจที่จะกระทำ 10 ข้อ

ตัวอย่างข้อคำถามที่วัดทางานพฤติกรรม

เมื่อเพื่อนล้มอุปการะการเรียน เช่น กินสอ ยางลบ นักเรียนให้เพื่อนเขียนบ่อยครั้ง
เพียงไร

น้อยที่สุด น้อยครั้งมาก น้อย ค่อนข้างน้อย ค่อนข้างน้อยครั้ง น้อยครั้ง น้อยครั้งมาก ไม่เคยเลย

ตัวอย่างข้อคำถามที่วัดทางานความตั้งใจที่จะกระทำ

เมื่อถูกไปเที่ยวทางจังหวัดแล้วมีเงินเหลือ ผู้วิจัยขอมาฝากทางบ้าน ถ้านักเรียน
เป็นครู นักเรียนจะทำเช่นนี้หรือไม่

ต้องทำอย่างยิ่ง ต้องทำ ทำ น่าจะทำ ไม่น่าทำ ไม่ทำ ต้องไม่ทำ ต้องไม่ทำอย่างยิ่ง

แบบสอบถามความกตัญญูทุกเวที

ข้อคำถามในแบบสอบถามสร้างโดยอาศัย แนวการศึกษาวัฒนธรรม ภาคนิยม
(กรมการวัฒนธรรม 2496 : 3 - 4) โดยแบ่งเป็นความกตัญญูต่อบิดามารดา 6 ข้อ ต่อ
ครูและบุคคลอื่น 5 ข้อ และความกตเวทีต่อบิดามารดา 6 ข้อ ต่อครูและบุคคลอื่น 3 ข้อ
รวม 20 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้วัดทางานพฤติกรรม 10 ข้อ และงานความตั้งใจที่จะกระทำ 10 ข้อ

ตัวอย่างข้อคำถามที่วัดทางานพฤติกรรม

เมื่อแม่หรือผู้ปกครองไม่สบาย นักเรียนจะช่วยทำงานบ้านแทนด้วยความเต็มใจทุกครั้ง
หรือไม่

ทุกครั้ง น้อยครั้งมาก น้อย ค่อนข้างน้อย ค่อนข้างน้อยครั้ง น้อยครั้ง น้อยครั้งมาก ไม่เคยเลย

ตัวอย่างข้อคำถามที่วัดทางด้านการตั้งใจที่จะกระทำ

เมื่อสอบ ทราบว่าครูไม่สบายและต้องเข้าโรงพยาบาล ก็จะชวนเพื่อนฯ ไปเยี่ยม
ถ้านักเรียนเป็นครู นักเรียนจะทำเช่นนี้หรือไม่

ต้องทำอย่างยิ่ง ต้องทำ ทำ น่าจะทำ ไม่น่าทำ ไม่ทำ ต้องไม่ทำ ต้องไม่ทำอย่างยิ่ง

แบบสอบถามการศึกษานิสัย

ข้อคำถามในแบบสอบถามสร้างโดยอาศัยแนวทางจากหนังสือวัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับพระ
พุทธศาสนา (ทะนอม แก้วกำแหง มปป : 4, 15) โดยแบ่งเป็น การทำความชั่ว
ทางกาย 3 ข้อ ทางวาจา 2 ข้อ ทางใจ 2 ข้อ การละเว้นความชั่วทางกาย 2 ข้อ
ทางวาจา 2 ข้อ ทางใจ 1 ข้อ การทำความดีทางกาย 2 ข้อ ทางวาจา 2 ข้อ
ทางใจ 2 ข้อ การเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม 2 ข้อ รวม 20 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้วัดทางด้าน
พฤติกรรม 10 ข้อ และด้านความตั้งใจที่จะกระทำ 10 ข้อ

ตัวอย่างข้อคำถามที่วัดทางด้านการพฤติกรรม

เมื่อเพื่อนทำให้ นักเรียนโกรธ นักเรียนจะนึกแค้นแค้นเขาทุกครั้งหรือไม่

ทุกครั้ง น้อยครั้งมาก น้อย ค่อนข้างน้อย ค่อนข้างน้อยครั้ง น้อยครั้ง น้อยครั้งมาก ไม่เคยเลย

ตัวอย่างข้อคำถามที่วัดทางด้านการตั้งใจที่จะกระทำ

จำเห็นแมวตัวหนึ่งไ้รับมากเจ็บนอนอยู่ที่หน้าบ้าน จึงอุ้มมาดูแลใส่ยาให้ ถ้านักเรียน
เป็นจำ นักเรียนจะทำเช่นนี้หรือไม่

ต้องทำอย่างยิ่ง   ต้องทำ   ทำ   น่าจะทำ   ไม่น่าทำ   ไม่ทำ   ต้องไม่ทำ   ต้องไม่ทำอย่างยิ่ง

แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์

ข้อคำถามในแบบสอบถามสร้างโดยอาศัยแนวการศึกษาวัฒนธรรม ภาคปฏิบัติ (กรม
การวัฒนธรรม 2496 : 5 - 7) โดยแบ่งเป็นการถ่ายทอดเรื่องความซื่อตรงของผู้อื่น 4 ข้อ
ก่อนหน้าการทำงาน 4 ข้อ ก่อวาทะ 4 ข้อ และก่อนตนเอง 3 ข้อ รวม 15 ข้อ

ตัวอย่างข้อคำถาม

พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านเคยให้สัญญาแก่นักเรียน เขาจะซื่อของให้ ฯลฯ แล้วนักสัญญา
ทุกครั้งหรือไม่

ทุกครั้ง   บ่อยครั้งมาก   บ่อย   บ้างบางครั้ง   บ้างน้อยครั้ง   บ่อยครั้ง   บ่อยครั้งมาก   ไม่เคยเลย

แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะต่อบิดามารดาและผู้มีอาวุโส

คำว่าผู้มีอาวุโส ผู้วิจัยได้แนวนมาจากการศึกษาวิจัยลักษณะความมีอาวุโส ของผู้วิชา
เอี่ยมอรพรรณ (ผู้วิชา เอี่ยมอรพรรณ 2515) ในแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้แบ่งข้อคำถาม
ออกเป็น การถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะทางกายต่อบิดามารดา 2 ข้อ ก่อครู 2 ข้อ
กอบุคคลอื่นและสถานทีที่ควรเคารพ 3 ข้อ และทางวาจาท่อบิดามารดา 3 ข้อ ก่อครู 2 ข้อ
กอบุคคลอื่นและสถานทีที่ควรเคารพ 3 ข้อ รวม 15 ข้อ

ตัวอย่างข้อคำถาม

เมื่อนักเรียนหยิบของผ่านที่ระห่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้าน โดยไม่ได้กล่าวคำขอโทษ
ท่านจะเตือนไม่ให้นักเรียนทำเช่นนี้ทุกครั้งหรือไม่

ทุกครั้ง น้อยครั้งมาก น้อย ค่อนข้างน้อย ค่อนข้างน้อยครั้ง น้อยครั้ง น้อยครั้งมาก ไม่เคยเลย

แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ

ข้อคำถามในแบบสอบถามสร้างโดยอาศัยแนวการศึกษาวัฒนธรรม ภาคปฏิบัติ (กรมการวัฒนธรรม 2496 : 3) โดยแบ่งเป็นการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อกำหนดการให้สิ่งของ เงินทอง 6 ข้อ การช่วยเหลือทางร่างกาย 4 ข้อ การช่วยเหลือทางวาจาและความรัก 5 ข้อ รวม 15 ข้อ

ตัวอย่างข้อคำถาม

เมื่อนักเรียนได้รับจดหมายซึ่งไม่ใช่ของคนในบ้าน พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ของนักเรียน เก็บไว้โดยไม่ส่งต่อทุกครั้งหรือไม่

ทุกครั้ง น้อยครั้งมาก น้อย ค่อนข้างน้อย ค่อนข้างน้อยครั้ง น้อยครั้ง น้อยครั้งมาก ไม่เคยเลย

แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทุกเวที

ข้อคำถามในแบบสอบถามสร้างโดยอาศัยแนวการศึกษาวัฒนธรรม ภาคปฏิบัติ (กรมการวัฒนธรรม 2496 : 3 - 4) โดยแบ่งเป็นการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูต่อบิดามารดา 6 ข้อ ท่อครูและบุคคลอื่น 5 ข้อ และความกตเวทีต่อบิดามารดา 2 ข้อ ท่อครูและบุคคลอื่น 2 ข้อ รวม 15 ข้อ

ตัวอย่างข้อคำถาม

เมื่อนักเรียนทำดีการกระทำของครูให้รอบคอบทั่วถึง พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านของนักเรียนจะตกใจหรือไม่ให้ว่ากล่าวครูเช่นนั้นทุกครั้งหรือไม่

ทุกครั้ง น้อยครั้งมาก น้อย ค่อนข้างน้อย ค่อนข้างน้อยครั้ง น้อยครั้ง น้อยครั้งมาก ไม่เคยเลย

แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องการยืมมาบัญชี

ข้อความในแบบสอบถามสร้างโดยอาศัยแนวจากหนังสือวัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับพระ
พุทธศาสนา (พระอม แก้วกำเนต ๒๒๖ : 4, 15) โดยแบ่งเป็นการทำความชั่วทางกาย
๒ ข้อ ทางวาจา ๒ ข้อ ทางใจ ๑ ข้อ การละเว้นความชั่วทางกาย ๓ ข้อ ทางวาจา
๑ ข้อ ทางใจ ๑ ข้อ การทำความดีทางกาย ๓ ข้อ ทางวาจา ๑ ข้อ ทางใจ ๒ ข้อ
และการเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม ๑ ข้อ

ตัวอย่างข้อความ

พ่อแม่สอนให้มักเรียนรู้อะไรก็สนใจไม่ผูกพันมากเท่าที่ไม่ถูกกับเราบ่อยครั้งเพียงไร

บ่อยที่สุด น้อยครั้งมาก น้อย ค่อนข้างน้อย ค่อนข้างน้อยครั้ง น้อยครั้ง น้อยครั้งมาก ไม่เคยเลย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้ง 10 ฉบับไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา และนำไปทดลองใช้
กับนักเรียนชั้นประถมศึกษา 6 โรงเรียนพุทธาภิบาล จำนวน 60 คน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อ
บกพร่อง จากนั้นได้หาค่าความเชื่อมั่นจากกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 979 คน ได้ผลดังนี้

แบบสอบถามความซื่อสัตย์	0.78
แบบสอบถามความมีสัมมาคารวะต่อบุคคลและผู้มีอำนาจ	0.80
แบบสอบถามความเชื่อฟัง	0.84
แบบสอบถามความกตัญญูต่อบุคคล	0.82
แบบสอบถามการยืมมาบัญชี	0.80
แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์	0.75

แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะต่อบิดามารดาและผู้มีอาวุโส 0.86

แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อใจ 0.87

แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูต่อกเวที่ 0.82

แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องการรักษานามบุญ 0.69

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามของ กวงเกี้ยน หันตุนนาวัน (กวงเกี้ยน หันตุนนาวัน และ
เพ็ญแข ประจวบจิติก : 2520) มาใช้ โดยดัดแปลงมาตราส่วนประมาณค่า

ตัวอย่างข้อความ

แสดงให้เห็นว่าท่านรักฉันมาก

จริงที่สุด   จริงมาก   จริง   ค่อนข้างจริง   ไม่ค่อยจริง   ไม่จริง   ไม่จริงมาก   ไม่จริงที่สุด

แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามของกวงเกี้ยน หันตุนนาวัน (กวงเกี้ยน หันตุนนาวัน และ
เพ็ญแข ประจวบจิติก : 2520) มาใช้ โดยดัดแปลงมาตราส่วนประมาณค่า

ตัวอย่างข้อความ

ไม่ค่อยสอคล้องดูแลความประพฤติฉันอย่างใกล้ชิด

จริงที่สุด   จริงมาก   จริง   ค่อนข้างจริง   ไม่ค่อยจริง   ไม่จริง   ไม่จริงมาก   ไม่จริงที่สุด

ผู้วิจัยได้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบรักและแบบความซื่อ
จากกลุ่มตัวอย่างจริงจำนวน 979 คน ได้ค่าเท่ากับ 0.64 และ 0.41 ตามลำดับ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยออกเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปให้นักเรียนทำในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้อธิบายวิธีการตอบพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ ตามคำชี้แจงในแบบสอบถามและดูแลให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ นักเรียนส่วนมากใช้เวลาในการทำประมาณ 1 ชั่วโมง 45 นาที หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน

การตรวจให้คะแนน

แบบสอบถามทั้ง 12 ฉบับ ผู้วิจัยมีเกณฑ์การตรวจให้คะแนนเหมือนกันกล่าวคือ ถ้านักเรียนตอบคำถามไปทางบวกก็จะได้คะแนนมาก แต่ถ้านักเรียนตอบคำถามไปทางลบ ก็จะได้น้อย ก็นับว่าอย่าง

เมื่อถึงเวลาทำความเข้าใจของนักเรียน นักเรียนอยู่ทำเวลาทุกครั้งหรือไม่

คำตอบ	ทุกครั้ง	ได้คะแนน	8 คะแนน
	บ่อยครั้งมาก	ได้คะแนน	7 คะแนน
	บ่อย	ได้คะแนน	6 คะแนน
	ค่อนข้างบ่อย	ได้คะแนน	5 คะแนน
	ค่อนข้างน้อยครั้ง	ได้คะแนน	4 คะแนน
	น้อยครั้ง	ได้คะแนน	3 คะแนน
	น้อยครั้งมาก	ได้คะแนน	2 คะแนน
	ไม่เคยเลย	ได้คะแนน	1 คะแนน

ผู้วิจัยได้นำคะแนนรวมของแบบสอบถามแต่ละฉบับไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติ

วิธีการกระทำกับข้อมูล

ผู้วิจัยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์แผนที่เกี่ยวข้องกับปริมาณการได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจของนักเรียน

1. การเปรียบเทียบปริมาณการได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจของไทย 5 ท่าน ระหว่างนักเรียนที่มาจากครอบครัวแตกต่างกัน โดยใช้สถิติที่ (t - test)

2. การเปรียบเทียบปริมาณการได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจของไทย 5 ท่านระหว่าง

2.1 นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน

2.2 นักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

2.3 นักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีทดสอบของ เชฟเฟ (Scheffe') หรือ คิมแคน (Duncan)

3. การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง

3.1 ชนิดของครอบครัวกับฐานะความเป็นอยู่

3.2 ระดับการศึกษาของบิดา กับระดับการศึกษาของมารดา

โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two - way Analysis of Variance) ถ้าพบปฏิสัมพันธ์ระหว่าง 2 ตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ผลต่อ (Analysis of Variance for Simple Effects)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์แผนที่เกี่ยวข้องกับปริมาณการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจของนักเรียน

1. การเปรียบเทียบการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ท่านระหว่าง

1.1 นักเรียนชายและหญิง

1.2 นักเรียนที่มาจากครอบครัวแตกต่างกัน

1.3 นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจมากน้อยแตกต่างกัน

1.4 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากน้อยแตกต่างกัน

1.5 นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความรุนแรงมากน้อยแตกต่างกัน

โดยใช้สถิติที (t - test)

2. การเปรียบเทียบการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้านระหว่าง

2.1 นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน

2.2 นักเรียนที่มีคามีระกับการศึกษาแตกต่างกัน

2.3 นักเรียนที่มีมารคามีระกับการศึกษาแตกต่างกัน

โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - way Analysis of Variance) ถ้าพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทดสอบความ

แตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') หรือกันแน (Duncan)

3. การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง

3.1 ชนิดของครอบครัวกับฐานะความเป็นอยู่

3.2 ชนิดของครอบครัวกับปริมาณการได้รับการถ่ายทอด

3.3 ฐานะความเป็นอยู่กับปริมาณการได้รับการถ่ายทอด

3.4 ระดับการศึกษาของมารคามีระกับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

3.5 ระดับการศึกษาของมารคามีระกับการอบรมเลี้ยงดูแบบความรุนแรง

โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) แบบแฟกทอเรียล (Factorial Design) ถ้าพบปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ผลย่อย (Analysis of Variance for Simple Effects)

ในการวิเคราะห์ทั้งหมดนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยจะเสนอผลการวิจัยตามลำดับของสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยแบ่งออกเป็น

2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจ 5 ด้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ การมีสัมมาคารวะต่อบิดามารดาและผู้มีอาวุโส ความเชื่อเพื่อ ความกตัญญูต่อเวท และการรักษามารยาท

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่องการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจ 5 ด้าน

รายละเอียดผลการวิจัยได้เสนอตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ที่นักเรียนซึ่งมาจากครอบครัวเดี่ยว และครอบครัวขยายได้รับ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ครอบครัวเดี่ยว	633	94.24	14.05	- 0.39
ครอบครัวขยาย	346	94.61	14.13	

จากตารางที่ 1 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ที่นักเรียน
ซึ่งมีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้รับ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	120.88	0.61
ภายในกลุ่ม	976	198.12	

จากตารางที่ 2 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์
นักเรียนซึ่งมีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1640.80	8.41**
ภายในกลุ่ม	976	195.00	

** $p < .01$ ($F_{2,976} = 4.62$)

จากตารางที่ 3 แสดงว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการพบว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่อง
ความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยจึงนำเสนอผลการถ่าย
ทอดเรื่องความซื่อสัตย์ที่นักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับการเปรียบเทียบ
เป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') จึงแสดงผลใน
ตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ที่นักเรียนซึ่งมี
ระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา				
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	98.97	95.14	93.33
สูง	98.97	-	3.83	5.64 **
ปานกลาง	95.14		-	1.81
ต่ำ	93.33			-

** $p < .01$

จากตารางที่ 4 แสดงว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาสูงได้รับการถ่ายทอดเรื่อง
ความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่
ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีระดับการศึกษาปานกลาง และนักเรียนที่มีระดับการศึกษาปาน
กลางได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ ที่
นักเรียนชั้นม.คมีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1549.92	7.94**
ภายในกลุ่ม	976	195.18	

** $p < .01$ ($F_{2,976} = 4.62$)

จากตารางที่ 5 แสดงว่านักเรียนชั้นม.คมีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับการ
ถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการพบว่านักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยจึงน่าจะอนุมานผลการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ที่นักเรียนซึ่งมารดาที่มีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงผลในการวางที่ 6

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ที่นักเรียนซึ่งมารดาที่มีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำได้รับ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		100.32	96.40	93.64
สูง	100.32	—	3.92	6.68 **
ปานกลาง	96.40		—	2.76
ต่ำ	93.64			—

** $p < .01$

จากตารางที่ 6 แสดงว่านักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาสูงได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษานานกลาง และนักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษานานกลางได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 7 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ โดยพิจารณาตามชนิดของครอบครัว และฐานะความเป็นอยู่

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ชนิดของครอบครัว (ก)	1	26.59	0.14
ฐานะความเป็นอยู่ (ข)	2	118.91	0.60
ก $\times$ ข	2	550.47	2.79
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	973	197.56	

จากตารางที่ 7 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดียวที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยายและนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างชนิดของครอบครัวกับฐานะความเป็นอยู่

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์
โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของบิดา (ก)	2	435.68	2.23
ระดับการศึกษาของมารดา (ข)	2	344.92	1.77
ก × ข	4	57.30	0.29
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	970	195.25	

จากตารางที่ 8 แสดงว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน และนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับระดับการศึกษาของมารดา

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะที่นักเรียนซึ่งมาจากครอบครัวเดี่ยว และครอบครัวขยายได้รับ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ครอบครัวเดี่ยว	633	96.61	16.77	0.36
ครอบครัวขยาย	346	96.20	17.19	

จากตารางที่ 9 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยว ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะที่นักเรียนซึ่งมีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้รับ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	585.24	2.05
ภายในกลุ่ม	976	285.26	

จากตารางที่ 10 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ
ที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นแตกต่างกันได้รับ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	2846.79	10.14**
ภายในกลุ่ม	976	280.63	

** $p < .01$ ($F_{2,976} = 4.62$)

จากตารางที่ 11 แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นแตกต่างกันได้รับ
การถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการพบว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่อง การมีสัมมาคารวะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยจึงน่าจะแนบแน่น การถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะที่นักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่าง โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงผลในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะที่นักเรียนซึ่ง มีความรู้ระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา				
	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		101.66	98.62	94.90
สูง	101.66	-	3.04	6.76**
ปานกลาง	98.62		-	3.72
ต่ำ	94.90			-

** $p < .01$

จากตารางที่ 12 แสดงว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาสูง ได้รับการถ่ายทอด เรื่องการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษานานกลาง ส่วนนักเรียนที่มีความรู้ระดับ การศึกษานานกลาง ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีความรู้ระดับ การศึกษาต่ำ

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายเทองค์การที่มีสัมมาคารวะ
ที่นักเรียนซึ่งมารดาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	2583.82	9.19**
ภายในกลุ่ม	976	281.16	

** $p < .01$ ($F_{2,976} = 4.62$)

จากตารางที่ 13 แสดงว่านักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ
การถ่ายเทองค์การที่มีสัมมาคารวะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการพบว่า นักเรียนที่มารทามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอด เรื่องการมีสัมมาคารวะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยจึงนำเสนอแผนผัง การถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะที่นักเรียนซึ่งมารทามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงผลในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะที่นักเรียนซึ่ง มารทามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		104.98	97.39	95.68
สูง	104.98	-	7.59	9.30**
ปานกลาง	97.39		-	1.71
ต่ำ	95.68			-

** $p < .01$

จากตารางที่ 14 แสดงว่านักเรียนที่มารทามีระดับการศึกษาสูง ได้รับการถ่ายทอด เรื่องการมีสัมมาคารวะ มากกว่านักเรียนที่มารทามีระดับการศึกษาต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มารทามีระดับการศึกษปานกลาง ส่วนนักเรียน ที่มารทามีระดับการศึกษปานกลาง ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างจาก นักเรียนที่มารทามีระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ
โดยพิจารณาตามชนิดของครอบครัว และฐานะความเป็นอยู่

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ชนิดของครอบครัว (ก)	1	47.45	0.17
ฐานะความเป็นอยู่ (ข)	2	589.81	2.06
ก $\times$ ข	2	168.65	0.59
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	973	285.74	

จากตารางที่ 15 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยว ได้รับการถ่ายทอด
เรื่องการมีสัมมาคารวะ ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยายและนักเรียนที่มีฐานะ
ความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้
ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างชนิดของครอบครัวกับฐานะความเป็นอยู่

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาการวั
โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของนิทา และระดับการศึกษาของมารคา

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของนิทา (ก)	2	1110.09	3.96*
ระดับการศึกษาของมารคา (ข)	2	847.47	3.03*
ก × ข	4	142.83	0.51
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	970	280.02	

$$*p < .05 \quad (F_{2,970} = 3.00)$$

จากตารางที่ 16 แสดงว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาการวัแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่มารคาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาการวัแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนิทา กับระดับการศึกษาของมารคา

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อที่นักเรียนซึ่งมาจากครอบครัวเดี่ยว และครอบครัวขยายได้รับ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ครอบครัวเดี่ยว	633	89.42	16.30	- 0.32
ครอบครัวขยาย	346	89.77	16.07	

จากตารางที่ 17 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยว ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อที่นักเรียนซึ่งมีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้รับ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	433.84	1.65
ภายในกลุ่ม	976	262.38	

จากตารางที่ 18 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 19 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ
ที่นักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	2448.42	9.48**
ภายในกลุ่ม	976	258.25	

** $p < .01$ ($F_{2,976} = 4.62$)

จากตารางที่ 19 แสดงว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับการ
ถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการพบว่า นักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อให้นักเรียนซึ่งมีความรู้ระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อหาความแตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ถึงแสดงผลในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อให้นักเรียนซึ่งมีความรู้ระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับเป็นรายคู่

ระดับการศึกษา	สูง			ปานกลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	94.26	91.65	88.07	
สูง	94.26	—	2.61	6.19**	
ปานกลาง	91.65		—	3.58	
ต่ำ	88.07			—	

**
 $p < .01$

จากตารางที่ 20 แสดงว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาสูง ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อมากกว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษานานกลาง ส่วนนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษานานกลางได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ
ที่นักเรียนชั้นมกราคมระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	2220.09	8.58**
ภายในกลุ่ม	976	258.72	

** $p < .01$ ($F_{2,976} = 4.62$)

จากตารางที่ 21 แสดงว่านักเรียนชั้นมกราคมระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ
การถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการพบว่านักเรียนที่มารวมในระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยจึงนำเสนอแผนผังการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อให้นักเรียนซึ่งมารวมในระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับมาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงผลในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อให้นักเรียนซึ่งมารวมในระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา		สูง	ปานกลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	97.49	90.22	88.83
สูง	97.49	—	7.27	8.66**
ปานกลาง	90.22		—	1.39
ต่ำ	88.83			—

** $p < .01$

จากตารางที่ 22 แสดงว่านักเรียนที่มารวมในระดับการศึกษาสูงได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อมากกว่านักเรียนที่มารวมในระดับการศึกษาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มารวมในระดับการศึกษาปานกลาง ส่วนนักเรียนที่มารวมในระดับการศึกษาปานกลางได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มารวมในระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 23 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ
โดยพิจารณาจากชนิดของครอบครัว และฐานะความเป็นอยู่

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ชนิดของครอบครัว (ก)	1	20.75	0.08
ฐานะความเป็นอยู่ (ข)	2	430.64	1.64
ก × ข	2	172.44	0.66
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	973	262.81	

จากตารางที่ 23 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย และนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างชนิดของครอบครัวกับฐานะความเป็นอยู่

ตารางที่ 24 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ
โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของบิดา (ก)	2	1004.61	3.90*
ระดับการศึกษาของมารดา (ข)	2	776.89	3.01*
ก × ข	4	126.87	0.49
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	970	257.72	

$$* p < .05 \quad (F_{2,970} = 3.00)$$

จากตารางที่ 24 แสดงว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับระดับการศึกษาของมารดา

ตารางที่ 25 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทนที่นักเรียนซึ่งมาจากครอบครัวเดี่ยว และครอบครัวขยายได้รับ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ครอบครัวเดี่ยว	633	98.18	14.30	- 0.91
ครอบครัวขยาย	346	99.03	13.56	

จากตารางที่ 25 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยว ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทน ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย

ตารางที่ 26 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทนที่นักเรียนซึ่งมีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้รับ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	714.42	3.64*
ภายในกลุ่ม	976	196.05	

$$* p < .05 \quad (F_{2,976} = 3.00)$$

จากตารางที่ 26 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้รับการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพบว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่อง ความกตัญญูทดแทนที่ แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ย การถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทนที่ที่นักเรียนซึ่งมีฐานะความเป็นอยู่สูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') จึง แสดงผลในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทนที่ที่นักเรียน ที่มีฐานะความเป็นอยู่สูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่

ฐานะความเป็นอยู่				
	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		97.36	98.22	101.66
สูง	97.36	-	0.86	4.30*
ปานกลาง	98.22		-	3.44
ต่ำ	101.66			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 27 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่ำ ได้รับการถ่ายทอด เรื่องความกตัญญูทดแทนที่มากกว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ปานกลาง ส่วนนักเรียนที่มีฐานะความเป็น อยู่ปานกลาง ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทนที่ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีฐานะ ความเป็นอยู่สูง

ตารางที่ 28 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทนที่นักเรียนซึ่งมีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	612.20	3.12*
ภายในกลุ่ม	976	196.25	

$$*p < .05 \quad (F_{2,976} = 3.00)$$

จากตารางที่ 28 แสดงว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพบว่า นักเรียนที่นิทานมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่อง ความถูกต้องทุกเวทีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงน่าจะแผนเฉลี่ยการ ถ่ายทอดเรื่องความถูกต้องทุกเวทีที่นักเรียนซึ่งนิทานมีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ค่า ได้รับ มา เปรียบเทียบเป็นรายคู่ เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีทดสอบของคิมแคน (Duncan) ดังแสดง ผลในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความถูกต้องทุกเวที ที่นักเรียน ซึ่งนิทานมีระดับการศึกษา สูง ปานกลาง ค่า ได้รับ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา	สูง			ปานกลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	100.80	99.57	97.74	
สูง	100.80	—	1.23	3.06*	
ปานกลาง	99.57		—	1.83	
ต่ำ	97.74			—	

* $p < .05$

จากตารางที่ 29 แสดงว่านักเรียนที่นิทานมีระดับการศึกษาสูง ได้รับการถ่ายทอด เรื่องความถูกต้องทุกเวทีมากกว่านักเรียนที่นิทานมีระดับการศึกษาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่นิทานมีระดับการศึกษาปานกลาง ส่วนนักเรียนที่นิทานมีระดับ การศึกษาปานกลาง ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความถูกต้องทุกเวทีไม่แตกต่างจากนักเรียนที่นิทานมีระดับ การศึกษาต่ำ

ตารางที่ 30 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทนที่
ที่นักเรียนซึ่งมารดาไม่ได้รับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	721.24	3.68*
ภายในกลุ่ม	976	196.03	

$$* p < .05 \quad (F_{2,976} = 3.00)$$

จากตารางที่ 30 แสดงว่านักเรียนซึ่งมารดาไม่ได้รับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ
การถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทนที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการพบว่านักเรียนที่มารวมมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความถูกต้องทุกเวที แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความถูกต้องทุกเวทีที่นักเรียนซึ่งมารวมมีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') จึงแสดงผลในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องความถูกต้องทุกเวที ที่นักเรียนซึ่งมารวมมีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา				
	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		103.02	98.86	98.08
สูง	103.02	-	4.16	4.94*
ปานกลาง	98.86		-	0.78
ต่ำ	98.08			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 31 แสดงว่านักเรียนที่มารวมมีระดับการศึกษาสูง ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความถูกต้องทุกเวทีมากกว่านักเรียนที่มารวมมีระดับการศึกษาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มารวมมีระดับการศึกษานานกลางและนักเรียนที่มารวมมีระดับการศึกษานานกลาง ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความถูกต้องทุกเวทีไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มารวมมีระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 32 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทน
โดยพิจารณาตามชนิดของครอบครัว และฐานะความเป็นอยู่

แหล่งความแปรปรวน		df	MS	F
ชนิดของครอบครัว	(ก)	1	147.07	0.75
ฐานะความเป็นอยู่	(ข)	2	706.68	3.60 *
ก × ข		2	9.13	0.05
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม		973	196.47	

$$* p < .05 \quad (F_{2,973} = 3.00)$$

จากตารางที่ 32 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยว ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทนไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย ส่วนนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างชนิดของครอบครัวกับฐานะความเป็นอยู่

ตารางที่ 33 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการอ่านออกเรื่องความกตัญญูตกเวที
โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา และระดับการศึกษาของมารดา

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของบิดา (ก)	2	214.38	1.09
ระดับการศึกษาของมารดา (ข)	2	323.39	1.65
ก $\times$ ข	4	81.49	0.42
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	970	196.46	

จากตารางที่ 33 แสดงว่านักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับการ
อ่านออกเรื่องความกตัญญูตกเวทีไม่แตกต่างกัน และนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน
ได้รับการอ่านออกเรื่องความกตัญญูตกเวทีไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
ระดับการศึกษาของบิดากับระดับการศึกษาของมารดา

ตารางที่ 34 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการอ่านออกเรื่องการยืมมาปลูก ที่
นักเรียนซึ่งมาจากครอบครัวเดี่ยว และครอบครัวขยาย ได้รับ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ครอบครัวเดี่ยว	633	89.31	13.25	0.42
ครอบครัวขยาย	346	88.94	13.38	

จากตารางที่ 34 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยว ได้รับการอ่านออก
เรื่องการยืมมาปลูก ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย

ตารางที่ 35 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการอ่านออกเรื่องการยืมมาปลูก ที่
นักเรียนซึ่งมีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้รับ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	401.10	2.28
ภายในกลุ่ม	976	176.14	

จากตารางที่ 35 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับการ
อ่านออกเรื่องการยืมมาปลูก ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 36 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการยืมมาบัญชี
ที่นักเรียนซึ่งมีคามีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1332.37	7.65**
ภายในกลุ่ม	976	174.24	

** $p < .01$ ($F_{2,976} = 4.62$)

จากตารางที่ 36 แสดงว่า นักเรียนที่มีคามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับ
การถ่ายทอดเรื่องการยืมมาบัญชี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการพบว่านักเรียนที่ตามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่อง การยึกยาศาญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยการ ถ่ายทอดเรื่องการยึกยาศาญที่นักเรียนซึ่งมีตามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ มา เปรียบเทียบเป็นรายคู่ เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ดัง แสดงผลในตารางที่ 37

ตารางที่ 37 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องการยึกยาศาญ ที่นักเรียนซึ่ง มีตามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ ได้รับ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา				
		สูง	ปานกลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	92.64	90.75	88.09
สูง	92.64	—	1.89	4.55 **
ปานกลาง	90.75		—	2.66
ต่ำ	88.09			—

** $p < .01$

จากตารางที่ 37 แสดงว่านักเรียนที่ตามีระดับการศึกษาสูงได้รับการถ่ายทอด เรื่องการยึกยาศาญมากกว่านักเรียนที่ตามีระดับการศึกษาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่ตามีระดับการศึกษาปานกลาง และนักเรียนที่ตามีระดับการศึกษา ปานกลางได้รับการถ่ายทอดเรื่องการยึกยาศาญไม่แตกต่างจากนักเรียนที่ตามีระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 38 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการยักบาปบุญ
ที่นักเรียนชั้นม.ก.มีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้รับ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1158.64	6.64**
ภายในกลุ่ม	976	174.59	

** $p < .01$ ($F_{2,976} = 4.62$)

จากตารางที่ 38 แสดงว่านักเรียนชั้นม.ก.มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับ
การถ่ายทอดเรื่องการยักบาปบุญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการพบว่า นักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอด เรื่องการเขียนเลขแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้วิจัยจึงน่าจะแนะนำเกี่ยวกับการถ่ายทอดเรื่องการเขียนเลขที่นักเรียนซึ่งมารดาที่มีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ค่าที่ได้รับ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงผลในตารางที่ 39

ตารางที่ 39 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการถ่ายทอดเรื่องการเขียนเลข ที่นักเรียนซึ่งมารดาที่มีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ค่าที่ได้รับ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา			
	$\bar{x}$	สูง	ปานกลาง
		94.02	91.32
			ค่า
			88.52
สูง	94.02	-	2.70
ปานกลาง	91.32		-
ค่า	88.52		

** $p < .01$

จากตารางที่ 39 แสดงว่านักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาสูงได้รับการถ่ายทอด เรื่องการเขียนเลขมากกว่านักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษานานกลาง และนักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาปานกลางได้รับการถ่ายทอดเรื่องการเขียนเลขไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 40 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการยืมมาปลูก
โดยพิจารณาตามชนิดของครอบครัว และฐานะความเป็นอยู่

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ชนิดของครอบครัว (ก)	1	38.05	0.22
ฐานะความเป็นอยู่ (ข)	2	404.33	2.29
ก × ข	2	9.12	0.05
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	973	176.62	

จากตารางที่ 40 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้รับการถ่ายทอดเรื่องการยืมมาปลูก ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย และนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการยืมมาปลูกไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างชนิดของครอบครัวกับฐานะความเป็นอยู่

ตารางที่ 41 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการถ่ายทอดเรื่องการยืมมาบุญ
โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของนิคา และระดับการศึกษาของมารคา

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของนิคา (ก)	2	467.02	2.68
ระดับการศึกษาของมารคา (ข)	2	293.21	1.68
ก $\times$ ข	4	86.03	0.49
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	970	174.34	

จากตารางที่ 41 แสดงว่านักเรียนที่นิคาในระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการยืมมาบุญไม่แตกต่างกัน และนักเรียนที่มารคาในระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการยืมมาบุญไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนิคา กับระดับการศึกษาของมารคา

ตารางที่ 42 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความซื่อสัตย์ระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
นักเรียนชาย	523	128.96	14.09	- 8.47**
นักเรียนหญิง	456	136.11	12.05	

** $p < .01$ ($t_{.01} = - 2.33$)

จากตารางที่ 42 แสดงว่านักเรียนชายได้คะแนนความซื่อสัตย์น้อยกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 43 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความซื่อสัตย์ระหว่างนักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ครอบครัวเดี่ยว	633	132.22	13.59	- 0.21
ครอบครัวขยาย	346	132.41	13.76	

จากตารางที่ 43 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนนความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย

ตารางที่ 44 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ของนักเรียนที่มีฐานะ
ความเป็นอยู่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	299.10	1.61
ภายในกลุ่ม	975	186.04	

จากตารางที่ 44 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้
คะแนนความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 45 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ของนักเรียนที่มีระดับ
การศึกษาแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1236.55	6.72*
ภายในกลุ่ม	976	183.95	

$$*p < .05 \quad (F_{2,976} = 3.00)$$

จากตารางที่ 45 แสดงว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้
คะแนนความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพบว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ของนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงผลในตารางที่ 46

ตารางที่ 46 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ของนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา		สูง	ปานกลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	136.50	130.99	131.95
สูง	136.50	—	5.51*	4.55*
ปานกลาง	130.99		—	0.96
ต่ำ	131.95			—

* $p < .05$

จากตารางที่ 46 แสดงว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาสูง ได้คะแนนความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษานานกลางและต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษานานกลางได้คะแนนความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 47 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ของนักเรียนที่มารดา
มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	608.95	3.29*
ภายในกลุ่ม	976	185.23	

$$* p < .05 \quad (F_{2,976} = 3.00)$$

จากการตารางที่ 47 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน
ได้คะแนนความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพบว่า นักเรียนที่มารดาไม่มีการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ของนักเรียนที่มารดาไม่มีการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่าง โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe) จึงแสดงผลในการวางที่ 48

ตารางที่ 48 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ของนักเรียนที่มารดาไม่มีการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษา				
	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		136.29	133.10	131.67
สูง	136.29	-	3.19	4.42 *
ปานกลาง	133.10		-	1.23
ต่ำ	131.67			-

$$* p < .05$$

จากตารางที่ 48 แสดงว่า นักเรียนที่มารดาไม่มีการศึกษาสูง ได้คะแนนความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนที่มารดาไม่มีการศึกษาต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มารดาไม่มีการศึกษาปานกลาง ได้คะแนนความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มารดาไม่มีการศึกษาสูง และต่ำ

ตารางที่ 49 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความวิตกกังวลระหว่างนักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความวิตกกังวลมากและน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ได้รับการถ่ายทอดมาก	378	138.53	11.63	14.16 **
ได้รับการถ่ายทอดน้อย	335	125.38	13.16	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 49 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความวิตกกังวลมากได้คะแนนความวิตกกังวลมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 50 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความวิตกกังวลระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากและรักน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบรักมาก	314	137.03	13.55	8.33 **
แบบรักน้อย	342	128.27	13.38	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 50 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากได้คะแนนความวิตกกังวลมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 51 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความซื่อสัตย์ระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและความควบคุมน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบควบคุมมาก	312	135.83	13.79	5.88 **
แบบควบคุมน้อย	368	129.63	13.65	

$$** p < .01 \quad (t_{.01} = 2.33)$$

จากตารางที่ 51 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากได้คะแนนความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 52 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์โดยพิจารณาตามฐานะความเป็นอยู่และเพศของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ฐานะความเป็นอยู่ (ก)	2	303.54	1.63
เพศของครอบครัว (ข)	1	5.22	0.03
ก × ข	2	30.70	0.17
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	973	186.35	

จากตารางที่ 52 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้คะแนนความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนนความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างฐานะความเป็นอยู่กับเพศของครอบครัว

ตารางที่ 53 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์โดยพิจารณาจากการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ และชนิดของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
การถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ (ก)	1	30701.97	200.21**
ชนิดของครอบครัว (ข)	1	61.58	0.40
ก × ข	1	48.06	0.31
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	709	153.35	

** $p < .01$ ($F_{1,709} = 6.66$)

จากตารางที่ 53 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์มากได้คะแนนความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 138.53 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 125.38) ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนนความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์กับชนิดของครอบครัว

ตารางที่ 54 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ โดยพิจารณาตามการ
ถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ และฐานะความเป็นอยู่

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
การถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ (ก)	1	30430.14	199.20**
ฐานะความเป็นอยู่ (ข)	2	215.57	1.41
ก × ข	2	202.04	1.32
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	707	152.76	

$$** p < .01 \quad (F_{1,707} = 6.69)$$

จากตารางที่ 54 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์มาก
ได้คะแนนความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 (คะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 138.53 กลุ่มที่
ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 125.38) ส่วนนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้
คะแนนความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์
กับฐานะความเป็นอยู่

ตารางที่ 55 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	9.46	0.05
การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก (ข)	1	12254.23	67.27**
ก × ข	2	41.38	0.23
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	650	182.16	

** $p < .01$ ($F_{1,650} = 6.69$)

จากตารางที่ 55 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก ได้คะแนนความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ของกลุ่มรักมาก เท่ากับ 137.03 กลุ่มรักน้อย เท่ากับ 128.27) และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

ตารางที่ 56 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	482.30	2.57
การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (ข)	1	6190.67	33.02**
ก × ข	2	81.33	0.43
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	674	187.48	

** $p < .01$ ($F_{1,674} = 6.69$)

จากตารางที่ 56 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก ได้คะแนนความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ของกลุ่มควบคุมมาก เท่ากับ 135.83 กลุ่มควบคุมน้อย เท่ากับ 129.62) และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม

ตารางที่ 57 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของนิทา ระดับการศึกษาของมารดา และการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของนิทา (ก)	2	807.86	5.32 *
ระดับการศึกษาของมารดา (ข)	2	77.13	0.51
การถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ (ค)	1	28812.88	189.64 **
ก × ข	4	98.89	0.65
ก × ค	2	39.62	0.26
ข × ค	2	45.46	0.30
ก × ข × ค	4	159.48	1.05
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	695	151.94	

* $p < .05$ ($F_{2,695} = 3.01$)

** $p < .01$ ($F_{1,695} = 6.69$)

จากตารางที่ 57 แสดงว่านักเรียนที่นิทาในระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์มาก ได้คะแนนความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 138.53 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 125.38) แต่ นักเรียนที่มารดาในระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนิทา กับระดับการศึกษาของมารดา ระดับการศึกษาของนิทากับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ และระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์

ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนิทา กับระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์

ตารางที่ 58 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีสัมมาการะระหว่างนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
นักเรียนชาย	523	127.66	14.88	- 6.58 **
นักเรียนหญิง	456	133.72	13.76	

$$** p < .01 \quad (t_{.01} = - 2.33)$$

จากตารางที่ 58 แสดงว่า นักเรียนชายได้คะแนนการมีสัมมาการะน้อยกว่า นักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 59 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีสัมมาการะระหว่างนักเรียนที่มาจาก ครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ครอบครัวเดี่ยว	633	130.51	14.60	0.07
ครอบครัวขยาย	346	130.44	14.84	

จากตารางที่ 59 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนนการมีสัมมาการะไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย

ตารางที่ 60 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะของนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	568.16	2.64
ภายในกลุ่ม	975	214.88	

จากตารางที่ 60 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 61 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะของนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1544.62	7.26*
ภายในกลุ่ม	976	212.70	

$$* p < .05 \quad (F_{2,976} = 3.00)$$

จากตารางที่ 61 แสดงว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพบว่า นักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนการมี
สัมมาคารวะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยการมี
สัมมาคารวะของนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษา สูง ปานกลาง ต่ำ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่
เพื่อดูความแตกต่าง โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงผลในตารางที่ 62

ตารางที่ 62 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะของนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษา
สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ฐานะความเป็นอยู่				
	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		135.21	130.62	129.62
สูง	135.21	-	4.59 [*]	5.59 [*]
ปานกลาง	130.62		-	1.00
ต่ำ	129.62			-

^{*}p < .05

จากตารางที่ 62 แสดงว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาสูง ได้คะแนนการมี
สัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษานานกลาง และต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 แต่นักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษานานกลาง ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่
แตกต่างจากนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 63 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะของนักเรียนที่มารดา
มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1332.39	6.25*
ภายในกลุ่ม	976	213.13	

$$* p < .05 \quad (F_{2,976} = 3.00)$$

จากตารางที่ 63 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้
คะแนนการมีสัมมาคารวะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพบว่านักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้คะแนนการมีสัมมาคารวะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะของนักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe) ก็แสดงผลในตารางที่ 64

ตารางที่ 64 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะของนักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษาของมารดา				
	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		136.55	131.30	129.90
สูง	136.55	-	5.25	8.65 *
ปานกลาง	131.30		-	1.40
ต่ำ	129.90			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 64 แสดงว่านักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาสูงได้คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาปานกลางได้คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาสูงและต่ำ

ตารางที่ 65 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีสัมมาคารวะระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฉายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะมากและน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ได้รับการฉายทอดมาก	394	137.86	12.67	14.85 **
ได้รับการฉายทอดน้อย	302	122.52	14.53	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 65 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการฉายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะมาก ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการฉายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 66 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีสัมมาคารวะระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากและรักน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบรักมาก	314	135.59	14.02	8.29 **
แบบรักน้อย	342	126.54	13.91	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 66 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 67 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีสัมมาคารวะระหว่างนักเรียนที่
ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อมากและความซื่อเฉลย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบความซื่อมาก	312	134.97	14.10	6.85**
แบบความซื่อเฉลย	368	127.35	14.73	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 67 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อมาก ได้
คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อเฉลยอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 68 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาการะ โดยพิจารณาตามฐานะความเป็นอยู่ และชนิดของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ฐานะความเป็นอยู่ (ก)	2	549.08	2.56
ชนิดของครอบครัว (ข)	1	3.03	0.01
ก × ข	2	260.15	1.21
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	973	214.86	

จากตารางที่ 68 แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้คะแนนการมีสัมมาการะไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนนการมีสัมมาการะไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างฐานะความเป็นอยู่ กับชนิดของครอบครัว

ตารางที่ 69 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาการะ โดยพิจารณาตาม
การถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาการะ และชนิดของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
การถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาการะ (ก)	1	40208.74	219.952 **
ชนิดของครอบครัว (ข)	1	86.59	0.474
ก X ข	1	6.00	0.03
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	692	182.81	

** $p < .01$ ($F_{1,692} = 6.69$)

จากตารางที่ 69 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาการะ
มากได้คะแนนการมีสัมมาการะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาการะของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ
137.86 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 122.52) ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัว
เกี่ยวได้คะแนนการมีสัมมาการะไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย และไม่พบ
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาการะกับชนิดของครอบครัว

ตารางที่ 70 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะ โดยพิจารณาตาม
การถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ และฐานะความเป็นอยู่

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
การถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ (ก)	1	39648.63	217.24 **
ฐานะความเป็นอยู่ (ข)	2	310.98	1.70
ก × ข	2	19.15	0.11
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	690	182.51	

** $p < .01$ ($F_{1,690} = 6.69$)

จากตารางที่ 70 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ
มากได้คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ
137.80 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 122.52) ส่วนนักเรียนที่มีฐานะความเป็น
อยู่แตกต่างกันได้คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างกัน และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอด
เรื่องการมีสัมมาคารวะกับฐานะความเป็นอยู่

ตารางที่ 71 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	282.32	1.45
การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก (ข)	1	12554.38	64.36**
ก × ข	2	85.68	0.44
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	650	195.06	

** $p < .01$ ($F_{1,650} = 6.69$)

จากตารางที่ 71 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะของกลุ่มรักมาก เท่ากับ 135.60 กลุ่มรักน้อย เท่ากับ 126.55) และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

ตารางที่ 72 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	1294.14	6.29*
การอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อ (ข)	1	9192.02	44.66**
ก×ข	2	76.35	0.37
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	674	205.32	

* $p < .05$ ($F_{2,674} = 3.01$)

** $p < .01$ ($F_{1,674} = 6.69$)

จากตารางที่ 72 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อมาก ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อ น้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะของกลุ่มความซื่อมาก เท่ากับ 134.97 กลุ่มความซื่อน้อย เท่ากับ 127.35) และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดา กับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อ

ตารางที่ 73 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของบิดา (ก)	2	265.24	1.45
ระดับการศึกษาของมารดา (ข)	2	151.63	0.83
การถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ (ค)	1	38105.12	208.57**
ก X ข	4	111.79	0.61
ก X ค	2	260.31	1.43
ข X ค	2	156.48	0.86
ก X ข X ค	3	92.17	0.50
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	679	182.70	

** $p < .01$ ($F_{1,679} = 6.69$)

จากตารางที่ 73 แสดงว่านักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะมาก ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 137.86 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 122.52)

นอกจากนี้ ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับระดับการศึกษาของมารดา ระดับการศึกษาของบิดากับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ และระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ

ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ

ตารางที่ 74 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อใจระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
นักเรียนชาย	523	113.78	15.91	- 5.74 **
นักเรียนหญิง	456	119.69	16.23	

** $p < .01$ ($t_{.01} = - 2.33$)

จากตารางที่ 74 แสดงว่านักเรียนชายได้คะแนนความเชื่อใจน้อยกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 75 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อใจระหว่างนักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ครอบครัวเดี่ยว	633	116.50	16.24	- 0.09
ครอบครัวขยาย	346	116.60	16.49	

จากตารางที่ 75 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนนความเชื่อใจไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย

ตารางที่ 76 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อของนักเรียนที่มีฐานะ
ความเป็นอยู่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	519.04	1.95
ภายในกลุ่ม	975	266.03	

จากตารางที่ 76 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้คะแนน
ความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 77 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อของนักเรียนที่มีความรู้ระดับ
การศึกษาแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1840.92	7.00*
ภายในกลุ่ม	976	263.10	

$$* p < .05 \quad (F_{2,976} = 3.00)$$

จากตารางที่ 77 แสดงว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้
คะแนนความเชื่อเพื่อแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพบว่า นักเรียนที่ตามีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้คะแนนความเชื่อเพื่อ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงน่าจะอนุมานความเชื่อเพื่อของ
นักเรียนที่ตามีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ เพื่อความ
แตกต่างไทยวิธีทดสอบของเซฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงผลในตารางที่ 78

ตารางที่ 78 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเชื่อเพื่อของนักเรียนที่ตามีระดับการศึกษา
สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษาของนิคา				
	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		121.53	117.10	115.49
สูง	121.53	—	4.43	6.04*
ปานกลาง	117.10		—	1.61
ต่ำ	115.49			—

* $p < .05$

จากตารางที่ 78 แสดงว่านักเรียนที่ตามีระดับการศึกษาสูงได้คะแนนความ
เชื่อเพื่อมากกว่านักเรียนที่ตามีระดับการศึกษาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน
นักเรียนที่ตามีระดับการศึกษากึ่งกลางได้คะแนนความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างจากนักเรียนที่ตามี
ระดับการศึกษาสูง และต่ำ

ตารางที่ 79 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อใจของนักเรียนที่มารดา
มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1909.81	7.26 *
ภายในกลุ่ม	976	262.96	

* $p < .05$ ($F_{2,976} = 3.00$)

จากตารางที่ 79 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้คะแนน
ความเชื่อใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพบว่านักเรียนที่มารดาไม่มีการศึกษาแตกต่างกันได้คะแนนความเชื่อเพื่อ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยความเชื่อเพื่อของ
นักเรียนที่มารดาไม่มีการศึกษาสูง ปานกลาง ทำ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความ
แตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงผลในตารางที่ 80

ตารางที่ 80 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเชื่อเพื่อของนักเรียนที่มารดาไม่มีการ
ศึกษาสูง ปานกลาง ทำ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษาของมารดา				
	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ทำ
		124.06	115.93	116.03
สูง	124.06	—	8.13 *	8.03 *
ปานกลาง	115.93		—	0.10
ทำ	116.03			—

* $p < .05$

จากตารางที่ 80 แสดงว่านักเรียนที่มารดาไม่มีการศึกษาสูง ได้คะแนนความ
เชื่อเพื่อมากกว่านักเรียนที่มารดาไม่มีการศึกษาปานกลางและต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 ส่วนนักเรียนที่มารดาไม่มีการศึกษาปานกลางได้คะแนนความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างจาก
นักเรียนที่มารดาไม่มีการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 81 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อใจระหว่างนักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อใจมากและน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ได้รับการถ่ายทอดมาก	354	127.71	13.99	20.73 **
ได้รับการถ่ายทอดน้อย	321	105.58	13.70	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 81 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อใจมากได้คะแนนความเชื่อใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 82 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อใจระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก และรักน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบรักมาก	314	124.03	16.04	10.51 **
แบบรักน้อย	342	111.36	14.82	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 82 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากได้คะแนนความเชื่อใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 83 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อใจระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรม รวบรวมโดยแบบความซื่อสัตย์และความซื่อสัตย์

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบความซื่อสัตย์	312	122.39	15.89	8.06 **
แบบความซื่อสัตย์	368	112.41	16.27	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 83 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมโดยแบบความซื่อสัตย์ได้คะแนนความเชื่อใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมโดยแบบความซื่อสัตย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 84 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ โดยพิจารณาตาม
ฐานะความเป็นอยู่ และชนิดของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ฐานะความเป็นอยู่ (ก)	2	533.27	2.01
ชนิดของครอบครัว (ข)	1	0.60	0.00
ก X ข	2	443.22	1.67
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	973	265.68	

จากตารางที่ 84 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้คะแนนความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนนความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างฐานะความเป็นอยู่กับชนิดของครอบครัว

ตารางที่ 85 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ โดยพิจารณาตาม
การถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ และชนิดของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
การถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ (ก)	1	82447.75	428.50 **
ชนิดของครอบครัว (ข)	1	5.32	0.03
ก × ข	1	39.13	0.20
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	671	192.41	

** $p < .01$ ($F_{1,671} = 6.69$)

จากตารางที่ 85 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อมาก ได้คะแนนความเชื่อเพื่อมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความเชื่อเพื่อของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 127.71 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 105.58) ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยว ได้คะแนนความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยายและไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อกับชนิดของครอบครัว

ตารางที่ 86 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ โดยพิจารณาตามการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อ และฐานะความเป็นอยู่

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
การถ่ายทอดเรื่องความเชื่อ (ก)	1	81571.19	424.21 **
ฐานะความเป็นอยู่ (ข)	2	96.78	0.50
ก × ข	2	157.16	0.82
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	669	192.29	

** $p < 0.1$ ($F_{1,669} = 6.69$)

จากตารางที่ 86 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อนมาก ได้คะแนนความเชื่อเพื่อนมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความเชื่อเพื่อนของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 127.71 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 105.58) ส่วนนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้คะแนนความเชื่อเพื่อนไม่แตกต่างกัน และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อนกับฐานะความเป็นอยู่

ตารางที่ 87 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ โดยพิจารณาตาม
ระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	461.17	1.94
การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก (ข)	1	24827.17	104.52**
ก × ข	2	26.17	0.11
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	650	237.54	

$$** p < .01 \quad (F_{1,650} = 6.69)$$

จากตารางที่ 87 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก ได้คะแนนความเชื่อเพื่อมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความเชื่อเพื่อของกลุ่มรักมาก เท่ากับ 124.02 กลุ่มรักน้อย เท่ากับ 111.36) และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

ตารางที่ 88 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ โดยพิจารณาตาม
ระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	1555.20	6.09*
การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (ข)	1	15949.42	62.43**
ก X ข	2	196.65	0.77
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	674	255.47	

* $p < .05$ ($F_{2,674} = 3.01$)

** $p < .01$ ($F_{1,674} = 6.69$)

จากตารางที่ 88 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้
คะแนนความเชื่อใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบควบคุมมาก ได้คะแนนความเชื่อใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ควบคุมน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความเชื่อใจของกลุ่มควบคุม
มาก เท่ากับ 122.39 กลุ่มควบคุมน้อย เท่ากับ 112.41) และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
ระดับการศึกษาของมารดา กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม

ตารางที่ 89 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อใจ โดยพิจารณาตาม
ระดับการศึกษาของบิดา ระดับการศึกษาของมารดา และการถ่ายทอดเรื่อง
ความเชื่อใจ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของบิดา (ก)	2	229.06	1.22
ระดับการศึกษาของมารดา (ข)	2	442.18	2.35
การถ่ายทอดเรื่องความเชื่อใจ (ค)	1	76823.19	408.09**
ก X ข	4	87.57	0.47
ก X ค	2	482.34	2.56
ข X ค	2	535.99	2.85
ก X ข X ค	4	372.49	1.98
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	657	188.25	

** $p < .01$ ($F_{1,657} = 6.69$)

จากตารางที่ 89 แสดงว่านักเรียนที่บิดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความเชื่อใจไม่แตกต่างกัน และนักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความเชื่อใจไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อใจมาก ได้คะแนนความเชื่อใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความเชื่อใจของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 127.71 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 105.58)

นอกจากนี้ ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับระดับการศึกษาของมารดา ระดับการศึกษาของบิดากับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อใจ และระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อใจ

ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อใจ

ตารางที่ 54 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ โดยพิจารณาตามการ
ถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ และฐานะความเป็นอยู่

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
การถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ (ก)	1	30430.14	199.20**
ฐานะความเป็นอยู่ (ข)	2	215.57	1.41
ก × ข	2	202.04	1.32
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	707	152.76	

** $p < .01$ ($F_{1,707} = 6.69$)

จากตารางที่ 54 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์มาก
ได้คะแนนความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 (คะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 138.53 กลุ่มที่
ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 125.38) ส่วนนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้
คะแนนความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์
กับฐานะความเป็นอยู่

ตารางที่ 55 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	9.46	0.05
การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก (ข)	1	12254.23	67.27**
ก $\times$ ข	2	41.38	0.23
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	650	182.16	

** $p < .01$ ($F_{1,650} = 6.69$)

จากตารางที่ 55 แสดงว่านักเรียนชั้นมกราคมระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก ได้คะแนนความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ของกลุ่มรักมาก เท่ากับ 137.03 กลุ่มรักน้อย เท่ากับ 128.27) และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

ตารางที่ 56 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	482.30	2.57
การอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อ (ข)	1	6190.67	33.02**
ก × ข	2	81.33	0.43
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	674	187.48	

** $p < .01$ ($F_{1,674} = 6.69$)

จากตารางที่ 56 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อมาก ได้คะแนนความซื่อสัตย์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อ น้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ของกลุ่มความซื่อมาก เท่ากับ 135.83 กลุ่มความซื่อน้อย เท่ากับ 129.62) และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อ

ตารางที่ 57 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความซื่อสัตย์ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของนิสิต ระดับการศึกษาของมารดา และการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของนิสิต (ก)	2	807.86	5.32 *
ระดับการศึกษาของมารดา (ข)	2	77.13	0.51
การถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ (ค)	1	28812.88	189.64 **
ก × ข	4	98.89	0.65
ก × ค	2	39.62	0.26
ข × ค	2	45.46	0.30
ก × ข × ค	4	159.48	1.05
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	695	151.94	

* $p < .05$ ($F_{2,695} = 3.01$)

** $p < .01$ ($F_{1,695} = 6.69$)

จากตารางที่ 57 แสดงว่านิสิตที่เรียนที่มหาวิทยาลัยระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความซื่อสัตย์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์มาก ได้คะแนนความซื่อสัตย์มากกว่านิสิตที่ได้รับการถ่ายทอดน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความซื่อสัตย์ของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 138.53 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 125.38) แต่นิสิตที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความซื่อสัตย์ไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนิสิตกับระดับการศึกษาของมารดา ระดับการศึกษาของนิสิตกับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ และระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์

ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนิสิตกับระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์

ตารางที่ 58 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีสัมมาคารวะระหว่างนักเรียนชาย
และนักเรียนหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
นักเรียนชาย	523	127.66	14.88	- 6.58 **
นักเรียนหญิง	456	133.72	13.76	

$$** p < .01 \quad (t_{.01} = - 2.33)$$

จากตารางที่ 58 แสดงว่า นักเรียนชายได้คะแนนการมีสัมมาคารวะน้อยกว่า
นักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 59 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีสัมมาคารวะระหว่างนักเรียนที่มาจาก
ครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ครอบครัวเดี่ยว	633	130.51	14.60	0.07
ครอบครัวขยาย	346	130.44	14.84	

จากตารางที่ 59 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนนการมีสัมมา
คารวะไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย

ตารางที่ 60 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะของนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	568.16	2.64
ภายในกลุ่ม	975	214.88	

จากตารางที่ 60 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 61 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะของนักเรียนที่ตามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1544.62	7.26 *
ภายในกลุ่ม	976	212.70	

$$* p < .05 \quad (F_{2,976} = 3.00)$$

จากตารางที่ 61 แสดงว่านักเรียนที่ตามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพบว่า นักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนการมี
สัมมาคารวะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยการมี
สัมมาคารวะของนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษา สูง ปานกลาง ต่ำ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่
เพื่อดูความแตกต่าง โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงผลในการวางที่ 62

ตารางที่ 62 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะของนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษา
สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ฐานะความเป็นอยู่				สูง	ปานกลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	135.21	130.62	129.62		
สูง	135.21	—	4.59 [*]	5.59 [*]		
ปานกลาง	130.62		—	1.00		
ต่ำ	129.62			—		

* $p < .05$

จากตารางที่ 62 แสดงว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาสูง ได้คะแนนการมี
สัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษานานกลาง และต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 แต่นักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษานานกลาง ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่
แตกต่างจากนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 63 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะของนักเรียนที่มารดา
มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1332.39	6.25*
ภายในกลุ่ม	976	213.13	

$$* p < .05 \quad (F_{2,976} = 3.00)$$

จากตารางที่ 63 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้
คะแนนการมีสัมมาคารวะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพบว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้คะแนนการมีสัมมาคารวะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะของนักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงผลในตารางที่ 64

ตารางที่ 64 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะของนักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษาของมารดา				
	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		136.55	131.30	129.90
สูง	136.55	—	5.25	8.65 *
ปานกลาง	131.30		—	1.40
ต่ำ	129.90			—

* $p < .05$

จากตารางที่ 64 แสดงว่านักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาสูงได้คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาปานกลางได้คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาสูงและต่ำ

ตารางที่ 65 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีสัมมาคารวะระหว่างนักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะมากและน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ได้รับการถ่ายทอดมาก	394	137.86	12.67	14.85**
ได้รับการถ่ายทอดน้อย	302	122.52	14.53	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 65 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะมาก ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 66 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีสัมมาคารวะระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากและรักน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบรักมาก	314	135.59	14.02	8.29**
แบบรักน้อย	342	126.54	13.91	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 66 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 67 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการมีสัมมาคารวะระหว่างนักเรียนที่
ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อมากและความซื่อหยาบ

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบความซื่อมาก	312	134.97	14.10	6.85**
แบบความซื่อหยาบ	368	127.35	14.73	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 67 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อมาก ได้
คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อหยาบอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 68 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะ โดยพิจารณาตามฐานะความเป็นอยู่ และชนิดของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ฐานะความเป็นอยู่ (ก)	2	549.08	2.56
ชนิดของครอบครัว (ข)	1	3.03	0.01
ก × ข	2	260.15	1.21
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	973	214.86	

จากตารางที่ 68 แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างฐานะความเป็นอยู่กับชนิดของครอบครัว

ตารางที่ 69 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาการะ โดยพิจารณาตาม
การถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาการะ และชนิดของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
การถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาการะ (ก)	1	40208.74	219.952 **
ชนิดของครอบครัว (ข)	1	86.59	0.474
ก X ข	1	6.00	0.03
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	692	182.81	

** $p < .01$ ($F_{1,692} = 6.69$)

จากตารางที่ 69 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาการะ
มากได้คะแนนการมีสัมมาการะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาการะของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ
137.86 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 122.52) ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัว
เดี่ยวได้คะแนนการมีสัมมาการะไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย และไม่พบ
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาการะกับชนิดของครอบครัว

ตารางที่ 70 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะ โดยพิจารณาตาม
การถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ และฐานะความเป็นอยู่

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
การถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ (ก)	1	39648.63	217.24**
ฐานะความเป็นอยู่ (ข)	2	310.98	1.70
ก × ข	2	19.15	0.11
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	690	182.51	

** $p < .01$ ($F_{1,690} = 6.69$)

จากตารางที่ 70 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ
มากได้คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ
137.80 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 122.52) ส่วนนักเรียนที่มีฐานะความเป็น
อยู่แตกต่างกันได้คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างกัน และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอด
เรื่องการมีสัมมาคารวะกับฐานะความเป็นอยู่

ตารางที่ 71 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะ โดยพิจารณาตาม
ระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	282.32	1.45
การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก (ข)	1	12554.38	64.36**
ก × ข	2	85.68	0.44
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	650	195.06	

$$** p < .01 \quad (F_{1,650} = 6.69)$$

จากตารางที่ 71 แสดงว่านักเรียนชั้นม.รท.มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้
คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก ได้
คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะของกลุ่มรักมาก เท่ากับ 135.60
กลุ่มรักน้อย เท่ากับ 126.55) และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับ
การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

ตารางที่ 72 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะ โดยพิจารณาตาม
ระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	1294.14	6.29*
การอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อ (ข)	1	9192.02	44.66**
ก × ข	2	76.35	0.37
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	674	205.32	

* $p < .05$ ($F_{2,674} = 3.01$)

** $p < .01$ ($F_{1,674} = 6.69$)

จากตารางที่ 72 แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้
คะแนนการมีสัมมาคารวะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่ได้
รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อมาก ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบความซื่อน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะ
ของกลุ่มความซื่อมาก เท่ากับ 134.97 กลุ่มความซื่อน้อย เท่ากับ 127.35) และไม่พบ
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดา กับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อ

ตารางที่ 73 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการมีสัมมาคารวะ โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของนิสิต ระดับการศึกษาของมารดา และการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของนิสิต (ก)	2	265.24	1.45
ระดับการศึกษาของมารดา (ข)	2	151.63	0.83
การถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ (ค)	1	38105.12	208.57**
ก X ข	4	111.79	0.61
ก X ค	2	260.31	1.43
ข X ค	2	156.48	0.86
ก X ข X ค	3	92.17	0.50
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	679	182.70	

**p < .01 (F 1,679 = 6.69)

จากตารางที่ 73 แสดงว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่มีมารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะมาก ได้คะแนนการมีสัมมาคารวะมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยการมีสัมมาคารวะของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 137.86 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 122.52)

นอกจากนี้ ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนิสิตกับระดับการศึกษาของมารดา ระดับการศึกษาของนิสิตกับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ และระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ

ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนิสิตกับระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องการมีสัมมาคารวะ

ตารางที่ 74 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อใจระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
นักเรียนชาย	523	113.78	15.91	- 5.74 **
นักเรียนหญิง	456	119.69	16.23	

** $p < .01$ ($t_{.01} = - 2.33$)

จากตารางที่ 74 แสดงว่านักเรียนชายได้คะแนนความเชื่อใจน้อยกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 75 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อใจระหว่างนักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ครอบครัวเดี่ยว	633	116.50	16.24	- 0.09
ครอบครัวขยาย	346	116.60	16.49	

จากตารางที่ 75 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนนเชื่อใจไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย

ตารางที่ 76 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อใจของนักเรียนที่มีฐานะ
ความเป็นอยู่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	519.04	1.95
ภายในกลุ่ม	975	266.03	

จากตารางที่ 76 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้คะแนน
ความเชื่อใจไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 77 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อใจของนักเรียนที่ตามีระดับ
การศึกษาแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1840.92	7.00*
ภายในกลุ่ม	976	263.10	

$$* p < .05 \quad (F_{2,976} = 3.00)$$

จากตารางที่ 77 แสดงว่านักเรียนที่ตามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้
คะแนนความเชื่อใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพบว่า นักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่างกันได้คะแนนความเชื่อเพื่อ
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยความเชื่อเพื่อ
นักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่ เพื่อดูความ
แตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') จึงแสดงผลในตารางที่ 78

ตารางที่ 78 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเชื่อเพื่อของนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษา
สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษาของนิทา				
	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		121.53	117.10	115.49
สูง	121.53	—	4.43	6.04*
ปานกลาง	117.10		—	1.61
ต่ำ	115.49			—

* $p < .05$

จากตารางที่ 78 แสดงว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาสูงได้คะแนนความ
เชื่อเพื่อมากกว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน
นักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษามานกลางได้คะแนนความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีความรู้
ระดับการศึกษาสูง และต่ำ

ตารางที่ 79 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อใจของนักเรียนที่มารดา
มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1909.81	7.26*
ภายในกลุ่ม	976	262.96	

$$* p < .05 \quad (F_{2,976} = 3.00)$$

จากตารางที่ 79 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้คะแนน
ความเชื่อใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

จากการพบว่านักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้คะแนนความเชื่อใจต่อ
 แยกทางกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยความเชื่อใจของ
 นักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ทำ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความ
 แยกทางโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ดังแสดงผลในการางที่ 80

ตารางที่ 80 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเชื่อใจของนักเรียนที่มารดาที่มีระดับการ
 ศึกษาสูง ปานกลาง ทำ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษาของมารดา				
	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		124.06	115.93	116.03
สูง	124.06	—	8.13 *	8.03 *
ปานกลาง	115.93		—	0.10
ต่ำ	116.03			—

$$* p < .05$$

จากตารางที่ 80 แสดงว่านักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาสูง ได้คะแนนความ
 เชื่อใจมากกว่านักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาน้อยและต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
 .05 ส่วนนักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาน้อยได้คะแนนความเชื่อใจไม่แตกต่างจาก
 นักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 81 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อใจระหว่างนักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อใจมากและน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ได้รับการถ่ายทอดมาก	354	127.71	13.99	20.73 **
ได้รับการถ่ายทอดน้อย	321	105.58	13.70	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 81 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อใจมากได้คะแนนความเชื่อใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 82 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อใจระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก และรักน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบรักมาก	314	124.03	16.04	10.51 **
แบบรักน้อย	342	111.36	14.82	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 82 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากได้คะแนนความเชื่อใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 83 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความเชื่อใจระหว่างนักเรียนที่ได้รับ
การอบรม รวมเฉลี่ยรูปแบบความรุนแรงและความรุนแรงน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบความรุนแรงมาก	312	122.39	15.89	8.06 **
แบบความรุนแรงน้อย	368	112.41	16.27	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 83 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเฉลี่ยรูปแบบความรุนแรง
ได้คะแนนความเชื่อใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเฉลี่ยรูปแบบความรุนแรงน้อยอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 84 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ โดยพิจารณาตาม
ฐานะความเป็นอยู่ และชนิดของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ฐานะความเป็นอยู่ (ก)	2	533.27	2.01
ชนิดของครอบครัว (ข)	1	0.60	0.00
ก X ข	2	443.22	1.67
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	973	265.68	

จากตารางที่ 84 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้คะแนนความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนนความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างฐานะความเป็นอยู่กับชนิดของครอบครัว

ตารางที่ 85 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ โดยพิจารณาตาม
การถ่ายทอดเรื่องความเชื่อ และชนิดของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
การถ่ายทอดเรื่องความเชื่อ (ก)	1	82447.75	428.50 **
ชนิดของครอบครัว (ข)	1	5.32	0.03
ก × ข	1	39.13	0.20
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	671	192.41	

** $p < .01$ ($F_{1,671} = 6.69$)

จากตารางที่ 85 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อมาก ได้คะแนนความเชื่อเพื่อมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความเชื่อเพื่อของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 127.71 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 105.58) ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยว ได้คะแนนความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยายและไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อกับชนิดของครอบครัว

ตารางที่ 86 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ โดยพิจารณาตามการถ่าย
ทอดเรื่องความเชื่อ และฐานะความเป็นอยู่

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
การถ่ายทอดเรื่องความเชื่อ (ก)	1	81571.19	424.21 **
ฐานะความเป็นอยู่ (ข)	2	96.78	0.50
ก X ข	2	157.16	0.82
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	669	192.29	

** $p < 0.1$ ($F_{1,669} = 6.69$)

จากตารางที่ 86 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อมาก
ได้คะแนนความเชื่อเพิ่่มากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 (คะแนนเฉลี่ยความเชื่อเพิ่่ของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 127.71 กลุ่มที่
ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 105.58) ส่วนนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน
ได้คะแนนความเชื่อเพิ่่ไม่แตกต่างกัน และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อ
เพิ่่กับฐานะความเป็นอยู่

ตารางที่ 87 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ โดยพิจารณาตาม
ระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	461.17	1.94
การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก (ข)	1	24827.17	104.52**
ก × ข	2	26.17	0.11
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	650	237.54	

$$** p < .01 \quad (F_{1,650} = 6.69)$$

จากตารางที่ 87 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก ได้คะแนนความเชื่อพื้อมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความเชื่อพื้อมองกลุ่มรักมาก เท่ากับ 124.02 กลุ่มรักน้อย เท่ากับ 111.36) และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

ตารางที่ 88 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ โดยพิจารณาตาม
ระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	1555.20	6.09*
การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (ข)	1	15949.42	62.43**
ก X ข	2	196.65	0.77
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	674	255.47	

$$* p < .05 \quad (F_{2,674} = 3.01)$$

$$** p < .01 \quad (F_{1,674} = 6.69)$$

จากตารางที่ 88 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้
คะแนนความเชื่อใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบควบคุมมาก ได้คะแนนความเชื่อใจมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบ
ควบคุมน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความเชื่อใจของกลุ่มควบคุม
มาก เท่ากับ 122.39 กลุ่มควบคุมน้อย เท่ากับ 112.41) และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
ระดับการศึกษาของมารดา กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม

ตารางที่ 89 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความเชื่อเพื่อ โดยพิจารณาตาม
ระดับการศึกษาของนิคา ระดับการศึกษาของมารดา และการถ่ายทอดเรื่อง
ความเชื่อเพื่อ

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของนิคา (ก)	2	229.06	1.22
ระดับการศึกษาของมารดา (ข)	2	442.18	2.35
การถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ (ค)	1	76823.19	408.09**
ก X ข	4	87.57	0.47
ก X ค	2	482.34	2.56
ข X ค	2	535.99	2.85
ก X ข X ค	4	372.49	1.98
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	657	188.25	

** $p < .01$ ($F_{1,657} = 6.69$)

จากตารางที่ 89 แสดงว่านักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างกัน และนักเรียนที่มีมารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อมาก ได้คะแนนความเชื่อเพื่อมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความเชื่อเพื่อของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 127.71 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 105.58)

นอกจากนี้ ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนิคากับระดับการศึกษาของมารดา ระดับการศึกษาของนิคากับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ และระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ

ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนิคากับระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ

ตารางที่ 90 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกตัญญูกตเวทิตะระหว่างนักเรียนชาย และนักเรียนหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
นักเรียนชาย	523	128.67	14.81	- 5.66 **
นักเรียนหญิง	456	133.90	13.98	

** $p < .01$ ($t_{.01} = - 2.33$)

จากตารางที่ 90 แสดงว่านักเรียนชายได้คะแนนความกตัญญูกตเวทิตะน้อยกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 91 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความกตัญญูกตเวทิตะระหว่างนักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ครอบครัวเดี่ยว	633	131.22	14.70	0.33
ครอบครัวขยาย	346	130.90	14.60	

จากตารางที่ 91 แสดงว่านักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนนความกตัญญูกตเวทิตะ ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย

ตารางที่ 92 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกตัญญูกตเวทีของนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	453.72	2.12
ภายในกลุ่ม	975	214.53	

จากตารางที่ 92 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้คะแนนความกตัญญูกตเวทีไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 93 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกตัญญูกตเวทีของนักเรียนที่ศึกษามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1071.93	5.03*
ภายในกลุ่ม	976	213.05	

* $p < .05$ ($F_{2,976} = 3.00$)

จากตารางที่ 93 แสดงว่านักเรียนที่ศึกษามีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้คะแนนความกตัญญูกตเวทีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพบว่า นักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความถูกต้อง
ทุกเวทีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยความถูกต้อง
ทุกเวทีของนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษา สูง ปานกลาง ต่ำ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อ
ดูความแตกต่าง โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ก็แสดงผลในการวางที่ 94

ตารางที่ 94 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความถูกต้องทุกเวทีของนักเรียนที่มีความรู้
การศึกษา สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษาของนิสิต				
	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		135.13	130.77	130.50
สูง	135.13	-	4.36*	4.63*
ปานกลาง	130.77		-	0.27
ต่ำ	130.50			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 94 แสดงว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษา สูง ได้คะแนนความ
ถูกต้องทุกเวทีมากกว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาปานกลางและต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.05 แต่ที่นักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาปานกลาง ได้คะแนนความถูกต้องทุกเวที ไม่แตกต่างจาก
นักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาต่ำ

ตารางที่ 95 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความถูกต้องทศเวทของนักเรียนที่
มารวมในระดับการศึกษาแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	138.52	3.46 *
ภายในกลุ่ม	976	213.73	

$$* p < .05 \quad (F_{2,976} = 3.00)$$

จากตารางที่ 95 แสดงว่านักเรียนที่มารวมในระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้
คะแนนความถูกต้องทศเวทที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพบว่านักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้คะแนนความถูกต้อง
ทุกเวทีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยความถูกต้อง
ทุกเวทีของนักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่
เพื่อดูความแตกต่าง โดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') ทั้งแสดงผลในตารางที่ 96

ตารางที่ 96 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความถูกต้องทุกเวทีของนักเรียนที่มารดาที่มีระดับ
การศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษาของมารดา	สูง ปานกลาง ต่ำ			
	$\bar{X}$	135.60	131.77	130.67
สูง	135.60	—	3.83	4.93 *
ปานกลาง	131.77		—	1.10
ต่ำ	130.67			—

* $p < .05$

จากตารางที่ 96 แสดงว่านักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาสูงได้คะแนนความ
ถูกต้องทุกเวทีมากกว่านักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ส่วนนักเรียนที่มารดาที่มีระดับการศึกษาปานกลางได้คะแนนความถูกต้องทุกเวทีไม่แตกต่างจากนักเรียน
ที่มารดาที่มีระดับการศึกษาสูงและต่ำ

ตารางที่ 97 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความถูกต้องทศเวทระหว่างนักเรียนที่ได้รับการฉายทอดเรื่องความถูกต้องทศเวทที่มากและน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ได้รับการฉายทอดมาก	388	139.03	12.08	18.46**
ได้รับการฉายทอดน้อย	312	121.23	13.39	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 97 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการฉายทอดเรื่องความถูกต้องทศเวทได้คะแนนความถูกต้องทศเวทที่มากกว่านักเรียนที่ได้รับการฉายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 98 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความถูกต้องทศเวทระหว่างนักเรียนที่ได้รับการชมรมเลี้ยงดูแบบรักมากและรักน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบรักมาก	314	137.82	13.87	11.38**
แบบรักน้อย	342	125.46	13.90	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 98 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการชมรมเลี้ยงดูแบบรักมาก ได้คะแนนความถูกต้องทศเวทที่มากกว่านักเรียนที่ได้รับการชมรมเลี้ยงดูแบบรักน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 99 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความพึงพอใจระหว่างนักเรียนที่
ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากและควบคุมน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบควบคุมมาก	312	136.30	14.31	** 7.94
แบบควบคุมน้อย	368	127.38	14.86	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 99 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก
ได้คะแนนความพึงพอใจมากกว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อยอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 100 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกตัญญูทุกเวที โดยพิจารณา
ตามฐานะความเป็นอยู่ และเพศของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ฐานะความเป็นอยู่ (ก)	2	458.55	2.14
เพศของครอบครัว (ข)	1	29.20	0.14
ก X ข	2	101.35	0.47
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	973	214.73	

จากตารางที่ 100 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้คะแนนความกตัญญูทุกเวทีไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนนความกตัญญูทุกเวทีไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างฐานะความเป็นอยู่กับเพศของครอบครัว

ตารางที่ 101 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกตัญญูทดแทน โดยพิจารณาตาม
การถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทน และชนิดของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
การถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทน (ก)	1	54742.34	339.61 **
ชนิดของครอบครัว (ข)	1	36.75	0.23
ก × ข	1	22.20	0.14
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	696	161.19	

** $p < .01$ ($F_{1,696} = 6.69$)

จากตารางที่ 101 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทนมาก ได้คะแนนความกตัญญูทดแทนมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความกตัญญูทดแทนของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 139.03 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 121.24) ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยว ได้คะแนนความกตัญญูทดแทนไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทดแทนกับชนิดของครอบครัว

ตารางที่ 102 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกตัญญูกตเวที โดยพิจารณา
ตามการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูกตเวที และฐานะความเป็นอยู่

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
การถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูกตเวที (ก)	1	54051.87	335.10**
ฐานะความเป็นอยู่ (ข)	2	5.50	0.03
ก × ข	2	147.74	0.92
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	694	161.30	

** $p < .01$ ($F_{1,694} = 6.69$)

จากตารางที่ 102 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูกตเวที
มากได้คะแนนความกตัญญูกตเวทีมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความกตัญญูกตเวทีของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 139.03
กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 121.24) ส่วนนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน
ได้คะแนนความกตัญญูกตเวทีไม่แตกต่างกัน และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดเรื่องความ
กตัญญูกตเวทีกับฐานะความเป็นอยู่

ตารางที่ 103 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความกตัญญูทุกเวที โดยพิจารณา
ตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	27.68	0.14
การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก (ข)	1	24464.93	126.23**
ก × ข	2	47.88	0.25
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	650	193.81	

$$** p < .01 \quad (F_{1,650} = 6.69)$$

จากตารางที่ 103 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้
คะแนนความกตัญญูทุกเวทีไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก ได้
คะแนนความกตัญญูทุกเวทีมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย อย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความกตัญญูทุกเวทีของกลุ่มความรุนแรงมาก เท่ากับ 137.82
กลุ่มความรุนแรงน้อย เท่ากับ 125.47) และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับ
การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

ตารางที่ 104 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความถูกต้องทเวที โดยพิจารณาตาม
ระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	690.35	3.25 *
การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (ข)	1	12897.54	60.69 **
ก × ข	2	27.53	0.13
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	674	212.52	

$$* p < .05 \quad (F_{2,674} = 3.01)$$

$$** p < .01 \quad (F_{1,674} = 6.69)$$

จากตารางที่ 104 แสดงว่า นักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้
คะแนนความถูกต้องทเวทีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการ
อบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก ได้คะแนนความถูกต้องทเวทีมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยง
ดูแบบควบคุมน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความถูกต้องทเวทีของ
กลุ่มควบคุมมาก เท่ากับ 136.30 กลุ่มควบคุมน้อย เท่ากับ 127.38) แต่ไม่พบปฏิสัมพันธ์
ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม

ตารางที่ 105 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนความถนัดพูดเวที โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของนิสิต ระดับการศึกษาของมารดา และการถ่ายทอดเรื่องความถนัดพูดเวที

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของนิสิต (ก)	2	188.54	1.17
ระดับการศึกษาของมารดา (ข)	2	31.56	0.20
การถ่ายทอดเรื่องความถนัดพูดเวที (ค)	1	53257.43	329.20**
ก × ข	4	147.54	0.91
ก × ค	2	27.60	0.17
ข × ค	2	29.88	0.19
ก × ข × ค	4	52.63	0.33
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	682	161.78	

** $p < .01$ ($F_{1,682} = 6.69$)

จากการตารางที่ 105 แสดงว่า นักเรียนที่นิสิตมีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความถนัดพูดเวทีไม่แตกต่างกัน นักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนความถนัดพูดเวทีไม่แตกต่างกัน แต่เด็กเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความถนัดพูดเวทีมาก ได้คะแนนความถนัดพูดเวทีมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยความถนัดพูดเวทีของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 139.03 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 121.24)

นอกจากนี้ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนิสิตกับระดับการศึกษาของมารดา ระดับการศึกษาของนิสิตกับการถ่ายทอดเรื่องความถนัดพูดเวที ระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องความถนัดพูดเวที

ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนิสิตกับระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องความถนัดพูดเวที

ตารางที่ 106 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการฝึกภาษาพูดระหว่างนักเรียนชายและนักเรียนหญิง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
นักเรียนชาย	523	119.46	15.60	- 6.80**
นักเรียนหญิง	456	126.13	14.95	

** $P < .01$ ($t_{.01} = - 2.33$)

จากตารางที่ 106 แสดงว่านักเรียนชายได้คะแนนการฝึกภาษาพูดน้อยกว่านักเรียนหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 107 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการฝึกภาษาพูดระหว่างนักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวและครอบครัวขยาย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ครอบครัวเดี่ยว	633	122.50	15.71	- 0.18
ครอบครัวขยาย	346	122.69	15.56	

จากตารางที่ 107 แสดงว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนนการฝึกภาษาพูดไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย

ตารางที่ 108 การวิเคราะห์ความแปรปรวน ของคะแนนการฝึกมาปฏของนักเรือที่มีฐานะ
ความเป็นอยู่แตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	889.29	3.65*
ภายในกลุ่ม	975	243.68	

$$* p < .05 \quad (F_{2,975} = 3.00)$$

จากตารางที่ 108 แสดงว่านักเรือที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้คะแนน
การฝึกมาปฏแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพบว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้คะแนนการศึกษามากน้อยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยการศึกษามากน้อยของนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่สูง ปานกลาง ต่ำ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe') จึงแสดงผลในตารางที่ 109

ตารางที่ 109 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการศึกษามากน้อยของนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่สูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ฐานะความเป็นอยู่		สูง	ปานกลาง	ต่ำ
	$\bar{X}$	123.23	121.65	125.99
สูง	123.23	—	1.36	2.76
ปานกลาง	121.65		—	4.14 *
ต่ำ	125.99			—

* $p < .05$

จากตารางที่ 109 แสดงว่า นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่ำได้คะแนนการศึกษามากกว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่สูงได้คะแนนการศึกษามากน้อยไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่ำและปานกลาง

ตารางที่ 110 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการปีนเขาของนักวัยที่สามมี
ระดับการศึกษาแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1141.70	4.70*
ภายในกลุ่ม	976	243.03	

$$* p < .05 \quad (F_{2,976} = 3.00)$$

จากตารางที่ 110 แสดงว่านักวัยที่สามมีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้คะแนนการปีนเขาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการพบว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนการฝึกภาษาพูดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยการฝึกภาษาพูดของนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความแตกต่างโดยวิธีทดสอบของเชฟเฟ (Scheffe) ทั้งแสดงผลในการร่างที่ 111

ตารางที่ 111 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการฝึกภาษาพูดของนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษาของนิสิต				
	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		126.68	122.47	121.87
สูง	126.68	-	4.21	4.81*
ปานกลาง	122.47		-	0.60
ต่ำ	121.87			-

* $p < .05$

จากตารางที่ 111 แสดงว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาสูง ได้คะแนนการฝึกภาษาพูดมากกว่านักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษานานกลาง ได้คะแนนการฝึกภาษาพูดไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีความรู้ระดับการศึกษาสูงและต่ำ

ตารางที่ 112 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการยืมภาษาพูดของนักเรียนที่มารทามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระหว่างกลุ่ม	2	1330.75	5.49*
ภายในกลุ่ม	976	242.64	

$$p < .05 \quad (F_{2,976} = 3.00)$$

จากตารางที่ 112 แสดงว่านักเรียนที่มารทามีระดับการศึกษาแตกต่างกันได้คะแนนการยืมภาษาพูดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

จากการพบว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนการยืมมาป
 ญญแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผู้วิจัยจึงนำคะแนนเฉลี่ยการยืมมาปญญของ
 นักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ มาเปรียบเทียบเป็นรายคู่เพื่อดูความ
 แตกต่าง โดยวิธีทดสอบของเซฟเฟ (Scheffe') ก็ังแสดงผลในตารางที่ 113

ตารางที่ 113 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยการยืมมาปญญของนักเรียนที่มารดา มีระดับการ
 ศึกษาสูง ปานกลาง ต่ำ เป็นรายคู่

ระดับการศึกษาของมารดา				
	$\bar{X}$	สูง	ปานกลาง	ต่ำ
		128.79	122.78	122.05
สูง	128.79	—	6.01	6.74*
ปานกลาง	122.78		—	0.73
ต่ำ	122.05			—

$$* p < .05$$

จากตารางที่ 113 แสดงว่านักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาสูง ได้คะแนนการ
 ยืมมาปญญมากกว่านักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
 ส่วนนักเรียนที่มารดา มีระดับการศึกษาปานกลาง ได้คะแนนการยืมมาปญญไม่แตกต่างจากนักเรียน
 ที่มารดา มีระดับการศึกษาสูงและต่ำ

ตารางที่ 114 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการฝึกภาษาพูดระหว่างนักเรียนที่ได้รับการ
การถ่ายทอดเรื่องการฝึกภาษาพูดมากและน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ได้รับการถ่ายทอดมาก	377	130.59	14.29	15.79 **
ได้รับการถ่ายทอดน้อย	315	113.48	14.07	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 114 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการฝึกภาษาพูด
ได้คะแนนการฝึกภาษาพูดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 115 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการฝึกภาษาพูดระหว่างนักเรียนที่ได้รับการ
อบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก และรักน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบรักมาก	314	129.08	14.98	9.60 **
แบบรักน้อย	342	117.66	15.42	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 115 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากได้คะแนน
การฝึกภาษาพูดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01

ตารางที่ 116 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการศึกษาระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความรุนแรงและความรุนแรง

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบความรุนแรง	312	128.19	15.85	8.02 **
แบบความรุนแรง	368	118.86	14.47	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 116 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความรุนแรงได้คะแนนการศึกษามากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความรุนแรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 114 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการฝึกภาษาพูดระหว่างนักเรียนที่ได้รับการ
การถ่ายทอดเรื่องการฝึกภาษาพูดมากและน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ได้รับการถ่ายทอดมาก	377	130.59	14.29	15.79 **
ได้รับการถ่ายทอดน้อย	315	113.48	14.07	

$$** p < .01 \quad (t_{.01} = 2.33)$$

จากตารางที่ 114 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการฝึกภาษาพูดมาก
ได้คะแนนการฝึกภาษาพูดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 115 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการฝึกภาษาพูดระหว่างนักเรียนที่ได้รับการ
อบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก และรักน้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบรักมาก	314	129.08	14.98	9.60 **
แบบรักน้อย	342	117.66	15.42	

$$** p < .01 \quad (t_{.01} = 2.33)$$

จากตารางที่ 115 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมากได้คะแนน
การฝึกภาษาพูดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01

ตารางที่ 116 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการยึดมั่นปณิธานระหว่างนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อมากและความซื่อ น้อย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
แบบความซื่อมาก	312	128.19	15.85	8.02 **
แบบความซื่อ น้อย	368	118.86	14.47	

** $p < .01$ ($t_{.01} = 2.33$)

จากตารางที่ 116 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อมาก ได้คะแนนการยึดมั่นปณิธานมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อ น้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 117 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการฝึกภาษาพูด โดยพิจารณาตาม
ฐานะความเป็นอยู่ และเพศของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ฐานะความเป็นอยู่ (ก)	2	845.68	3.46*
เพศของครอบครัว (ข)	1	3.60	0.02
ก × ข	2	37.68	0.15
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	973	244.29	

$$*p < .05 \quad (F_{2,973} = 3.00)$$

จากตารางที่ 117 แสดงว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้คะแนนการฝึกภาษาพูดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนนการฝึกภาษาพูดไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างฐานะความเป็นอยู่กับเพศของครอบครัว

ตารางที่ 118 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการฝึกภาษาพูด โดยพิจารณาตามการ
ถ่ายทอดเรื่องการฝึกภาษาพูด และชนิดของครอบครัว

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
การถ่ายทอดเรื่องการฝึกภาษาพูด (ก)	1	50216.18	248.87 **
ชนิดของครอบครัว (ข)	1	67.66	0.34
ก × ข	1	2.35	0.01
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	688	201.78	

** $p < .01$ ($F_{1,688} = 6.69$)

จากตารางที่ 118 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการฝึกภาษาพูดมาก
ได้คะแนนการฝึกภาษาพูดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 (คะแนนเฉลี่ยการฝึกภาษาพูดของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 130.59 กลุ่มที่
ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 113.48) ส่วนนักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยวได้คะแนน
การฝึกภาษาพูดไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการ
ถ่ายทอดเรื่องการฝึกภาษาพูดกับชนิดของครอบครัว

ตารางที่ 119 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการฝึกนาบุญ โดยพิจารณาตาม
การถ่ายทอดเรื่องการฝึกนาบุญ และฐานะความเป็นอยู่

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
การถ่ายทอดเรื่องการฝึกนาบุญ (ก)	1	49207.50	244.20 **
ฐานะความเป็นอยู่ (ข)	2	269.61	1.34
ก × ข	2	60.08	0.30
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	686	201.51	

** $p < .01$ ($F_{1,686} = 6.69$)

จากตารางที่ 119 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการฝึกนาบุญมาก
ได้คะแนนการฝึกนาบุญมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 (คะแนนเฉลี่ยการฝึกนาบุญของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 130.59 กลุ่มที่
ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 113.48) ส่วนนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันได้
คะแนนการฝึกนาบุญไม่แตกต่างกัน และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการถ่ายทอดเรื่องการฝึกนาบุญ
กับฐานะความเป็นอยู่

ตารางที่ 120 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการฝึกภาษาพูด โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	95.46	0.41
การอบรมเลี้ยงดูแบบรัก (ข)	1	20595.68	88.64 **
ก × ข	2	66.44	0.29
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	650	232.35	

** $p < .01$ ($F_{1,650} = 6.69$)

จากตารางที่ 120 แสดงว่า นักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้คะแนนการฝึกภาษาพูด ไม่แตกต่างกัน ส่วนนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก ได้คะแนนการฝึกภาษาพูด มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยการฝึกภาษาพูด ของกลุ่มรักมาก เท่ากับ 129.08 กลุ่มรักน้อย เท่ากับ 117.66) และไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของมารดากับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

ตารางที่ 121 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการฝึกภาษาพูด โดยพิจารณาตาม
ระดับการศึกษาของมารดา และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของมารดา (ก)	2	997.97	4.40*
การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (ข)	1	14030.93	61.90**
ก × ข	2	103.20	0.46
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	674	226.66	

* $p < .05$ ($F_{2,674} = 3.01$)

** $p < .01$ ($F_{1,674} = 6.69$)

จากตารางที่ 121 แสดงว่านักเรียนที่มารดามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ได้
คะแนนการฝึกภาษาพูด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่ได้รับการอบรม
เลี้ยงดูแบบควบคุมมาก ได้คะแนนการฝึกภาษาพูดมากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม
น้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยการฝึกภาษาพูดของกลุ่มควบคุมควบคุมมาก เท่ากับ
128.19 กลุ่มควบคุมน้อย เท่ากับ 118.86) แต่ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของ
มารดากับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม

ตารางที่ 122 การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนการศึกษานิสิต โดยพิจารณาตามระดับการศึกษาของนิสิต ระดับการศึกษาของมารดา และการถ่ายทอดเรื่องการศึกษานิสิต

แหล่งความแปรปรวน	df	MS	F
ระดับการศึกษาของนิสิต (ก)	2	56.77	0.28
ระดับการศึกษาของมารดา (ข)	2	392.09	1.93
การถ่ายทอดเรื่องการศึกษานิสิต (ค)	1	46243.73	237.79 **
ก × ข	4	95.34	0.47
ก × ค	2	8.37	0.04
ข × ค	2	11.28	0.06
ก × ข × ค	4	135.89	0.67
ความแปรปรวนภายในกลุ่ม	674	202.88	

** $p < .01$ ($F_{1,674} = 6.69$)

จากตารางที่ 122 แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างกันได้คะแนนการศึกษานิสิตไม่แตกต่างกัน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาแตกต่างกันได้คะแนนการศึกษานิสิตไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดเรื่องการศึกษานิสิตมาก ได้คะแนนการศึกษานิสิตมากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (คะแนนเฉลี่ยการศึกษานิสิตของกลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดมาก เท่ากับ 130.59 กลุ่มที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย เท่ากับ 113.48)

นอกจากนี้ ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนิสิตกับระดับการศึกษาของมารดา ระดับการศึกษาของนิสิตกับการถ่ายทอดเรื่องการศึกษานิสิต และระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องการศึกษานิสิต

ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของนิสิตกับระดับการศึกษาของมารดากับการถ่ายทอดเรื่องการศึกษานิสิต

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในเรื่องปริมาณการได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจของนักเรียน

1. เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจของ
ไทย 5 ก้าน ได้แก่ ความซื่อสัตย์ การมีสัมมาคารวะ คอบิคารมารท และผู้มีอาวุโส ความ
เอื้อเฟื้อ ความกตัญญูทดแทน และการมีคณาบญ ระหว่างนักเรียนที่

1.1 มาจากชนิกของครอบครัวที่แตกต่างกัน

1.2 มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน

1.3 นิกามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

1.4 มารคามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่าง

2.1 ชนิกของครอบครัว กับฐานะความเป็นอยู่

2.2 ระดับการศึกษาของนิกากับระดับการศึกษาของมารคาม

ในเรื่องปริมาณการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจของนักเรียน

1. เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจของไทย 5 ก้าน

ระหว่างนักเรียนที่

1.1 มีเพศต่างกัน

1.2 มาจากชนิกของครอบครัวที่แตกต่างกัน

1.3 มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน

1.4 นิกามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

1.5 มารคามีระดับการศึกษาแตกต่างกัน

1.6 ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจมาจน้อยแตกต่างกัน

- 1.7 ได้รับการยอมรับเลี้ยงดูแบบรักมากน้อยแตกต่างกัน
- 1.8 ได้รับการยอมรับเลี้ยงดูแบบควบคุมมากน้อยแตกต่างกัน

2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง

- 2.1 ทัศนคติของครอบครัว กับฐานะความเป็นอยู่
- 2.2 ทัศนคติของครอบครัว กับปริมาณการได้รับการถ่ายทอด
- 2.3 ฐานะความเป็นอยู่ กับปริมาณการได้รับการถ่ายทอด
- 2.4 ระดับการศึกษาของมารดา กับการยอมรับเลี้ยงดูแบบรัก
- 2.5 ระดับการศึกษาของมารดา กับการยอมรับเลี้ยงดูแบบควบคุม
- 2.6 ระดับการศึกษาของบิดา กับระดับการศึกษาของมารดา กับ

ปริมาณการได้รับการถ่ายทอด

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2522 ของโรงเรียน
รัฐบาล ตั้งกติกกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน
979 คน เป็นชาย 523 คน หญิง 456 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น
(Stratified Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

12 ฉบับ ได้แก่

1. แบบสอบถามความซื่อสัตย์
2. แบบสอบถามการมีสัมมาคารวะก่อนบิดามารดาและผู้มีอาวุโส
3. แบบสอบถามความเอื้อเฟื้อ

4. แบบสอบถามความกตัญญูทุกเวที
5. แบบสอบถามการปีนเขาบุญ
6. แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์
7. แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องการมีสมาธิการระวังกิจการและบุญอายุโส
8. แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องความเชื่อเพื่อ
9. แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูทุกเวที
10. แบบสอบถามการถ่ายทอดเรื่องการปีนเขาบุญ
11. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก
12. แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูแบบความซื่อ

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยออกเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยนำแบบสอบถามไปให้นักเรียนทำในชั้นเรียน ผู้วิจัยได้อธิบายวิธีการตอบพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ ตามคำชี้แจงในแบบสอบถาม และดูแลให้นักเรียนตอบให้ครบทุกข้อ นักเรียนส่วนมากใช้เวลาในการทำประมาณ 1 ชั่วโมง 45 นาที หลังจากนั้นก็ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เกี่ยวกับคะแนนการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจ 5 ด้าน ตอนที่ 2 เกี่ยวกับคะแนนการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจ 5 ด้าน ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยใช้สถิติค่าที (t - test) ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2 กลุ่ม และใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) เมื่อมีมากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจะทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีทดสอบของเชอร์เฟ (Scheffe') หรือกันแน (Duncan)

ในการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 2 ตัว หรือมากกว่า ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) แบบแฟคทอเรียล (Factorial Design)

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจของไทย 5 ด้าน

1. นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยว ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย

2. นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ การมีสัมมาการวัธ ความเอื้อเฟื้อ และการยกย่องบุญ ไม่แตกต่างกัน แต่ นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่ำ ได้รับการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูมากกว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ปานกลางได้รับการถ่ายทอดเรื่องความกตัญญูแตกต่าง ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่สูงและต่ำ

3. นักเรียนที่ตามีระดับการศึกษาสูง ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้านมากกว่า นักเรียนที่ตามีระดับการศึกษาต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ส่วนนักเรียนที่ตามีระดับการศึกษากว่าปานกลาง ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้านไม่แตกต่างจากนักเรียนที่ตามีระดับการศึกษาสูงและต่ำ

4. นักเรียนที่มารคามีระดับการศึกษาสูง ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้านมากกว่านักเรียนที่มารคามีระดับการศึกษาต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรือ .01 ส่วนนักเรียนที่มารคามีระดับการศึกษากว่าปานกลาง ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มารคามีระดับการศึกษาสูงและต่ำ

5. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างฐานะความเป็นอยู่กับชนิดของครอบครัว และปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของบิดากับระดับการศึกษาของมารดา

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจของไทย 5 ก้าน

1. นักเรียนหญิงมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ก้าน มากกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยว มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ก้าน ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย

3. นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน มีการอนุรักษ์เรื่องความซื่อสัตย์ การมีสัมมาคารวะ ความเอื้อเฟื้อ ความกตัญญูทดแทน ไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่ำ มีการอนุรักษ์เรื่องการยกยอปอปั้นมากกว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่สูง มีการอนุรักษ์เรื่องการยกยอปอปั้น ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ปานกลางและต่ำ

4. นักเรียนที่จบการศึกษาระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีการอนุรักษ์เรื่องความซื่อสัตย์ การมีสัมมาคารวะ และความกตัญญูทดแทนที่มากกว่านักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาปานกลางและต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาปานกลางมีการอนุรักษ์ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาต่ำ

นักเรียนที่จบการศึกษาระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีการอนุรักษ์เรื่องความเอื้อเฟื้อ และการยกยอปอปั้นมากกว่านักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาปานกลาง มีการอนุรักษ์ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาสูงและต่ำ

5. นักเรียนที่จบการศึกษาระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีการอนุรักษ์เรื่องความซื่อสัตย์ การมีสัมมาคารวะ ความกตัญญูทดแทน และการยกยอปอปั้น มากกว่านักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาปานกลางมีการอนุรักษ์ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาสูงและต่ำ

นักเรียนที่จบการศึกษาระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีการอนุรักษ์เรื่องความเอื้อเฟื้อมากกว่านักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาปานกลางและต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาปานกลาง มีการอนุรักษ์ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่จบการศึกษามัธยมศึกษาต่ำ

6. นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้านมากมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

7. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

9. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่าง

ฐานะความเป็นอยู่ กับลักษณะของครอบครัว

การถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน กับลักษณะของครอบครัว

การถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน กับฐานะความเป็นอยู่

ระดับการศึกษาของมารดา กับการอบรมเลี้ยงดูแบบรัก

ระดับการศึกษาของมารดา กับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม

ระดับการศึกษาของบิดา กับระดับการศึกษาของมารดา กับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน

การอภิปรายผล

ในการอภิปรายผลผู้วิจัยจะกล่าวถึงผลการวิจัยในเรื่องการถ่ายทอดความรู้ไปกับการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน

จากผลการวิจัยในเรื่องการถ่ายทอดพบว่า นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดมากในเรื่องวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มีการอนุรักษ์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย ผลที่

ไคสนิมสนุนสมมติฐานข้อที่ 12 ซึ่งแสดงว่านักเรียนที่บิดามารดาหรือผู้ใหญ่ในบ้านให้การสั่งสอน และการทำเป็นตัวอย่างให้เพิ่มมาก มีความซื่อสัตย์ มีสัมมาคารวะ เชื่อฟัง กตัญญูต่อเวที และยิ่กมาบุญ มากกว่านักเรียนที่ได้รับการสั่งสอนและการทำเป็นตัวอย่างน้อย การที่เด็กจะมีการอนุรักษมากหรือน้อยนั้นผู้วิจัยสันนิษฐานว่าอาจขึ้นกับปัจจัยอื่นๆ อีกเช่น ลักษณะของเด็ก เด็กที่หัวอ่อน เชื่อฟังผู้ใหญ่ ก็น่าจะมีการอนุรักษมากกว่าเด็กที่หัวดื้อ นอกจากนั้นอาจขึ้นอยู่กับวิธีการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ภูมิหลังทางครอบครัว ฯลฯ

ในเรื่องวิธีการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ผู้วิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากมีการอนุรักษวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 14 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบคเกอร์ (Becker. 1964 : 191 - 192 อ้างอิงมาจาก กวงเกี้ยน พินชุนนาวัน และเพ็ญแข ประจักษ์จินิก 2520 : 25) ที่ว่า เด็กที่ถูกเลี้ยงดูแบบควบคุมมากจะมีลักษณะที่น่าพอใจคือ เชื่อฟัง สุภาพเชื่อฟัง แขนงลักษณะซื่อสัตย์ เก็บตัว ใจน้อย และชอบฟังผู้ใหญ่ ซึ่งลักษณะประการหลังเป็นสิ่งที่ไม่ว่าสมมติฐานใหม่ในตัวเด็ก ถึงแม้บิดามารดาจะไม่ควรใช้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมาก กล่าวคือไม่ควรออกคำสั่ง และควบคุมการกระทำของบุตร ในเรื่องต่างๆ อยู่เสมอ โดยไม่ยอมให้บุตรเป็นหัวของตัวเอง แต่ควรให้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักษามาก เพราะจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษามาก ก็มีการอนุรักษวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่านักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบรักษาน้อย ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ 13 และสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการบุคลิกภาพของอีริกสัน (Erickson) ที่ว่า การที่บิดามารดาให้ความรักความอบอุ่นแก่บุตรอย่างพอเพียง จะทำให้บุตรมีความมั่นคงทางอารมณ์และเกิดความรู้สึกมีใจในความเป็นไปในโลกนี้ นอกจากนี้เซียร์สและคณะ (Sears, Maccoby, and Levin) ก็กล่าวไว้อย่างชัดเจนว่า ความรักของบิดามารดาเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาจริยธรรมในเด็ก (กวงเกี้ยน พินชุนนาวัน และเพ็ญแข ประจักษ์จินิก 2520 : 23) และจากการประมวลผลการศึกษาค้นคว้าในประเทศไทยของกวงเกี้ยน พินชุนนาวัน (กวงเกี้ยน พินชุนนาวัน และเพ็ญแข ประจักษ์จินิก 2520 : 24) ที่ว่า เด็กและวัยรุ่นไทยที่ได้รับการรักจากผู้เลี้ยงดูมากมีลักษณะความรับผิดชอบ วินัยทางสังคม และ

ความเชื่อเพื่อสูงกว่าเขาว่าคนที่ได้รับความรักน้อยอย่างเขานั้นได้ ฉะนั้นผลการวิจัยในประเทศไทย จึงสอดคล้องกับผลการวิจัยในต่างประเทศ และเป็นเครื่องยืนยันว่า ความรักของนิทานมารคาเป็น สิ่งที่สำคัญมากต่อการมีลักษณะอันดีงามของบุตร ทั้งนิทานมารคาจึงควรให้การอบรมเลี้ยงดูแบบ รักมาก กล่าวคือ แสดงความสนิทสนม รักใคร่ ชื่นชม สนใจทุกซ่ซุซ และช่วยแก้ปัญหาให้ บุตรซึ่งนอกจากจะทำให้บุตรมีการอนุรักษมากแล้ว ยังอาจจะส่งผลให้เกิดการอนุรักษในระยะยาว มากกว่าบุตรที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมากอีกด้วย เพราะถ้าเด็กได้รับการอบรมเลี้ยงดู แบบควบคุม เด็กอาจจะเขินอายและทำตามคำสั่งสอนของผู้ใหญ่ในขณะที่ยังมีผู้ใหญ่ควบคุมอยู่เท่านั้น แต่เมื่อพ้นจากการควบคุม เด็กก็อาจจะเลิกทำสิ่งที่ยุใหญ่เคยสั่งสอนมาแล้ว

นอกจากนี้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักของนิทานมารคายังมีความสัมพันธ์กับการถ่ายทอดทาง วัฒนธรรม การที่ทฤษฎีของเซียร์สและคณะ (Sears, Maccoby, and Levin. 1957 : 372) อ้างอิงมาจากทวงเก็อน ทิซุมนาวัน และเพ็ญแข ประทมจิราภิก 2520 : 23) กล่าวว่า เด็กจะต้องเรียนรู้ที่จะเกิดความรักความพอใจในผู้เลี้ยงดูตน ก่อนที่เด็กจะยอมรับการถ่ายทอด ลักษณะทางสังคมจากบุคคลนั้น นอกจากนี้เด็กจะต้องเกิดความรักในผู้เลี้ยงดูตนเป็นอันดับแรก ก่อนที่จะสามารถรักบุคคลอื่นๆ และยอมรับแบบบุคคลอื่นๆ ต่อไป ทั้งนี้นิทานมารคาจึงควรให้การ อบรมเลี้ยงดูแบบรักมาก ความรู้ไปกับการสั่งสอนและการทำเป็นตัวอย่างที่ดีให้บุตร

ทางกานภูมิหลังทางครอบครัว ผู้วิจัยพบว่า ในเรื่องของครอบครัว นักเรียน ที่มาจากครอบครัวเดี่ยวมีการอนุรักษวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน ไม่แตกต่างจากนักเรียน ที่มาจากครอบครัวขยาย ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 8 และในเรื่องการถ่ายทอดก็พบว่า นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดี่ยว ได้รับการถ่ายทอดไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัว ขยายซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 อีกเช่นกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า อาจเนื่องมาจาก สาเหตุ 3 ประการ กล่าวคือ ประการแรกในครอบครัวเดี่ยวนิทานมารคามีความใกล้ชิดกับบุตรมาก ประกอบกับมีญาติผู้ใหญ่คอยช่วยสั่งสอน ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของนิทานมารคาที่จะต้องสั่งสอนอย่าง เต็มที่ ซึ่งต่างจากครอบครัวขยายที่บางเวลานิทานมารคาอาจจะปล่อยให้ญาติผู้ใหญ่ ที่จะให้การสั่งสอน หรือประการที่สองลักษณะของครอบครัวเดี่ยวบางครอบครัวอาจเป็นแบบ

ครอบครัวที่อยู่ในครอบครัวขยาย กล่าวคือ บ้านของนิคมารคาอยู่ในบริเวณเดียวกับบ้านของปู่ย่า ตายาย จึงมีผลทำให้เกิดได้รับการสั่งสอนจากนิคมารคาและปู่ย่าตายายเหมือนกับเด็กที่อยู่ในครอบครัวขยาย หรือประการที่สามตามลักษณะของสังคมไทย ญาติพี่น้องที่เคยอยู่ในครอบครัวทั้งเดิมเกี่ยวกับมาก่อนจะมีความรู้สึกรักใคร่ คิดถึง ห่วงใย และอื่นๆ ผูกพันกันอย่างแนบแน่นและลึกซึ้ง (กวงทิพย์ เรื่องสุริยะพงศ์ 2521 : 48) ทั้งนี้จึงทำให้คนที่แต่งงานออกไปแล้วมีการติดต่อกับคนในครอบครัวทั้งเดิมของตนอยู่เสมอ ทำให้เด็กมีโอกาสดำเนินการสั่งสอน ได้เห็นตัวอย่างจากญาติผู้ใหญ่ของตนเพิ่มขึ้น ด้วยเหตุนี้ปริมาณการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจของครอบครัวเดิมจึงมีพอๆ กับของครอบครัวขยาย ทำให้นักเรียนที่มาจากครอบครัวเดิมมีการอนุรักษ์ไม่แตกต่างจากนักเรียนที่มาจากครอบครัวขยาย ก็อาจเป็นไปได้

ส่วนในเรื่องฐานะความเป็นอยู่พบว่า นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกันมีการอนุรักษ์และได้รับการถ่ายทอดเรื่องความซื่อสัตย์ การมีสัมมาการะ และความเชื่อเพื่อไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 9 และข้อที่ 12 ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นเพราะภาวะเศรษฐกิจที่ไม่ดีเคืองในปัจจุบัน ทำให้บุคคลทุกระดับฐานะเล็งเห็นความสำคัญของการหาหากินเป็นอันดับแรก และให้เวลาต่อการสั่งสอนอบรมบุตรน้อย ซึ่งข้อนี้อาจทำให้การสั่งสอนอบรมบุตรในครอบครัวต่างฐานะไม่มีความแตกต่างกันนัก

ในด้านความกตัญญูต่อเวทพบว่า นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน มีการอนุรักษ์ไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่ำได้รับการถ่ายทอดมากกว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่สูง ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า อาจเนื่องมาจากครอบครัวที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่ำ นิคมารคามักจะช่วยให้บุตรตระหนักถึงความลำบากในการหาเลี้ยงชีพหาเพื่อเลี้ยงดูและส่งผลให้บุตรได้เรียน การสั่งสอนจึงมักเน้นในเรื่องให้บุตรตอบแทนบุญคุณ

ด้านการยึดมั่นปณิธานพบว่า นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่แตกต่างกัน ได้รับการถ่ายทอดไม่แตกต่างกัน แต่นักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่ำ มีการอนุรักษ์มากกว่านักเรียนที่มีฐานะความเป็นอยู่ปานกลาง ทั้งนี้ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า อาจเป็นเพราะผู้ที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่ำ คิดว่า

การที่คนมีความเป็นอยู่อย่างลำบากในขณะนี้ คงเนื่องมาจากเคยทำกรรมไม่ดีไว้ จึงส่งผลให้
คนได้รับความลำบาก ส่วนผู้ที่ฐานะความเป็นอยู่ปานกลาง มีความเป็นอยู่ที่สบายกว่า จึงทำ
ให้นึกถึงเรื่องบาปบุญน้อยกว่า

ในเรื่องระดับการศึกษาของนิคม มารดาพบว่า นักเรียนที่นิคม มารดามีระดับ
การศึกษาสูงมีการอนุรักษและได้รับการถ่ายทอดวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากกว่า
นักเรียนที่นิคม มารดามีระดับการศึกษาต่ำ ซึ่งไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3, 4 และ ข้อ 10,
11 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านิคมมารดาที่มีระดับการศึกษาสูงอาจมองเห็นความสำคัญของวัฒนธรรม
ทางจิตใจเหล่านี้ว่าเป็นสิ่งที่ทำงาน และมีวิธีการถ่ายทอดที่ดีกว่า ประกอบกับเด็กอาจจะอยู่ใน
สิ่งแวดล้อมที่ดีกว่า ทำให้เด็กได้เห็นแบบอย่างที่ดี เป็นผลให้เด็กมีการอนุรักษมากกว่าเด็กที่
นิคมมารดามีระดับการศึกษาต่ำ

ในเรื่องเพศพบว่า นักเรียนหญิงมีการอนุรักษวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้านมาก
กว่านักเรียนชาย ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 7 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของวารินทร
ม่วงสุวรรณ (2517) ในเรื่องความเชื่อถือ และการวิจัยของ ดาวรร รอดเทศ (2523)
วิวัฒน์ อิศวานิชย์ (2523) เมธี โพธิ์พันธ์ (2523) สมโชค พูลนวม (2523) และ
อุบลรัตน์ โพธิ์โกสุม (2523) ในเรื่องความเชื่อถือ นอกจากนั้นทางเกื้อน พันธมนาวิน
และเพ็ญแข ประจณีจิณิก (2520) ยังพบว่า ในกลุ่มนักเรียนอายุประมาณ 13 - 15 ปี
(ชั้น ม.ศ. 1) หญิงมีพัฒนาการทางจริยธรรมสูงกว่าชายอย่างเห็นได้ชัด ผู้วิจัยเห็นว่าใน
สังคมไทย เพศหญิงเป็นพวกอนุรักษนิยม พยายามรักษามโนธรรมนิยม และคุณธรรมต่างๆ
ของประเทศไว้มากกว่าเพศชาย

ในเรื่องการศึกษานิสัยสันตระหว่างตัวแปร จากผลการวิจัยไม่พบนิสัยสันตระหว่าง
ตัวแปรที่ศึกษาทั้งในเรื่องการถ่ายทอดและการอนุรักษวัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน ซึ่งไม่
สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 5, 6 และ 15 - 20 แสดงว่า ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร
ที่ศึกษา ไม่ว่าจะเป็นนิสัยทางครอบครัว หรือแบบการอบรมเลี้ยงดู ที่ทำให้การได้รับการ
ถ่ายทอด และการอนุรักษของนักเรียนแตกต่างกัน ทั้งนี้ผู้วิจัยคิดว่าอาจจะมีตัวแปรอื่น เป็นต้นว่า

สภาพแวดล้อมของเด็ก เช่น การอาศัยอยู่ในตัวเมืองที่ไม่ใช่สลัม สลัม และชานบท หรือ การได้เห็นแบบอย่างจากบุคคลอื่นที่ไม่ใช่บิดามารดาและผู้ใหญ่ในบ้าน ซึ่งตัวแปรเหล่านี้อาจมีความสัมพันธ์ร่วมกับตัวแปรที่ผู้วิจัยศึกษาก็เป็นได้

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางแก่ผู้ที่จะทำการศึกษาเรื่องนี้ให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นว่าควรออกแบบการวิจัยใหญ่ในรูปการทดลอง เพื่อวัดพฤติกรรมการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจประกอบการใช้แบบสอบถาม

จากผลการวิจัยที่พบว่า นักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดมาก ซึ่งหมายถึงได้รับการสั่งสอน และการทำให้เห็นเป็นตัวอย่างมาก มีการอนุรักษ์มากกว่านักเรียนที่ได้รับการถ่ายทอดน้อย ดังนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรไ้มีการศึกษาถึงลักษณะของตัวแบบที่จะส่งผลให้เกิดมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางจิตใจทั้ง 5 ด้าน มากขึ้น

ในเรื่องกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร เพียงระดับเดียว ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะมีการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นเรียนอื่นและศึกษาทั้งนักเรียนในกรุงเทพและต่างจังหวัด เพื่อให้ผลการวิจัยที่ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น เป็นต้นว่าสภาพแวดล้อม และลักษณะของเด็ก ร่วมกับตัวแปรภูมิหลังทางครอบครัว และแบบการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งอาจมีผลทำให้การได้รับการถ่ายทอด และการอนุรักษ์ของนักเรียนแตกต่างกันได้

บรรณานุกรม

การวัฒนธรรม, กรม วัฒนธรรมฉบับที่ 2 ภัคดีประทีป 2496, 97 หน้า

กรุณา กิจชัยน์ ความสัมพันธ์ระหว่าง ความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน - ภายนอกคนและคุณธรรมแห่งพลเมืองก็ ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2517, 112 หน้า

จรรยา สุวรรณทัต และ กวงเกี้ยน พันธุมภาวิน พฤติกรรมศาสตร์เล่ม 1 พื้นฐานความเข้าใจทางจิตวิทยา ไทยวัฒนาพานิช 2521, 110 หน้า

กวงเกี้ยน พันธุมภาวิน ตำราจิตวิทยา การพัฒนาจริยธรรม สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ 2522, 84 หน้า

กวงเกี้ยน พันธุมภาวิน และ เพ็ญแข ประจันปัจฉินิก จริยธรรมของเยาวชนไทย รายงานการวิจัยฉบับที่ 21 การศาสนา 2520, 339 หน้า

กวางทิพย์ เรืองสุริยะพงศ์ กรอบทฤษฎีและกรณีศึกษาในเคหะชุมชนคลองจั่น ปริชญานิพนธ์ ร.ม. คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 106 หน้า

เกษ วิโย การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการด้านการศึกษาให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กนักเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูต่างกัน ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 106 หน้า

ถาวร รอดเทศ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาเหตุผลทางหลักธรรมศาสนากับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย ปริชญานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 109 หน้า

ทิพนันท์ นาคะตะ คุณค่าของพุทธศาสนาในการบริหารราชการ วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์ 2509, 185 หน้า

ทิพย์สุภา นิลสินธพ ความสัมพันธ์ระหว่างพัฒนาการทางจริยธรรมกับการอบรมเลี้ยงดูเด็ก
ก่อนวัยเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2523, 58 หน้า

นิภา บุญศรีสวัสดิ์ การศึกษาความมีน้ำใจของครู ความอยากรู้อยากเห็น ความเอื้อเฟื้อ
และเพทุบาย ของนักศึกษาปีที่ 1 - 4 วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยานิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2517, 77 หน้า

บัญชา แก้วส่อง การเปรียบเทียบพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กวัยรุ่นในสังคมเมืองและชนบท
ที่มีการอบรมเลี้ยงดูและแบบการศึกษากัน วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2522, 90 หน้า

ประภาเพ็ญ สุวรรณ ทัศนคติ : การวัด การเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย ไทยวัฒนาพานิช
2520, 143 หน้า

ประเสริฐ ชูสิงห์ การศึกษาค่านิยมทางสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตการศึกษา
2 ปีการศึกษา 2517 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2518, 125 หน้า

พนั จันทรวีระกุล ความสัมพันธ์ระหว่างความอยากรู้อยากเห็น ทัศนคติแบบเชื่ออำนาจภายใน
ภายนอกตน และความสามารถในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และประถม
ปีที่ 7 วิทยานิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ศึกษาร่วม
มือของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าวิจัย 2515, 98 หน้า

พจนานุกรมไทย สมบูรณ์ - ทัศนียที่สุก สุภา 2520, 1142 หน้า

พะยอม แก้วกำเนิด วัฒนธรรมไทยเกี่ยวกับพระพุทธศาสนา หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการ
ฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ (มปป.), 70 หน้า

ไพฑูรย์ เกื้อแก้ว ลักษณะสังคมไทย เลียงเชียงจางเจริญ 2515, 444 หน้า

เมธี โพธิ์พินันท์ ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์ และความ
ซื่อสัตย์ของเด็กไทย ปรินฎาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2523, 107 หน้า

รัตนาศรี สติทานนท์ วิเคราะห์สถานการณ์พระร่วงในแง่วัฒนธรรม ปรินฎาณิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2520, 220 หน้า

วารินทร์ ม่วงสุวรรณ ความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและแบบควบคุม
ความเชื่อฟังและวินัยทางสังคม ปรินฎาณิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร ศึกษารวบรวมเนื้อหาของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก
2517, 189 หน้า

วิจิตรวาทการ, หลวง "วัฒนธรรมสุโขทัย" วิจิตรวาทการอนุสรณ์ เล่ม 2 รัชการมณฑ
การพิมพ์ 2505,

วิวัฒน์ อิศวานิชย์ ความสัมพันธ์ระหว่างวินัยในตนเองกับความซื่อสัตย์ของเด็กไทย ปรินฎาณิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 68 หน้า

ศาสนศาสตร์และวัฒนธรรม, ธรรม สามศาสนาและวัฒนธรรม พิมพ์ 2519, 110 หน้า

สมโชค พุดนวม ความสัมพันธ์ระหว่างความซื่อสัตย์กับความรู้รักกับนิคมขอม ปรินฎาณิพนธ์ กศ.ม.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2523, 63 หน้า

เสวิมเกียรติ พรหมบุญ อิทธิพลของการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อคุณธรรมแห่งพลเมืองของเด็กนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดร้อยเอ็ด ปรินฎาณิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร 2523, 136 หน้า

สุจิต บุญนงการ บรรณาธิการ มนุษยกับสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521, 301 หน้า

สุนทร โคมิน และสมิท สัมภักการ ค่านิยมและระบบค่านิยมไทย : เครื่องมือในการ
สำรวจวิจัย สถาบันวิจัยพัฒนาบริหารศาสตร์ 2522, 355 หน้า

สุวัฒนา เขี่ยมหอรพวรรณ การเปลี่ยนแปลงค่านิยมเกี่ยวกับความมีอาวุโสในสังคมไทย
ปริญญาโท ค.ม. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2515, 87 หน้า

อนุমানราชชน, พระยา วัฒนธรรมเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 5 ราชบัณฑิตยสถาน 2513,
83 หน้า

อานนท์ อภาภิรม สังคมวิทยา แพรวพิทยา 2516, 182 หน้า

อานนท์ อภาภิรม สังคม วัฒนธรรม และประเพณีไทย แพรวพิทยา 2519, 146 หน้า

อุบลรัตน์ ไชยโกศล การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการยอมรับและคุณค่าของ
เก๋ไก๋ไทย ปริญญาโท ค.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2523, 67 หน้า

Bierstedt, Robert Samuelson, Paul A. Meehan, Eugene J. Modern
Social Science. McGraw - Hill Inc., 1964.

Bryan, James H. and Perry London. "Altruistic Behavior by Children,"
Psychological Bulletin. 73 : 200 - 211, March 1970.

Burr, Wesley R. and others ed. Contemporary Theories about the
Family. New York, The Free Press, 1979. 668 p.

Chantha Suvannathat. "The inculcation of values in Thai children,"
in International Social Science Journal. p. 477 - 485.
France, Imprimerie des Presses Universitaires de France, Unesco,
1979.

Cuber, John F. Sociology : A Synopsis of Principles. 3 rd ed. New York, Appleton - Century - Crofts, Inc., 1955. 652 p.

Kluckhohn, Clyde. Mirror for Man. The Relation of Anthropology to Modern Life. New York, Whittlesey House, 1949. 313p.

Merrill, Francis E. Society and Culture : An Introduction to Sociology. 2 nd ed. Englewood Cliffs, New Jersey, Prentice - Hall, 1961. 619 p.

Midlarsky, Elizabeth. James H. Bryan and Philip Brickman. "Aversive Approval : Interactive Effects of Modeling and Reinforcement on Altruistic Behavior," Child Development. 44 : 321 - 328, June 1973.

Wright II, Burton, John P. Weiss, and Charles M. Unkovic. Perspective : An Introduction to Sociology. Illinois, The Dryden Press, 1975. 512p.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม ประกอบทัว

ข้อมูลส่วนบุคคล

แบบสอบถามตอนที่ 1 ประกอบทัวแบบสอบถามที่ 1 ถึงที่ 5

วัตถุประสงค์เรื่องความซื่อสัตย์ การมีสัมมาคารวะ
ความเอื้อเฟื้อ ความกตัญญูทวาท และ การยักนาบุญ
ตามลาคับ

แบบสอบถามตอนที่ 2 ประกอบทัวแบบสอบถามที่ 1 ถึงที่ 6

วัตถุประสงค์เรื่องความซื่อสัตย์ การมีสัมมาคารวะ
ความเอื้อเฟื้อ ความกตัญญูทวาท การยักนาบุญ และ
แบบสอบถามการยอมรับเลียงทูปแบบรักและแบบความคุม

เรียน นักเรียนทุกท่าน

ท่านเป็นผู้ที่ได้รับเลือกให้เป็นตัวแทนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ในกรุงเทพมหานคร เพื่อออกแบบสอบถามฉบับนี้
สถานีวิจัยพฤกษกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จึงขอความร่วมมือจากท่านไป ตอบข้อความเป็นจริง ตามประสบการณ์ที่
เกิดขึ้นกับตัวท่าน คำตอบที่จะไม่มีชื่อใดถูกชอใดก็ได้ เพราะแต่ละคนย่อมมีความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์แตกต่างกัน
โปรดจำไว้ว่า คำตอบของท่านมีความสำคัญมาก ฉะนั้นกรุณาตอบตามความเป็นจริง และตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบคุณอย่างสูง

คณะผู้วิจัย

สถานีวิจัยพฤกษกรรมศาสตร์

กายภาพสัมพันธ์จากสภาวิจัยแห่งชาติ

โรงเรียน.....โพธิ์.....ค่าย.....ศาสนา .....

ปี่ของทางไปรับการศึกษาสูงสุดถึงระดับ :

.....ไปจบประถมศึกษาปีที่ 4

.....จบประถมศึกษาปีที่ 4

.....จบประถมศึกษาปีที่ 7 (หรือ ม.3)

.....จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 (หรือ ม.6)

.....จบมัธยมศึกษาปีที่ 5 (หรือ ม.8)

.....ไปประกาศนียบัตรหรืออนุปริญญา

.....ไปปริญญาตรี หรือมากกว่า

ปี่ของทางไปรับการศึกษาสูงสุดถึงระดับ :

.....ไปจบประถมศึกษาปีที่ 4

.....จบประถมศึกษาปีที่ 4

.....จบประถมศึกษาปีที่ 7 (หรือ ม.3)

.....จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 (หรือ ม.6)

.....จบมัธยมศึกษาปีที่ 5 (หรือ ม.8)

.....ไปประกาศนียบัตร หรืออนุปริญญา

.....ไปปริญญาตรี หรือมากกว่า

สมาชิกในนามของทางไป.....:

.....พ่อ แม่ ลูก ๆ

.....พ่อ แม่ ลูก ๆ ญาติผู้ใหญ่ เจน

ปู่ ย่า ตา ยาย ลุง ป้า น้า อา

ทางศึกษาฐานะความเป็นอยู่ของทางอยู่ในระดับใด

.....สบายมาก

.....สบาย

.....พอใช้พอเกิน

.....ลำบาก

.....ลำบากมาก

คำสั่งแจ้งในการตอบแบบสอบถาม

ในการตอบแบบสอบถาม โปรดเรียนใส่เครื่องหมาย ✓ ลงบนช่องที่ต้องการเพียงช่องเดียว ลักษณะของแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 แบบ คือ

แบบที่ 1 เป็นเรื่องทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับตัวนักเรียน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 1 : ท่านมาโรงเรียนสายบ่อยครั้งเพียงไร

บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
1	2	3	4	5	6	7	8

ตัวอย่างที่ 2 : แม่เห็นว่าเป็นเด็กดี

จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริง	ไม่จริงมาก	ไม่จริงที่สุด
1	2	3	4	5	6	7	8

ตัวอย่างที่ 3 : เมื่อสอบแบบสอบถามมาฝากแดง แดงจะชอบพูดความการไหว้ทุกคน ด้านนักเรียนเป็นแดง นักเรียนจะพูดตามหรือไม่

ตอบทำอย่างยิ่ง	ตอบทำ	ทำ	น่าจะทำ	ไม่ทำ	ไม่ทำ	ค่อนข้างไม่ทำ	ค่อนข้างไม่ทำอย่างยิ่ง
1	2	3	4	5	6	7	8

แบบที่ 3 เป็นการถามเรื่องทั่ว ๆ ไปของพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านนักเรียน ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ 4 : เมื่อพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านเห็นนักเรียนไม่แบ่งปันของเล่นของตน ท่านเหล่านั้นจะเตือนนักเรียนทุกครั้งหรือไม่

ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
1	2	3	4	5	6	7	8

ตอนที่ 1

แบบสอบถามชุดที่ 1

1. นักเรียนเคยตั้งใจจะเตรียมตัวหนังสือตอนสอบล่วงหน้าไหม แล้วนักเรียนปฏิบัติได้ไหมในทุกครั้งหรือไม่

2. นักเรียนเคยแอบเอาหนังสือของห้องส่งเพื่อนมาโดยไม่ยอม บอกครูหรือไม่

3. ในการเล่นเกมกับเพื่อน นักเรียนให้อภัยเพื่อนเอาของมาคืนหรือไม่

4. เมื่อนักเรียนข้อสอบแล้วเก็บเงินทอนเกินมา นักเรียนทำเป็นไม่รู้บอกครูหรือไม่

5. เมื่อนักเรียนยังทำการบ้านไม่เสร็จ นักเรียนบอกครูว่าลืมเอาสมุดมาบอกครูหรือไม่

บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อย	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
1	2	3	4	5	6	7	8

6. เมื่อนักเรียนมีเงินเพื่อมาแล้ว แต่เพื่อนลืม นักเรียนเลยไม่รู้คน นักเรียนว่าชนน้อยครูงเพียงไร

น้อยที่สุด น้อยครูงมาก น้อย คนชาวน้อย คนชาวน้อยครูง
น้อยครูง น้อยครูงมาก น้อยครูง น้อยครูงมาก ไม่เคยเลย
7. -เมื่อถึงเวลาสอนจะออกของเรียน นักเรียนอยู่ท่าเรือทุกครูหรือไม่

ทุกครูง น้อยครูงมาก น้อย คนชาวน้อย คนชาวน้อยครูง
น้อยครูง น้อยครูงมาก น้อยครูง น้อยครูงมาก ไม่เคยเลย
8. เวลาสอน นักเรียนเคยลอกหรือถามครูว่าเพื่อนน้อยครูงเพียงไร

น้อยที่สุด น้อยครูงมาก น้อย คนชาวน้อย คนชาวน้อยครูง
น้อยครูง น้อยครูงมาก น้อยครูง น้อยครูงมาก ไม่เคยเลย
9. เมื่อนักเรียนนักกับเพื่อน นักเรียนเคยคิดโดยไม่รู้ครูว่าเป็นน้อยครูงเพียงไร

น้อยที่สุด น้อยครูงมาก น้อย คนชาวน้อย คนชาวน้อยครูง
น้อยครูง น้อยครูงมาก น้อยครูง น้อยครูงมาก ไม่เคยเลย
10. นักเรียนเคยลอกท่าเรือไม่รู้สาย เพื่อจะไม่ต้องไปโรงเรียนน้อยครูงเพียงไร

น้อยที่สุด น้อยครูงมาก น้อย คนชาวน้อย คนชาวน้อยครูง
น้อยครูง น้อยครูงมาก น้อยครูง น้อยครูงมาก ไม่เคยเลย
11. เมื่ออยู่ชนบระชาท่าเรือ แล้วเคกจะไปลมกับเนกาเลยสาร อยู่ท่าเรือ
นักเรียนเป็นน้อย นักเรียนจะท่าเรือหรือไม่

ต้องท่าเรืออย่างนี้ ต้องท่าเรือ ท่า นางจะท่า ไม่ท่าเรือ ไม่ท่าเรือ ต้องไม่ท่า ต้องไม่ท่าอย่างนี้

12. ป๋อ๋อฮากจะป๋อ๋อท่งกับเพี้ยน แดกถั่ววามะป๋อ๋อฮาก จังบอกแหววจะป๋อ๋อทักวามท่งเพี้ยน ถานักเรียนเบ๊นป๋อ๋อ นักเรียนจะท่วาแตนหรือไม

13. ถากูจั่วป๋อ๋อถองป๋อ๋อฮะในฮัวโมงฮอน แลละโงมฮองวามในทักเรียนท่วา นักเรียนจะท่วาฮามเพี้ยนฮือหรือไม

14. นิฮือฮองวากา 38 บาท แดกนฮายคิกนิกเบ๊น 28 บาท ท่ง ๆ ทักกูแดกท่วาเฮฮือ ถานักเรียนเบ๊นนิค นักเรียนจะท่วาแตนหรือไม

15. เป๊ยกนิกฮองฮองงานถากวาทักวาทนค ถังแหววเป๊ยกจะท่วาในฮือรท่งนิกฮาก ถานักเรียนเบ๊นเป๊ยก นักเรียนจะท่วาแตนหรือไม

16. เมอฮัวในฮือท่งเพ๊วถนค ถังบอกกัพอแมหรือผู้ใหญ่ในฮาม โคยท่งนิกฮองใหญ่ในฮาม ถานักเรียนเบ๊นค นักเรียนจะท่วาแตนหรือไม

17. ถังเบ๊นฮองนิกาท่งเรียน จังรวมฮือในฮือรเพื่อถามท่วาของ ถานักเรียนเบ๊นค นักเรียนจะท่วาแตนหรือไม

คองท่วาฮอยางยั้ง	คองท่วา	ท่วา	นากจะท่วา	ไมนากท่วา	ไมท่วา	คองไมท่วา	คองไมท่วาฮอยางยั้ง

18. ถ้านักเรียนเป็นหัวหนาหอง แล้วมีเพื่อนทำผิด นักเรียนจะรายงานให้ครูทราบ แม้ว่าเพื่อนบางคนจะไม่ชอบหรือไม่

19. ต้องทำอย่างนี้ถึง ต้องทำ ทำ นางจะทำ ไม่มาทำ ไม่ทำ ต้องไม่ทำ ต้องไม่ทำอย่างนี้ถึง
เมื่อพอแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านให้ชี้ให้แดงทางมาบ้าน แดงไม่อยากทำจริงคอมเลยงว่ามีการบานคองหานาก ถ้านักเรียนเป็นแดง นักเรียนจะทำ
แดงนี้หรือไม่

20. ต้องทำอย่างนี้ถึง ต้องทำ ทำ นางจะทำ ไม่มาทำ ไม่ทำ ต้องไม่ทำ ต้องไม่ทำอย่างนี้ถึง
เมื่อพอแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านให้ชี้ให้แดงทางมาบ้าน หนอยจะอางวาไม่ไปคามาหาหรือของเสียแดวาเพื่อไม่ให้เพื่อนยม ถ้านักเรียนเป็นหนอยนักเรียนจะทำแดงนี้หรือไม่

ต้องทำอย่างนี้ถึง ต้องทำ ทำ นางจะทำ ไม่มาทำ ไม่ทำ ต้องไม่ทำ ต้องไม่ทำอย่างนี้ถึง
ต้องทำอย่างนี้ถึง ต้องทำ ทำ นางจะทำ ไม่มาทำ ไม่ทำ ต้องไม่ทำ ต้องไม่ทำอย่างนี้ถึง

แบบสอบถามชุดที่ 2

1. เมื่อได้เรียนพบว่าผู้เรียนนอกบริเวณโรงเรียน นักเรียนเข้าไปหาความเคารพน้อยครั้งเพียงไร

น้อยที่สุด	น้อยครั้งมาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
1	2	3	4	5	6	7	8

เมื่อพบ ๆ ถ้าได้เรียนนักเรียนเรื่องงานมาก นักเรียนเข้าพบน้อยครั้งเพียงไร

น้อยที่สุด	น้อยครั้งมาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
1	2	3	4	5	6	7	8

เมื่อได้เรียนไปเพียงบางเพื่อน นักเรียนจะถามถึงเพื่อนหรืออยู่ในงานเพื่อนเพื่อหาความเคารพ ทุกครั้งหรือไม่

มากที่สุด	น้อยครั้งมาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
1	2	3	4	5	6	7	8

ถ้าได้เรียนเคยวิพากษ์วิจารณ์ในเรื่องการประพฤติทางหรือการแต่งตัวน้อยครั้งเพียงไร

มากที่สุด	น้อยครั้งมาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
1	2	3	4	5	6	7	8

เมื่อพบเพื่อนจากัดเพื่อน นักเรียนถึงเพียงครั้งเพียงไร

มากที่สุด	น้อยครั้งมาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
1	2	3	4	5	6	7	8

6. นักเรียนเคยถามผู้หาเพื่อลองภูมิความรู้ของครูบ่อยครั้งเพียงไร

บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

7. นักเรียนเคยพูดคุยในชั้นที่ปรึกษาในในห้องประชุมกำลังพูดคุยบ่อยครั้งเพียงไร

บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

8. เมื่อแนะนำอาหารไม่ถูกใจนักเรียน นักเรียนจะแนะนำบ่อยครั้งเพียงไร

บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

9. เมื่อนักเรียนต้องการสิ่งของหรือพัสดุร่วมกับเพื่อนห้องอื่น นักเรียนขอผู้หาครูที่อยู่ในห้องทุกครั้งหรือไม่

ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

10. นักเรียนเสนอขอพ่อแม่ของเพื่อน บ่อยครั้งเพียงไร

บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

11. เวลาครูแจกเอกสารมอบหมายงานแสดงความไม่พอใจ ถ้านักเรียนเป็นเด็ก นักเรียนจะทำเช่นหรือไม่

ค่อนข้างอย่างยิ่ง	ค่อนข้าง	ทำ	น่าจะทำ	ไม่ทำ	ไม่ทำ	ค่อนข้างไม่ทำ	ค่อนข้างไม่ทำอย่างยิ่ง

12. ในขณะที่แปลกาสั่งรับระหานกายเดยว เนอิฐมรายแถเกินชนเกาอหมแถมง ทำใหกวยเดยวหรกเสอแถ แกงจึนหนไปเอควาก
ถ้านกเรียนเนนแกมกเรียนจะทำเชนหรอไมเ

13. เวลาหวาหองกำลงสีจแงเรองาน จึงจะรอใหวาทอกมอนจึงแสกวานกเิกเทน ถ้านกเรียนเนคึง นกเรียนจะทำเชนหรอไมเ
คองทำอยางยิง คองทำ ทำ นาจะทำ ไมนาทำ ไมทำ คองไมทำ คองไมทำอยางยิง

14. เมอคองเกินเานพอนเทกำลงนงคุยอย จึงจะมหลงแสวคอย า เกินเานไป ถ้านกเรียนเนคึง นกเรียนจะทำเชนหรอไมเ
คองทำอยางยิง คองทำ ทำ นาจะทำ ไมนาทำ ไมทำ คองไมทำ คองไมทำอยางยิง

15. ทุมชอบทานคำถานครุ ใยใสำแสลง หรวคำทรกินในทุมกเรียน เพอใหเกิจวานสมก ถ้านกเรียนเนทุม นกเรียนจะทำเชนหรอไมเ
คองทำอยางยิง คองทำ ทำ นาจะทำ ไมนาทำ ไมทำ คองไมทำ คองไมทำอยางยิง

16. เมอนเาเรียกใยชอบทานคำลงดูไหรทหน คอยจึนลกไปทำใหวาอากรระแทกระหน ถ้านกเรียนเนคอย นกเรียนจะทำเชนหรอไมเ
คองทำอยางยิง คองทำ ทำ นาจะทำ ไมนาทำ ไมทำ คองไมทำ คองไมทำอยางยิง

17. เมอพอนเาวาแง แงจะบอนพอนเ ถ้านกเรียนเนแง นกเรียนจะทำเชนหรอไมเ
คองทำอยางยิง คองทำ ทำ นาจะทำ ไมนาทำ ไมทำ คองไมทำ คองไมทำอยางยิง

คองทำอยางยิง คองทำ ทำ นาจะทำ ไมนาทำ ไมทำ คองไมทำ คองไมทำอยางยิง

18. นพทั๑ปเพ๑ชน ๑ เท๑มค๑นแก๑เค๑นล๑นท๑กล๑ม ก๑ห๑วเร๑วระ๑ยอ๑ยง๑ส๑น๑ก๑ต๑น๑น ถ๑น๑กเ๑รีย๑นเ๑น๑ม๑พ น๑กเ๑รีย๑นจะ๑ท๑าเช๑น๑น๑ห๑ร๑อ๑ไม๑

ค๑อง๑ท๑า๑ย๑าง๑ย๑ง	ค๑อง๑ท๑า	ท๑า	น๑า๑จะ๑ท๑า	ไม๑น๑า๑ท๑า	ไม๑ท๑า	ค๑อง๑ไม๑ท๑า	ค๑อง๑ไม๑ท๑า๑ย๑าง๑ย๑ง
๑ว๑น๑ช๑อม๑ท๑า๑ท๑า๑ล๑อ๑ล๑ย๑น๑ก๑ร๑ย๑า๑ท๑า๑ท๑าง	ค๑ำ๑พ๑ด๑ช๑อง๑ค๑ร๑ู	น๑ก๑เ๑รีย๑น๑ช๑อม๑ท๑า๑ย๑าง๑ว๑น๑ห๑ร๑อ๑ไม๑					

ช๑อม๑ย๑าง๑ย๑ง	ช๑อม๑น๑า๑ก	ช๑อม	ค๑อม๑ช๑าง๑ช๑อม	ไม๑ค๑อย๑ช๑อม	ไม๑ช๑อม	ไม๑ช๑อม๑น๑า๑ก	ไม๑ช๑อม๑ย๑าง๑ย๑ง
๑เว๑ล๑า๑ท๑พ๑อ๑แม่๑คว๑า๑ห๑ร๑อ๑ส๑ง๑ส๑อม	เล๑ก๑จะ๑เ๑ก๑ร๑ช๑แ๑ล๑ะ๑ไม๑พ๑ด๑ก๑บ๑พ๑อ๑แม่๑ไป๑ห๑ล๑า๑ย๑ว๑น	แม่๑ว๑า๑พ๑อ๑แม่๑จะ๑พ๑ด๑ค๑ว๑ม๑ก๑คำ๑ม	ถ๑น๑กเ๑รีย๑น๑เ๑น๑เล๑ก	น๑กเ๑รีย๑น๑จะ๑ท๑า			
เช๑น๑น๑ห๑ร๑อ๑ไม๑							

ค๑อง๑ท๑า๑ย๑าง๑ย๑ง	ค๑อง๑ท๑า	ท๑า	น๑า๑จะ๑ท๑า	ไม๑น๑า๑ท๑า	ไม๑ท๑า	ค๑อง๑ไม๑ท๑า	ค๑อง๑ไม๑ท๑า๑ย๑าง๑ย๑ง

แบบสอบถามชุดที่ 3

1. เมื่อเห็นเพื่อนหรือคนในมามีงานมาก นักเรียนเข้าไปช่วยทำงานบ่อยครั้งเพียงไร

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

2. เมื่อเพื่อนมีปัญหาการเรียน เช่น คณิตสอ ยากลำบาก นักเรียนให้เพื่อนมบ่อยครั้งเพียงไร

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

3. เมื่อเพื่อนมักเรียนมีธุระแล้วชวนนักเรียนไปเป็นเพื่อน นักเรียนไปควมบ่อยครั้งเพียงไร

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

4. เมื่อคนในมามีงานไม่สบาย นักเรียนเข้าไปตามอาการทุกครั้งหรือไม่

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

5. เมื่อคนในมามีงานมากจนเกินไป นักเรียนให้ความช่วยเหลือเขาบ่อยครั้งเพียงไร

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

12. เมื่อได้ทราบข่าวการประกาศให้ทางการศึกษา เปิดรับมาเล่าให้เพื่อน ๆ ฟัง ตามโรงเรียนนั้นแล้ว นักเรียนจะทำงานนอกเหนือไป

13. เมื่อสมภารบวช เพื่อนดื่มเงินมาซื้ออาหารกลางวัน ส้มจึงแบ่งเงินที่ตนอยู่ทางไปเพื่อนดื่ม
 ต้องทำอย่างยิ่ง   ต้องทำ   ทำ   น่าจะทำ   ไม่น่าทำ   ไม่ทำ   ต้องไม่ทำ   ต้องไม่ทำอย่างยิ่ง

14. เมื่อมีคนแปลกฎหมายตามภาษาคนที่ไม่ถนัดงานของเขาจะ เขาจะพูดว่าไม่รู้จัก ถ้าฉันได้เรียนแบบเขาจะ ฉันก็เรียนจะพูดว่าฉันไม่รู้

15. เมื่อพ่อของเราพามาเงินเก็บไปซื้อข้าวปลาผักผลไม้ต่างๆมาขายที่ตลาดเช้าเย็นทุกวันแต่เขาไม่ให้เราช่วยอะไรเลย

16. เมื่อคุณไปเที่ยวตามจังหวัดแล้วมีเงินเหลือ คุณซื้อของมาฝากทางบ้าน ถ้านักเรียนเป็นคน นักเรียนจะทำเช่นหรือไม่

[illegible]

ต้องทำอย่างยิ่ง	ต้องทำ	ทำ	น่าจะทำ	ไม่ทำ	ไม่ทำ	ต้องไม่ทำ	ต้องไม่ทำอย่างยิ่ง

18. เมื่อนุชเห็นหญิงคนหนึ่งที่สวยงาม นุชจึงรีบเข้าไปหาเธอและบอกว่า เธอจะทำงานหรือไม่

19. ต้อง ทำ อย่าง ยิ่ง   ต้อง ทำ   ทำ   น่าจะ ทำ   ไม่ ทำ   ไม่ ทำ   ต้อง ไม่ ทำ   ต้อง ไม่ ทำ อย่าง ยิ่ง
เมื่อถึงเวลาอาหารกลางวัน เพื่อใหม่ของคงยังไม่รู้จักสถานที่จะไปทานข้าว คงจึงชวนเขาไปกินข้าวด้วย ถ้านักเรียนเป็นคนรักเรียนจะ
ทำเช่นนี้หรือไม่

20.

_____	_____	_____	_____	_____	_____
คอง ^๑ ทำ ^๑ อย่าง ^๑ ยัง ^๑	คอง ^๑ ทำ ^๑	ทำ ^๑	นาง ^๑ จะ ^๑ ทำ ^๑	ใน ^๑ มา ^๑ ทำ ^๑	ใน ^๑ มา ^๑ ทำ ^๑
คอง ^๑ ทำ ^๑ อย่าง ^๑ ยัง ^๑	คอง ^๑ ทำ ^๑	ทำ ^๑	นาง ^๑ จะ ^๑ ทำ ^๑	ใน ^๑ มา ^๑ ทำ ^๑	ใน ^๑ มา ^๑ ทำ ^๑

เมื่อครู^๑วิทย^๑าศา^๑ส^๑ตร^๑บอก^๑ให้^๑นัก^๑เร^๑ียน^๑ห^๑ก^๑ณ^๑า^๑ศ^๑อก^๑ใน^๑ห^๑ร^๑อ^๑ไ^๑บ^๑น^๑มา^๑ น^๑อ^๑ย^๑จ^๑ึง^๑บ^๑อ^๑ก^๑กับ^๑เพ^๑อ^๑น^๑ที่^๑ใน^๑มา^๑ศ^๑อก^๑น^๑า^๑ว^๑จะ^๑ห^๑มา^๑ฝ^๑า^๑ก^๑เพ^๑รา^๑จะ^๑ท^๑บ^๑าน^๑นี้^๑ ถ^๑าน^๑นัก^๑เร^๑ียน^๑ใน^๑น^๑อ^๑ย^๑
นัก^๑เร^๑ียน^๑จะ^๑ทำ^๑เ^๑ช^๑น^๑น^๑ห^๑ร^๑อ^๑ไ^๑บ^๑

^๖   ^๑   ^๑   ^๑   ^๑   ^๑

ต้องทำอย่างยิง   ต้องทำ   ทำ   น่าจะทำ   ไม่ควรทำ   ไม่ทำ   ต้องไม่ทำ   ต้องไม่ทำอย่างยิ่ง

1. นักเรียนเอาใจใส่ดูแลทุกข้อหรือปรนนิบัติพ่อแม่มากเกินไปหรือไม่

มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	ค่อนข้างน้อยมาก	น้อยมาก	ไม่เลย

2. นักเรียนหัวใจพอสมควรหรือไม่เรื่องความประพฤติบ่อยครั้งเพียงไร

มากที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เลย

3. เมื่อพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านใช้โทษนักเรียนระหว่างบางอย่าง แล้วนักเรียนปฏิเสธทุกครั้งหรือไม่

ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เลย

4. เมื่อพ่อแม่ทำโทษนักเรียน นักเรียนเคยแก้แค้นและวាយพ่อแม่อยู่ในใจ บ่อยครั้งเพียงไร

มากที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เลย

5. นักเรียนมีความซื่อสัตย์และตั้งใจเรียนมากน้อยเพียงไร ในการที่จะทำโทษพ่อแม่ด้วย

มากที่สุด	มาก	ค่อนข้างมาก	ค่อนข้างน้อย	น้อย	ค่อนข้างน้อยมาก	น้อยมาก	ไม่เลย

6. เมื่อพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านของนักเรียนให้คำแนะนำหรือสั่งสอน นักเรียนเชื่อฟังและปฏิบัติตามบ่อยครั้งเพียงไร

มากที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เลย

7. เมื่อผมหรือคุณทั้งสองไม่สบาย นักเรียนจะช่วยทำงานบ้านแทนด้วยความเต็มใจทุกครั้งหรือไม่

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

8. เมื่อเพื่อนในชั้นเรียนขอฉันหรือของ นักเรียนจะสวาทขอแบบอย่างรู้คุณค่าทุกครั้งหรือไม่

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

9. เมื่อครูให้นักเรียนช่วยทำงานพิเศษ นักเรียนทั่วไปช่วยความเต็มใจทุกครั้งหรือไม่

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

10. นักเรียนรู้สึกเจ็บแค้นในความเป็นอยู่หรือพฤติกรรมของพ่อแม่บ่อยครั้งเพียงไร

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

11. เพื่อนในชั้นเรียนที่ฉันมีปัญาไม่ยอมที่จะหาเงินและอาหารเลี้ยงเพื่อน ฉันมักเรียนเป็นคู่ นักเรียนจะทำงานแทนหรือไม่

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้าง	ทำ	บางครั้งทำ	ไม่ทำ	ไม่ทำ	ค่อนข้างไม่ทำ	ค่อนข้างน้อย

12. ในวันหยุดว่างนักกับเพื่อนจะไปเที่ยวด้วยกัน เรายังพอไม่สบายมาก แต่คงไม่กล้าออกไปเพื่อจะไป ฉันมักเรียนเป็นคู่ นักเรียนจะทำงานแทนหรือไม่

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้าง	ทำ	บางครั้งทำ	ไม่ทำ	ไม่ทำ	ค่อนข้างไม่ทำ	ค่อนข้างน้อย

13. เมื่อฉันเงาเงาขอยืมไปคืนเพื่อน ฉันบอกกับเพื่อนว่าฉันหมดเงินอะไรไปหมด ขาดเงินไปหมด ฉันก็เรียนเป็นฉัน ฉันก็เรียนจะทำแทนหรือไม่

ของทำอย่างนี้   ของทำ   ทำ   น่าจะทำ   ไม่ทำ   ไม่ทำ   ของไม่ทำ   ของไม่ทำอย่างนี้
เวลาฉันเห็นเพื่อนมาใจ   ฉันจะพยายามไปใจ   ฉันก็เรียนเป็นฉัน   ฉันก็เรียนจะทำแทนหรือไม่

ของทำอย่างนี้   ของทำ   ทำ   น่าจะทำ   ไม่ทำ   ไม่ทำ   ของไม่ทำ   ของไม่ทำอย่างนี้
เมื่อฉันเห็นเพื่อนมาใจ   ฉันก็เรียนเป็นฉัน   ฉันก็เรียนเป็นฉัน   ฉันก็เรียนเป็นฉัน   ฉันก็เรียนจะทำแทนหรือไม่

ของทำอย่างนี้   ของทำ   ทำ   น่าจะทำ   ไม่ทำ   ไม่ทำ   ของไม่ทำ   ของไม่ทำอย่างนี้
เมื่อฉันเห็นเพื่อนมาใจ   ฉันจะพยายามไปใจ   ฉันก็เรียนเป็นฉัน   ฉันก็เรียนจะทำแทนหรือไม่

ของทำอย่างนี้   ของทำ   ทำ   น่าจะทำ   ไม่ทำ   ไม่ทำ   ของไม่ทำ   ของไม่ทำอย่างนี้
เมื่อฉันเห็นเพื่อนมาใจ   ฉันก็เรียนเป็นฉัน   ฉันก็เรียนเป็นฉัน   ฉันก็เรียนเป็นฉัน   ฉันก็เรียนจะทำแทนหรือไม่

ของทำอย่างนี้   ของทำ   ทำ   น่าจะทำ   ไม่ทำ   ไม่ทำ   ของไม่ทำ   ของไม่ทำอย่างนี้
เมื่อฉันเห็นเพื่อนมาใจ   ฉันจะพยายามไปใจ   ฉันก็เรียนเป็นฉัน   ฉันก็เรียนจะทำแทนหรือไม่

ของทำอย่างนี้   ของทำ   ทำ   น่าจะทำ   ไม่ทำ   ไม่ทำ   ของไม่ทำ   ของไม่ทำอย่างนี้

1. นักเรียนทำแบบวัดความเต็มใจบ่อยครั้งเพียงไร

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

2. นักเรียนเคยรังแกสัตว์ความสนใจบ่อยครั้งเพียงไร

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

3. เมื่อนักเรียนละเวลาการพูดเพื่อ นักเรียนรู้สึกสบายใจทุกครั้งหรือไม่

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

4. เมื่อนักเรียนเกิดปากเสียกับเพื่อน นักเรียนจะเป็นฝ่ายนั่งเฉยทุกครั้งหรือไม่

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

5. เมื่อของนักเรียนหายที่โรงเรียนโดยไม่ทราบว่าเป็นใครเขาไป นักเรียนไม่คิดใคร่หาขอคืนเขาไป นักเรียนทำเช่นนี้ทุกครั้งหรือไม่

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

6. เมื่อมีคนมาขอรับบริจาคสิ่งของ หรือเงินทอง เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย นักเรียนบริจาคด้วยความเต็มใจทุกครั้งหรือไม่

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

7. เมื่อนักเรียนสอบไล่คะแนนไม่ตก นักเรียนคิดว่าไม่เพราะอะไรคะไม่ด้วยครั้งเพียงไร

น้อยที่สุด	น้อยครั้งมาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

8. เมื่อเพื่อนทำให้นักเรียนโกรธ นักเรียนจะนึกแค้นเขาทุกครั้งหรือไม่

ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

9. นักเรียนทำให้ออกเสียใจหรือกลุ่มใจบ่อยครั้งเพียงไร

บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

10. นักเรียนเชื่อเรื่องภูตผีแม่มกวมเพียงไร

เชื่ออย่างยิ่ง	เชื่อมาก	เชื่อ	ค่อนข้างเชื่อ	ไม่เลยเชื่อ	ไม่เชื่อ	ไม่เชื่อมาก	ไม่เชื่ออย่างยิ่ง

11. คำว่างตามไว้ในครัวโดยที่ไม่ทราบอะไรก็ได้ กลับมาพบแมวตัวหนึ่งกำลังกินขนมอยู่ คำจริงใดตามแมว ตามนักเรียนเป็นคำ นักเรียนจะพาขนมหรือไม่

ค่อนข้างอย่างยิ่ง	ค่อนข้าง	ทำ	น่าจะทำ	ไม่ทำ	ไม่ทำ	ค่อนข้างไม่ทำ	ค่อนข้างไม่ทำอย่างยิ่ง

12. เมื่อเข้าไปเที่ยวกับเพื่อน และกลับมานึกโดยที่ไม่บอกให้ออกมาทรมาน คำจริงใดเพื่อนช่วยบอกเพื่อนว่าไปทำการบ้านมาเพื่อน ตามนักเรียนเป็นเพื่อนของตาม นักเรียนจะพาขนมหรือไม่

ค่อนข้างอย่างยิ่ง	ค่อนข้าง	ทำ	น่าจะทำ	ไม่ทำ	ไม่ทำ	ค่อนข้างไม่ทำ	ค่อนข้างไม่ทำอย่างยิ่ง

3. เมื่อค่อย ๆ รับ ล็อกใหม่เป็นรูปร่างรวม เงินจืดของชวัญไปใหม่ในครุ เมื่อชื้อของแล้วมีเงินเหลืออีกเล็กน้อย คอยนำจะเก็บไว้เป็นของตัวเอง แต่เห็นว่า เป็นการกระทำที่ไม่ดี จึงตัดสินใจนำไปแบ่งคืนเพื่อน ๆ จากนั้นเรียนเป็นถ้อย นักเรียนจะทำงานหรือไม่

14.

ต้องทำอย่างยิ่ง	ต้องทำ	ทำ	น่าจะทำ	ไม่ทำ	ไม่ทำ	ต้องไม่ทำ	ต้องไม่ทำอย่างยิ่ง
ต้องการมากกว่าทุกประเทศ	จึงแสวงหาสายของไชของแม่	ถ้ามันก็เรียนเป็นครู	นักเรียนจะทำงานหรือไม่				

15.

ต้องทำอย่างยิ่ง	ต้องทำ	ทำ	น่าจะทำ	ไม่ทำ	ไม่ทำ	ต้องไม่ทำ	ต้องไม่ทำอย่างยิ่ง
เสียใจเมื่อคุณครูคนหนึ่งซึ่งถูกและทำโทษเก่ง	แต่ไม่ทราบจะทำอย่างไรกับครูที่	จึงคิดจะเกลียดชังของครูเป็นการตอบแทน	ถ้ามันก็เรียนเป็นครู				

 นักเรียนจะทำงานหรือไม่

16.

ต้องทำอย่างยิ่ง	ต้องทำ	ทำ	น่าจะทำ	ไม่ทำ	ไม่ทำ	ต้องไม่ทำ	ต้องไม่ทำอย่างยิ่ง
เมื่อถึงหิมของเพื่อนไปให้โดยเพื่อนไม่ทราบ	และเมื่อเพื่อนลืม	ถึงจะไม่นับเอาไว้	แต่ขอมาคืนเพื่อน	ถ้ามันก็เรียนเป็นครู	นักเรียนจะทำงานหรือไม่		

17.

ต้องทำอย่างยิ่ง	ต้องทำ	ทำ	น่าจะทำ	ไม่ทำ	ไม่ทำ	ต้องไม่ทำ	ต้องไม่ทำอย่างยิ่ง
จำให้หมดแล้วหนึ่งไปครบภาค	เรียนจนอยู่ทีหนึ่ง	จึงออกมาดูแต่โดยให้	ถ้ามันก็เรียนเป็นครู	นักเรียนจะทำงานหรือไม่			

ต้องทำอย่างยิ่ง	ต้องทำ	ทำ	น่าจะทำ	ไม่ทำ	ไม่ทำ	ต้องไม่ทำ	ต้องไม่ทำอย่างยิ่ง

18. เมื่อไอ้เหวาเพื่อนในห้องทะเลาะกัน ไอ้จะเข้าไปพูดไกลเกลียดเพื่อนคนไหน ถ้ามันเรียนเป็นไอ้ มันก็จะทำแทนหรือไม่

19. เมื่อเพื่อนมาเล่าให้แจฟังว่าจะไปสอบชิงทุนการศึกษา แจวกพูดให้กำลังใจแก่เพื่อน ถ้ามันเรียนเป็นแจว มันก็จะทำแทนหรือไม่

20. เมื่อเพื่อนมาขอโทษว่าทำหนังสือเรียนซึ่งขอยืมมาจากคุณวาทหายไปบางหน้า คุณก็ไม่โกรธและยกโทษให้ ถ้ามันเรียนเป็นคุณ มันก็จะทำแทนหรือไม่

ต้องทำอย่างยิ่ง	ต้องทำ	ทำ	น่าจะทำ	ไม่ทำ	ไม่ทำ	ต้องไม่ทำ	ต้องไม่ทำอย่างยิ่ง

แบบสอบถามชุดที่ 1

1. พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านสอนให้ฉันเรียนนอกความจริง मैंสอนให้ฉันทำอะไรเสียหลาย ท่านเหล่านั้นสอนให้ฉันทำอะไรเพียงไร

2. พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านสอนให้ฉันเรียนสอนให้ฉันรู้จากหลักเสียงการพูดความจริง
สอนให้ฉันทำอะไรเพียงไร

3. เมื่อพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านสอนให้ฉันเรียนสิ่งใดที่จะหาความรู้ เป็นคนดี เลิศล้ำเลิศเลอแล้ว เลิศเลอหลาย แล้วทำไมท่านเหล่านั้นไม่สอนให้ฉันเรียนสิ่งอื่น

4. เมื่อลูกหลานบางคนหนีเบาะเงินของคนในบ้านไปใช้ โดยมีเหตุขอ แล้วพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านสอนให้ฉันเรียนทราบเรื่อง การเรียนมากเท่าใดหรือลงโทษ
ทำอะไรหรือไม่

ทุกครั้งที่	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
ทุกครั้งที่	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

๕. พอเมื่อรู้เหตุไปมาในคดีนี้แล้ว เห็นว่า ศาลชั้นต้นพิพากษาไม่

ทุกครั้งที่	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อย	น้อย	ไม่บ่อยเลย
นักเรียนเห็นพ่อแม่หรือผู้ใหญ่นำไปเรียนของนักเรียนจากทางบ้านไปส่วนตัว	บ่อยครั้งเพียงไร	บ่อยครั้งมาก				

น้อยที่สุด	น้อยครั้งมาก	น้อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
7. เมื่อฝึกเรียนไปจนชำนาญเพื่อนบ้างเผลอไปทำของเสียหาย พอแบ่งครูผู้ใหญ่มากำหนดฝึกเรียนทำอีกครั้งหรือไม่							

๘. เมื่อบุคคลผู้ใดมีความสามารถที่จะทำประโยชน์แก่สังคมได้

9. เมื่อพอแก่หรืออยู่ในวัยชราของนักเขียนจบไป ความเพลิดเพลินบางคนที่หายไป หานที่ไหนจะหาพบหรือลงโทษทุกครั้งหรือไม่

[illegible]

11. เมื่อเพื่อนหรือผู้ใหญ่ในบ้านของนักเรียนขอเข้าชมของในตู้จากเพื่อนบ้าน เป็นคนว่า ชอบ เลือย เมื่อให้แล้วก็ไม่กล้าไปปลงคืน หานหลอดนหัวเตมน
น้อยครึ่งเพียงไร

12. พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านของนักเรียนเคยถามว่าความลับจากที่ทำงานมาแล้ว ไหนในบ้านทั้ง พรหมทั้งกัซมิไม่ให้เอาไหนอันทั้ง หานหลอดนหัวเตมน
น้อยครึ่งเพียงไร

13. พ่อแม่เตือนให้หนีการเรียนสงงานให้ทันตามครูสั่ง นอยครึ่งเพียงไร

14. เมื่อมีข่าวเกี่ยวกับทางหรือคตอหนาหรือการคตอทาง พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านของนักเรียนเคยพูดว่าเป็นเรื่องธรรมดาที่ใคร ๆ ก็ทำ หานหลอดน
หุดาเตมนนอยครึ่งเพียงไร

15. พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านของนักเรียนสอนให้ลูกหลานเอาชนะใจตนเอง เป็นคนว่า คงทำการบานให้เสร็จก่อนดูโทรทัศน์ หรือออกไปเล่น
หานหลอดนสอนเตมนนอยครึ่งเพียงไร

น้อยที่สุด	น้อยครึ่งมาก	น้อย	คตอชางนอย	คตอชางนอยครึ่ง	นอยครึ่ง	นอยครึ่งมาก	ไม่เคยเลย

แบบฟอร์มที่ ๒

1. พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านเห็นแก่เรียนแต่กลายให้สภาพเมื่อไปโรงเรียนในวัยที่ยก ขอยกรงเพลงไว้

2. ทยอยหรือค่อย ๆ ในงานคนเดียวไม่หนักเรียนให้สามารถแยกความรู้ลึกแยกความชำนาญเหล่านั้นออกมาเป็นข้อ ๆ ไปเรื่อย ๆ

3. เมื่อพอเอมกรอญใหญ่เข้ามาของนักเรียนไปทั่วทุกตัว
 มอยที่สุด   มอยครั้งมาก   มอย   คอยขวางมอย   คอยขวางมอยครั้ง   มอยครั้ง   มอยครั้งมาก   ไม่เคยเลย

๔. เมื่อมีการเรียนบทเรียนของบางสาระเพื่อแม่หรือผู้ใหญ่มากเกินไปจนเกินไปจนกล่าวคำขอโทษ ท่านจะเตือนไม่ให้ตนเรียนซ้ำจนหมดทุกครั้งหรือไม่

[illegible]

שכר	1	1	1	1	1	1
הוצאות	2	2	2	2	2	2
הכנסות	3	3	3	3	3	3
הוצאות	4	4	4	4	4	4
הכנסות	5	5	5	5	5	5
הוצאות	6	6	6	6	6	6
הכנסות	7	7	7	7	7	7
הוצאות	8	8	8	8	8	8
הכנסות	9	9	9	9	9	9
הוצאות	10	10	10	10	10	10
הכנסות	11	11	11	11	11	11
הוצאות	12	12	12	12	12	12
הכנסות	13	13	13	13	13	13
הוצאות	14	14	14	14	14	14
הכנסות	15	15	15	15	15	15
הוצאות	16	16	16	16	16	16
הכנסות	17	17	17	17	17	17
הוצאות	18	18	18	18	18	18
הכנסות	19	19	19	19	19	19
הוצאות	20	20	20	20	20	20
הכנסות	21	21	21	21	21	21
הוצאות	22	22	22	22	22	22
הכנסות	23	23	23	23	23	23
הוצאות	24	24	24	24	24	24
הכנסות	25	25	25	25	25	25
הוצאות	26	26	26	26	26	26
הכנסות	27	27	27	27	27	27
הוצאות	28	28	28	28	28	28
הכנסות	29	29	29	29	29	29
הוצאות	30	30	30	30	30	30
הכנסות	31	31	31	31	31	31
הוצאות	32	32	32	32	32	32
הכנסות	33	33	33	33	33	33
הוצאות	34	34	34	34	34	34
הכנסות	35	35	35	35	35	35
הוצאות	36	36	36	36	36	36
הכנסות	37	37	37	37	37	37
הוצאות	38	38	38	38	38	38
הכנסות	39	39	39	39	39	39
הוצאות	40	40	40	40	40	40
הכנסות	41	41	41	41	41	41
הוצאות	42	42	42	42	42	42
הכנסות	43	43	43	43	43	43
הוצאות	44	44	44	44	44	44
הכנסות	45	45	45	45	45	45
הוצאות	46	46	46	46	46	46
הכנסות	47	47	47	47	47	47
הוצאות	48	48	48	48	48	48
הכנסות	49	49	49	49	49	49
הוצאות	50	50	50	50	50	50
הכנסות	51	51	51	51	51	51
הוצאות	52	52	52	52	52	52
הכנסות	53	53	53	53	53	53
הוצאות	54	54	54	54	54	54
הכנסות	55	55	55	55	55	55
הוצאות	56	56	56	56	56	56
הכנסות	57	57	57	57	57	57
הוצאות	58	58	58	58	58	58
הכנסות	59	59	59	59	59	59
הוצאות	60	60	60	60	60	60
הכנסות	61	61	61	61	61	61
הוצאות	62	62	62	62	62	62
הכנסות	63	63	63	63	63	63
הוצאות	64	64	64	64	64	64
הכנסות	65					

6. พ่อแม่เตือนให้ฉันเรียนรู้จักยาเกรงพี่ ๆ และญาติให้ยามากกว่า น้อยครึ่งเฟืองไร่

น้อยที่สุด	น้อยครึ่งมาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครึ่ง	น้อยครึ่ง	น้อยครึ่งมาก	ไม่เคยเลย
พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านสอนไม่ให้ฉันเรียนรู้เพลงในขณะผู้ใหญ่กำลังพูดคุย	ท่านเหล่านั้นเตือนฉันเร็วเกินไปน้อยครึ่งเฟืองไร่						

น้อยที่สุด	น้อยครึ่งมาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครึ่ง	น้อยครึ่ง	น้อยครึ่งมาก	ไม่เคยเลย
พ่อแม่เคยหาผมไม่ใหญ่ ๆ พยายามหาตัวผู้ใหญ่ครึ่งเฟืองไร่							

น้อยที่สุด	น้อยครึ่งมาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครึ่ง	น้อยครึ่ง	น้อยครึ่งมาก	ไม่เคยเลย
นักเรียนเคยเห็นพ่อแม่ทะเลาะกับญาติผู้ใหญ่บ่อยครั้งเพียงไร							

น้อยที่สุด	น้อยครึ่งมาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครึ่ง	น้อยครึ่ง	น้อยครึ่งมาก	ไม่เคยเลย
พ่อแม่ของนักเรียนพูดจากับปู่ ย่า ตา ยาย คุยความอ่อนน้อมทุกครึ่งหรือไม่							

ทุกครึ่ง	น้อยครึ่งมาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครึ่ง	น้อยครึ่ง	น้อยครึ่งมาก	ไม่เคยเลย
พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านของนักเรียนยอมรับเรื่องความสามารถยาวของลูกหลานในการปฏิบัติหรือไม่							

น้อยที่สุด	น้อยครึ่งมาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครึ่ง	น้อยครึ่ง	น้อยครึ่งมาก	ไม่เคยเลย

12. เมื่อฉันเรียนภาษาอังกฤษน้อยคำที่ไม่รู้ภาพ นักเรียนจะพูดว่าฉันไม่รู้หรือไม่

ทุกครั้งที่เรียน	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

13. พอแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านของฉันนักเรียนสอนให้ลูกหลานแกะภาพ ยกย่องพระมหากษัตริย์ บ่อยครั้งเพียงไร

บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

14. เมื่อมีญาติผู้ใหญ่มาเยี่ยมที่บ้าน พ่อแม่จะเรียกลูก ๆ ออกมาทำความเคารพทุกครั้งหรือไม่

ทุกครั้งที่เรียน	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

15. เมื่อฉันเรียนลอสแอนเจลิสฉันจะทำงานกำลังสองคน งานจะสนุกกับเรียนทุกครั้งที่หรือไม่

ทุกครั้งที่เรียน	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

பெயர்வரிசை 3

1. เมื่อทานผักหรือผลไม้จำนวนมากพอ
พอแก่หรือใหญ่เกินไปของนักเขียนบางทีก็พยายามอดครึ่งไปครึ่ง

น้อยที่สุด	น้อยครั้งมาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
1	2	3	4	5	6	7	8

2. พอเม่หรือผู้ใหญ่ในงานของนักเรียนสอนให้ลูกหลานเป็นคณมน้ำใจ เช่น เห็นพ่อนหรือเพื่อนกำลังทำงานน้อย

งานเหล่านั้นสอนให้คนน้อยครั้งเพียงไร

ถ้าเห็นเขาไปช่วย

3. นักเรียนเห็นพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านให้เงินแกชอหวานซึ้งพวกนายบ่อยครั้งหรือไม่

[illegible]

4. เมื่อนักเรียนไปทัศนศึกษา กับเพื่อน ๆ พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบานบอกเห็นนักเรียนเตรียมขนบไปเผื่อเพื่อน ๆ นอยครงเพียงไร
นอยทศุค	นอยครงมก	นอย	คองชางนอย	คองชางนอยครง	นอยครง	นอยครงมก	นอยครงมก
.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....	.....
5. เมื่อนมเพื่อนมามาขอควมชวยเหลือ เช่น ขอควมแนะนำในการทำอาหาร ในการเลียงเตก พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบานของนักรเรียนให้ควมแนะนำทกครงหรือไม่

น้อยที่สุด	น้อยครั้งมาก	น้อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
มากที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

เพื่อสอบถามหาข้อความช่วยเหลือ เช่น ขอคำแนะนำในการทำอาหาร ในการเลี้ยงเด็ก พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านของนักเรียนให้คำแนะนำทุกครั้ง

6. ขอแบบหรือผู้ถือหุ้นบางคนให้ยกเลิกสิทธิที่ไม่ได้แสดง
 เสนอขอโดยตรงเสียไป

7. นักเรียนคนหนึ่งพ่อแม่ขายเหล้าสุราตั้งหน้า
หน้าโรงเรียน
น้อยที่สุด
น้อยครั้งมาก
น้อย
ค่อนข้างน้อย
ค่อนข้างบ่อย
บ่อยครั้ง
บ่อยครั้งมาก
ไม่เคยเลย

ทุก	ครั้ง	บ่อย	ครั้ง	มาก	น้อย	ครั้ง	มาก	ไม่	เคย	เลย
ทุก	ครั้ง	บ่อย	ครั้ง	มาก	น้อย	ครั้ง	มาก	ไม่	เคย	เลย

9. เมื่อชำนาญก็เริ่มไปรับรถหมายซึ่งไม่มีชื่อของคนในมา	ทักตรง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างบ่อยครั้ง	บ่อยครั้ง	บ่อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
				พอเริ่มรู้ตัวใหญ่ของนักเริ่มแก่ไปเลยไม่ส่งคำทักตรงหรือไม				

ทบทวน	ทบทวนมาก	ทบทวน	ทบทวนน้อย	ทบทวนน้อยครั้ง	ทบทวนน้อยครั้ง	ทบทวนน้อยครั้งมาก	ไม่เคย
10.	เมื่อพอแก่หรือผู้ใหญ่ในบานของนกเรียนไปเที่ยวต่างจังหวัดและชื่อของกลับทบามานาย	เท่าที่เห็น	เท่าที่เห็น	เท่าที่เห็น	เท่าที่เห็น	เท่าที่เห็น	เท่าที่เห็น

น้อยที่สุด	น้อยจนมาก	น้อย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครึ่ง	น้อยครึ่ง	น้อยจนมาก	ไม่เคยเลย
11. พอเมซงนักรเรียนนอกไหนก็เรียนจนพอเมมาแลน							

[illegible]

12. พ่อแม่หรือผู้ใหญ่มานานสอนให้รักเรียนแบ่งปันสิ่งของแก่เพื่อนหรือเพื่อน ๆ เทาหะทำไ้ด บอยครึ่งเพียงไร

บอยที่สุด	บอยครึ่งมาก	บอย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครึ่ง	น้อยครึ่ง	น้อยครึ่งมาก	ไม่เคยเลย

13. เมื่อรักเรียนชอบพูดพ่อแม่หรือผู้ใหญ่มานานเพื่อไปช่วยงานประจำที่ของโรงเรียน ท่านเหล่านั้นชอบพูดบ่อยครั้งเพียงไร

บอยที่สุด	บอยครึ่งมาก	บอย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครึ่ง	น้อยครึ่ง	น้อยครึ่งมาก	ไม่เคยเลย

14. เมื่อรักเรียนเล่าถึงพ่อแม่ที่ไม่เคยมีใครสนใจจะพูดหรือถามควาใจให้มานานพั่ง พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ออกให้รักเรียนพูดคุย หรือชวนเขาเล่นบางท่านเหล่านั้นชอบรักเรียนถามทุกครึ่งหรือไม่

ทุกครึ่ง	บอยครึ่งมาก	บอย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครึ่ง	น้อยครึ่ง	น้อยครึ่งมาก	ไม่เคยเลย

15. เมื่อพ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่มาบอกวาทานเขาจะจัดงาน พ่อแม่หรือผู้ใหญ่มานานของรักเรียนไปช่วยงานบ่อยครั้งเพียงไร

บอยที่สุด	บอยครึ่งมาก	บอย	ค่อนข้างน้อย	ค่อนข้างน้อยครึ่ง	น้อยครึ่ง	น้อยครึ่งมาก	ไม่เคยเลย

1. เมื่อ ปู่ ย่า ตา ยาย ไม่สบาย พ่อแม่ของนักเรียนปฏิบัติดูแลหรือไม่ เยี่ยมทุกครึ่งหรือไม่

2. เมื่อนักเรียนคำทักการกระทำของครูในครอบครัว พี่ พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านของนักเรียนจะรักเกื้อหนุนไม่ให้อาการลามถึงตนเองหรือไม่

3. เมื่อแม่ไม่สบาย พ่อหรือผู้ใหญ่ในบ้านของนักเรียนออกไปหาหาทำงานแทน ทุกครึ่งหรือไม่

4. พ่อแม่ของนักเรียนเคยลงความผิดหรือทำผิดในสิ่งใดบ้างหรือไม่

5. พ่อแม่ของนักเรียนแสดงความรักในบุตรหลานหรือไม่

6. เมื่อนักเรียนเลี้ยงหรือเลี้ยงดูกับพ่อแม่ พ่อแม่ยกย่องหรือตำหนิการเลี้ยงดูหรือไม่

ทุกครึ่ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
ทุกครึ่ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
ทุกครึ่ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
ทุกครึ่ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
ทุกครึ่ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

7. พ่อแม่ของนักเรียนเคยยกตัวอย่างผลการกระทำที่ดีของผู้อื่นที่มีความดีเพื่อพ่อแม่ ใหญ่ ๆ พึ่งบ่อยครั้งเพียงไร

น้อยที่สุด	น้อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
น้อยที่สุด	น้อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

8. เมื่อพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านของนักเรียนทราบข่าวการตายของบุคคลที่เคารพนับถือ ท่านเหล่านั้นรีบไปเคารพศพ ถึงแม้จะไม่ผู้ใหญ่มากออก
ทุกครึ่งหรือไม่

ทุกครึ่ง	น้อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
ทุกครึ่ง	น้อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

9. พ่อแม่เคยบอกนักเรียนว่าไม่จำเป็นที่ต้องกล่าวคำขอขมาหรือขอใจ แก้วผู้ช่วยเหลือที่มรณะต่ำกว่า บ่อยครั้งเพียงไร

น้อยที่สุด	น้อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
น้อยที่สุด	น้อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

10. เมื่อนักเรียนเลาถึงครูผู้สอนหรือท่านที่นักเรียนบ่อย ๆ ในทางบ้านทั้ง พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านบอกว่าไม่ต้องแสดงความเคารพครูคนนั้น
ท่านเหล่านั้นบอกตามบ่อยครั้งเพียงไร

น้อยที่สุด	น้อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
น้อยที่สุด	น้อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

11. พ่อแม่ของนักเรียนเคยบอกให้นักเรียนเอาของลูกคนอื่น ๆ ที่เขาเป็นเด็ก บ่อยครั้งเพียงไร

น้อยที่สุด	น้อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
น้อยที่สุด	น้อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

12. ควบคุมหรือผู้ปฏิบัติงานสถานีหลักได้รับมอบหมายจากผู้ควบคุมการวิ่งเพื่อวิ่ง

[illegible]

15. เมื่อมาเรียนเขียนเรียนหนังสือ ทำงานมานาน พอแก่หรือผู้ใหญ่ เขาน่าสนใจมาเรียนทศกร หรือไม่

[illegible]

14. เมื่อฉันเรียนมาถึงบทเรียนที่พอเหมาะพอแก่บอกรักในโรงเรียนมัธยมถึงครูของเขา และหาทางขอแม่เขาไปเลย อีกาส

๖๕๖
เรื่องแม่เอกฝึกวิชามะรุมชนบทกรุงเก่าเรียนเล่าหรือไม

_____	_____	_____	_____	_____	_____
ยทก ^๕ ร ^๕ ง	น ^๑ ย ^๑ ค ^๑ ร ^๑ ง ^๑ น ^๑ ก ^๑	ค ^๑ ย ^๑ น ^๑ ช ^๑ ว ^๑ น ^๑ ย ^๑ ย ^๑	ค ^๑ ย ^๑ น ^๑ ช ^๑ ว ^๑ น ^๑ ย ^๑ ค ^๑ ร ^๑ ง ^๑	น ^๑ ย ^๑ ค ^๑ ร ^๑ ง ^๑	น ^๑ ย ^๑ ค ^๑ ร ^๑ ง ^๑ น ^๑ ก ^๑
_____	ป ^๑ ย ^๑ า	ค ^๑ า	ย ^๑ า	ว ^๑ า	น ^๑ ย ^๑ ค ^๑ ร ^๑ ง ^๑ น ^๑ ก ^๑
_____	_____	_____	_____	_____	_____
อ ^๑ น ^๑ ค ^๑ ย ^๑ ค ^๑ ง ^๑ น ^๑ ก ^๑	ร ^๑ เ ^๑ ย ^๑ ค ^๑ า ^๑ น ^๑ ก ^๑ การ ^๑ ร ^๑	ค ^๑ ย ^๑ น ^๑ ช ^๑ ว ^๑ น ^๑ ย ^๑ ค ^๑ ร ^๑ ง ^๑	น ^๑ ย ^๑ ค ^๑ ร ^๑ ง ^๑ น ^๑ ก ^๑	น ^๑ ย ^๑ ค ^๑ ร ^๑ ง ^๑ น ^๑ ก ^๑	น ^๑ ย ^๑ ค ^๑ ร ^๑ ง ^๑ น ^๑ ก ^๑

15. พ่อแม่ของนักเรียนตำหนิการกระทำของนักเรียน

[illegible]

มอญผู้ค
มอญกรังมา

1. เมื่อฉันเริ่มเล่าเรื่องที่ฉันปากเสียงกับเพื่อนหรือครอบครัวฟัง พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านของฉันมักเรียนแนะวิธีที่จะตอบโต้ในการทะเลาะวิวาทหรือไม่

ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
2. ที่บ้านของฉันมักเรียนกันว่า จู้ แม่เลี้ยงตาม แม่เลี้ยงวัน บ่อยครั้งเพียงไร

บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
3. เมื่อฉันเริ่มมีทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ พ่อแม่จะสอนให้ฉันเรียนรู้สิ่งใหม่และขยันเรียนมากจน การสอนของพ่อแม่ ฉันไม่ค่อยฟังเพียงไร

บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
4. พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านของฉันมักเรียนสอนให้ฉันหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่อาจทำให้ฉันรู้สึกอับอายหรือไม่

บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
5. พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านของฉันมักเรียนสอนให้ฉันหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ฉันรู้สึกอับอายหรือไม่

บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย
6. พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบ้านของฉันมักเรียนสอนให้ฉันหลีกเลี่ยงสถานการณ์ที่ฉันรู้สึกอับอายหรือไม่

บ่อยที่สุด	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก	ไม่เคยเลย

7. พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบานของนกเรียนหาว่ามีลูกหลานคนหนึ่งสื่อสารหรือหาพบคนเกี่ยวกับเรื่องเพศในแนวทางสำหรับเด็ก บอยครึ่งเพียงไร

บอยที่สุด บอยครึ่งมาก บอย คอมชางบอย คอมชางบอยครึ่ง บอยครึ่ง บอยครึ่งมาก ไม่เคยเลย
พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบานของนกเรียนสอนให้ลูกหลานทำแต่ความดี เช่น มีความกตัญญู มีน้ำใจช่วยเหลือผู้อื่น โดยทำการชั่วนั้นจะไม่ใคร่ทราบ
ท่านเลหลานสอนแทนบอยครึ่งเพียงไร

9. พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบานของนกเรียนสอนไม่ให้ลูกหลานเหยียบของของผู้อื่นโดยมีใบออกเจ้าของก่อน บอยครึ่งเพียงไร
บอยที่สุด บอยครึ่งมาก บอย คอมชางบอย คอมชางบอยครึ่ง บอยครึ่ง บอยครึ่งมาก ไม่เคยเลย

10. เมื่อผู้ถูกขโมยในครอบครัว เป็นคนว่า คนในครอบครัวประสบอุบัติเหตุ พ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบานจะบอกว่าเป็นเรื่องของกรรม ทุกครั้งพบ
เหตุการณ์หรือไม่ว่า

11. เมื่อพ่อแม่หรือผู้ใหญ่ในบานของนกเรียนมีเรื่องโกรธเคืองกับผู้อื่น ท่านจะแสดงความแค้นที่ไหน บอยครึ่งเพียงไร
ทุกครั้ง บอยครึ่งมาก บอย คอมชางบอย คอมชางบอยครึ่ง บอยครึ่ง บอยครึ่งมาก ไม่เคยเลย

12. พ่อแม่สอนให้เด็กเรียนรู้จักระเบียบใจไม่ผูกพยาบาทผู้อื่นกับเรา บอยครึ่งเพียงไร
บอยที่สุด บอยครึ่งมาก บอย คอมชางบอย คอมชางบอยครึ่ง บอยครึ่ง บอยครึ่งมาก ไม่เคยเลย

บอยครึ่งมาก บอยครึ่งมาก คอมชางบอย คอมชางบอยครึ่ง บอยครึ่ง บอยครึ่งมาก ไม่เคยเลย

13. เมื่อพ่อแม่ได้ยินหรือเห็นชาวเกี้ยวกับการทำผิดวินัยของพระ พ่อแม่จะนำเรื่องมาวิพากษ์วิจารณ์ต่อ ทุกครั้งหรือไม่

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
เมื่อได้เรียนโกหกพ่อแม่ แล้วถูกจับได้	พ่อแม่จะพูดหรือทำโทษเมื่อเรียนทุกครั้งหรือไม่					

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
เมื่อได้เรียนรังแกสัตว์ เป็นต้นว่า ยิงนก ตีแมว	ในหมู่ครอบครัวพ่อแม่เห็น พ่อแม่หรือผู้ปกครองจะทำโทษทุกครั้งหรือไม่					

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
ทุกครั้ง	บ่อยครั้งมาก	บ่อย	ค่อนข้างบ่อย	ค่อนข้างน้อยครั้ง	น้อยครั้ง	น้อยครั้งมาก
_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
						ไม่เคยเลย

แบบสอบถามชุดที่ 6

1. แม่แสดงให้ฉันรู้ว่าท่านรักฉันมาก

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริง	ไม่จริงมากที่สุด

2. แม่ไม่เคยพูดหยอกล้อฉันเหมือนคนอื่นเลย

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริง	ไม่จริงมากที่สุด

3. ไม่ว่าจะทำอะไร แม่จะบอกการให้ฉันมีความสบายเสมอ

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริง	ไม่จริงมากที่สุด

4. แม่ไม่เคยสนใจทุกข์สุขของฉันเลย

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริง	ไม่จริงมากที่สุด

5. แม่แสดงให้ฉันรู้ว่าท่านภูมิใจมากที่ฉันดีทุกอย่าง

_____	_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	ไม่จริง	ไม่จริงมากที่สุด

6. แม่ไม่ชอบที่จะให้ฉันไปรักษาหรือขอค่าแม่มาจากท่านเลย

_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง
_____	_____	_____	_____	_____
ไม่จริง	ไม่จริงมาก	_____	_____	_____

7. แม่ไม่เคยพบกับคนขายเสียงอันไพเราะมานานเลย

_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง
_____	_____	_____	_____	_____
ไม่จริง	ไม่จริงมาก	_____	_____	_____

8. แม่สามารถช่วยให้ฉันหายกลัวใจและคลายทุกข์เสมอ

_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง
_____	_____	_____	_____	_____
ไม่จริง	ไม่จริงมาก	_____	_____	_____

9. เป็นการยากที่จะทราบว่าแม่รักฉันมากเพียงใด

_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง
_____	_____	_____	_____	_____
ไม่จริง	ไม่จริงมาก	_____	_____	_____

10. แม่เห็นว่ามีค่ามากกว่าลูกของคนเสมอ

_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง
_____	_____	_____	_____	_____
ไม่จริง	ไม่จริงมาก	_____	_____	_____

11. แม่คอยสอดส่องดูแลความประพฤติฉันอย่างใกล้ชิด

_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง
_____	_____	_____	_____	_____
ไม่จริง	ไม่จริงมาก	_____	_____	_____

12. แม่ปล่อยให้ฉันตัดสินใจเองในเรื่องส่วนตัวของฉันเสมอ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
ไม่จริง	ไม่จริงมาก	ไม่จริงที่สุด	_____	_____	_____

13. แม่ไม่ชอบให้ฉันออกจากบ้านโดยไม่มีผู้ใหญ่ควบคุม

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
ไม่จริง	ไม่จริงมาก	ไม่จริงที่สุด	_____	_____	_____

14. แม่ให้ฉันเลือกแบบและสีของเสื้อผ้าของฉันเอง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
ไม่จริง	ไม่จริงมาก	ไม่จริงที่สุด	_____	_____	_____

15. แม่ชอบให้ฉันทำตามที่ฉันพอใจเสมอ

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
ไม่จริง	ไม่จริงมาก	ไม่จริงที่สุด	_____	_____	_____

16. แม่ปล่อยให้ฉันไปเที่ยวกับเพื่อน ๆ โดยที่ฉันไม่ห่วงกังวลเลย

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
ไม่จริง	ไม่จริงมาก	ไม่จริงที่สุด	_____	_____	_____

17. แม่ชอบบังคับฉันให้ทำตามตามที่ฉันเห็นสมควร

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
ไม่จริง	ไม่จริงมาก	ไม่จริงที่สุด	_____	_____	_____

16. แม่ต้องการให้ฉันเลาอย่างละเอียดถึงการไปเที่ยวข้างนอกทุกครั้ง

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
ไม่จริง	ไม่จริงมาก	ไม่จริงที่สุด			

19. เมื่อฉันไม่ทำตามพ่อแม่บอกแม่จะโกรธฉันมาก

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
ไม่จริง	ไม่จริงมาก	ไม่จริงที่สุด			

20. แม่เชื่อว่าฉันรักธรรมชาติเองไปก็ได้อยู่ใกล้สายตาของทาน

_____	_____	_____	_____	_____	_____
จริงที่สุด	จริงมาก	จริง	ค่อนข้างจริง	ไม่ค่อยจริง	_____
_____	_____	_____	_____	_____	_____
ไม่จริง	ไม่จริงมาก	ไม่จริงที่สุด			